

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**
University of the Peloponnese

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ**

**ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ** | **DEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACE**

Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων - Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών - Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων - Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Διϋδρυσματικό Διατμηματικό

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση»

**Ανάλυση Προϋπολογισμού και Απολογισμού των Δήμων με την
χρήση Αριθμοδεικτών - Μελέτη περίπτωσης Δήμου Πύργου**

ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ – ΘΗΡΕΣΙΑ

Επιβλέπων Καθηγητής

Μαραβελάκης Πέτρος

Κόρινθος, Νοέμβριος 2024

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**
University of the Peloponnese

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ**

**ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ** DEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACE

Department of Political Studies and International Relations - University of the Peloponnese

Department of Economics - Democritus University of Thrace

Department of Business Administration - University of Piraeus

Interuniversity Interdepartmental

Master Program in

«Local and Regional Government and Development»

Analysis of the Municipal Budget and Accounts using Indicators -

Case Study of the Municipality of Pyrgos

NIKOLOPOULOU GEORGIA - THIRESIA

Supervisor

Maravelakis Petros

Corinth, November 2024

**Στην έμπνευση της ζωής μου τον σύζυγό μου Ανδρέα
και την πνοή της ζωής μου την κόρη μου Παναγιώτα.**

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου σε όλους τους καθηγητές του Διατμηματικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών στην «Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση», στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς για το πολύτιμο ταξίδι γνώσης και όλους τους συμφοιτητές μου για μια εμπνευσμένη ακαδημαϊκή εμπειρία σε αυτό το ταξίδι της γνώσης. Επίσης, θέλω να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή, κ. Μαραβελάκη Πέτρο, για την πολύτιμη καθοδήγηση του στην συγγραφή της διπλωματικής αυτής εργασίας.

Επίσης ένα μεγάλο ευχαριστώ στην οικογένεια μου που ήταν δίπλα μου σε όλο αυτό το ταξίδι.

Ανάλυση Προϋπολογισμού και Απολογισμού των Δήμων με την χρήση Αριθμοδεικτών - Μελέτη περίπτωσης Δήμου Πύργου

Σημαντικοί Όροι: Ο.Τ.Α, Προϋπολογισμός, Απολογισμός, Αριθμοδείκτες, Ανάλυση

Περίληψη

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Ο.Τ.Α. συγκεντρώνουν όλο και περισσότερες αρμοδιότητες από την Κεντρική Διοίκηση τα τελευταία έτη. Ως εκ τούτου οι οργανισμοί με σκοπό την αποτελεσματική τους λειτουργία θα πρέπει να υιοθετήσουν νέες μορφές διοίκησης, όπως είναι η ανάλυση των προϋπολογισμών και των Απολογισμών με την χρήση αριθμοδεικτών.

Η παρούσα διπλωματική εργασία επεξεργάζεται τα στοιχεία των προϋπολογισμών και των απολογισμών του Δήμου Πύργου για την οικονομική περίοδο από το έτος 2019 έως το έτος 2023, χρησιμοποιώντας χρηματοοικονομικούς δείκτες. Στο πρώτο μέρος ονομάζονται και αναλύονται, σε θεωρητικό επίπεδο, οι αριθμοδείκτες που θα χρησιμοποιηθούν αργότερα στο δεύτερο μέρος αυτής της διπλωματικής εργασίας για υπολογισμό και απολογισμό του προϋπολογισμού του Δήμου Πύργου. Τέλος, γίνεται η παράθεση των συμπερασμάτων.

Η εργασία έχει ως βασικό σκοπό να αναλύσει την κατάσταση του Δήμου Πύργου σε οικονομικό επίπεδο στο ανωτέρω χρονικό διάστημα, στοχεύοντας στην εξαγωγή συμπερασμάτων ώστε να κατανοηθεί η ακριβής θέση του Δήμου και όλο αυτό να αποτελέσει πηγή λήψης αποφάσεων για την ορθή και αποτελεσματική λειτουργία του. Καθ' όλο το χρονικό διάστημα που εξετάστηκαν και αναλύθηκαν οι προϋπολογισμοί βρέθηκαν σημαντικές αποκλίσεις σε σχέση με τους απολογισμούς τους, κάτι που μας δηλώνει ότι θα πρέπει να δοθεί επιπλέον σημασία στο στάδιο της σύνταξης και της παρακολούθησης των προϋπολογισμών. Επίσης, έδειξαν ότι ο Δήμος Πύργου έχει καλή οικονομική κατάσταση, βρίσκεται σε στάδιο βραδείας ανάπτυξης ενώ πρέπει να ενισχύσει την εισπρακτική του ικανότητα.

Analysis of the Municipal Budget and Accounts using Indicators - Case Study of the Municipality of Pyrgos

Keywords: Municipalities, Budget, Report, Indicators, Analysis

Abstract

Local Government Organizations (LGOs) have been gaining more and more responsibilities from the Central Administration in recent years. Therefore, in order to operate effectively, the organizations should adopt new forms of administration, such as the analysis of budgets and reports using indicators.

This thesis processes the budget and financial statements of the Municipality of Pyrgos for the financial period from 2019 to 2023, using financial indicators. In the first part, the indicators that will be used later in the second part of this thesis to calculate and report on the budget of the Municipality of Pyrgos are named and analyzed, at a theoretical level. Finally, the conclusions are presented.

The main purpose of the work is to analyze the financial situation of the Municipality of Pyrgos during the above period of time, aiming to draw conclusions in order to understand the exact position of the Municipality and for all of this to serve as a source of decision-making for its proper and effective operation. Throughout the period in which the budgets were examined and analyzed, significant deviations were found in relation to their reports, which indicates that additional importance should be given to the stage of drafting and monitoring the budgets. They also showed that the Municipality of Pyrgos has a good financial situation, is in a stage of slow growth, and needs to strengthen its collection capacity.

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Με την παρούσα δήλωση:

1. Δηλώνω ρητά και ανεπιφύλακτα ότι η διπλωματική εργασία που σας καταθέτω αποτελεί προϊόν δικής μου πνευματικής προσπάθειας, δεν παραβιάζει τα δικαιώματα τρίτων μερών και ακολουθεί τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα επιστημονικής συγγραφής, τηρώντας πιστά την ακαδημαϊκή δεοντολογία.
2. Οι απόψεις που εκφράζονται αποτελούν αποκλειστικά ευθύνη της συγγραφέως και ο επιβλέπων, οι εξεταστές, τα συνεργαζόμενα Τμήματα και Ιδρύματα δεν υιοθετούν κατ' ανάγκη τις εκφραζόμενες απόψεις ούτε φέρουν οποιαδήποτε ευθύνη για τυχόν λάθη και παραλείψεις.

Η δηλούσα

.....
(Υπογραφή)

Περιεχόμενα

Περίληψη	5
Abstract	6
Κατάλογος Πινάκων	11
Κατάλογος Διαγραμμάτων.....	12
Κεφάλαιο 1ο: Εισαγωγή	1
1.1 Εισαγωγή	1
1.2 Δομή της εργασίας	2
Κεφάλαιο 2 Μεθοδολογία	4
2.1 Σκοπός εργασίας.....	4
2.2 Μεθοδολογία εργασίας.....	4
Κεφάλαιο 3 Αριθμοδείκτες.....	6
3.1 Εισαγωγή	6
3.2 Ορισμός & χρησιμότητα αριθμοδεικτών.....	6
3.3 Μέθοδος κατάρτισης και επιλογής Αριθμοδεικτών	7
3.4 Νομοθεσία – Υπουργική Απόφαση.....	8
3.5 Αριθμοδείκτες με βάση τον Προϋπολογισμό και Απολογισμό των Δήμων	10
3.6 Περιεχόμενο των όρων Αριθμοδεικτών	11
3.7 Οι Οικονομικοί αριθμοδείκτες ανάλυσης μελέτης περίπτωσης.....	13
3.7.1 Αριθμοδείκτες Δομής Εσόδων – Εξόδων	13
3.7.2 Δείκτες Οικονομικής Επίδοσης	17
3.7.3 Λοιποί Δείκτες	18
3.8 Ερευνητικά ερωτήματα	19
Κεφάλαιο 4 Μελέτη περίπτωσης Δήμου Πύργου	21
4.1 Εισαγωγή	21
4.2 Δήμος Πύργου	21
4.2.1 Διοικητική υπαγωγή και θέση Δήμου Πύργου	21
4.2.2 Πληθυσμιακά στοιχεία Δήμου Πύργου.....	22

4.2.3 Οι οικονομικές υπηρεσίες του Δήμου	25
4.3 Αριθμοδείκτες δομής εσόδων-εξόδων.....	26
4.3.1 Δείκτης Λειτουργικών Δαπανών.....	26
4.3.2 Δείκτης Επενδύσεων	27
4.3.3 Δείκτης Υποχρεώσεων	28
4.3.4 Δείκτης αυτονομίας	29
4.3.5 Δείκτης αστάθειας	30
4.3.6 Δείκτης Ανεξαρτησίας.....	32
4.3.7 Δείκτης Εξάρτησης	33
4.3.8 Δείκτης Απαιτήσεων	34
4.4 Δείκτες Οικονομικής Επίδοσης.....	35
4.4.1 Βεβαιωθέντα έσοδα/Προϋπολογισθέντα έσοδα.....	35
4.4.2 Εισπραχθέντα έσοδα/Βεβαιωθέντα έσοδα.....	36
4.4.3 Εισπραχθέντα έσοδα/Προϋπολογισθέντα έσοδα	37
4.4.4 Ανείσπρακτες απαιτήσεις /Βεβαιωθέντα έσοδα	38
4.4.5 Εισπράξεις οφειλών εντός της χρήσης/Εισπρακτέα υπόλοιπα 32-Προηγούμενων ετών.....	39
4.4.6 Πληρωθέντα έξοδα/Προϋπολογισθέντα έξοδα.....	40
4.4.7 Πληρωθέντα έξοδα/Τιμολογηθέντα έξοδα	41
4.4.8 Απλήρωτες Υποχρεώσεις/Τιμολογηθέντα έξοδα.....	42
4.5 Λοιποί Δείκτες.....	43
4.5.1 Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση/Απλήρωτες υποχρεώσεις.....	44
4.5.2 Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους/Απλήρωτες υποχρεώσεις.....	45
4.5.3 Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση > 90 ημερών/ Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση	46
4.5.4 Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Τρίτους από > 90 ημερών/ Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους.....	47
4.6 Ανάλυση Απολογισμού	48
4.6.1 Ποσοστό εκτέλεσης Προϋπολογισμού.....	49
4.6.2 Χρηματοοικονομική Ανάλυση κατάστασης Κοινού Μεγέθους.....	54
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : Συμπεράσματα.....	58
5.1 Συμπεράσματα.....	58
5.2 Περιορισμοί	60
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	62
Βιβλιογραφία	70

Νομοθεσία.....	70
Διαδικτυακοί Τόποι / Ιστοσελίδες	70

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 3.1: Συνοπτική Παρουσίαση Αριθμοδεικτών Δομής Εσόδων – Εξόδων	16
Πίνακας 4.1 Δείκτης Λειτουργικών Δαπανών	26
Πίνακας 4.2 Δείκτης Επενδύσεων	27
Πίνακας 4.3 Δείκτης Υποχρεώσεων	28
Πίνακας 4.4 Δείκτης αυτονομίας	29
Πίνακας 4.5 Δείκτης αστάθειας	31
Πίνακας 4.6 Δείκτης Ανεξαρτησίας	32
Πίνακας 4.7 Δείκτης Εξάρτησης	33
Πίνακας 4.8 Δείκτης Απαιτήσεων	34
Πίνακας 4.9 Βεβαιωθέντα έσοδα/Προϋπολογισθέντα έσοδα	35
Πίνακας 4.10 Εισπραχθέντα έσοδα/Βεβαιωθέντα έσοδα	36
Πίνακας 4.11 Εισπραχθέντα έσοδα/Προϋπολογισθέντα έσοδα	37
Πίνακας 4.12 Ανείσπρακτες απαιτήσεις /Βεβαιωθέντα έσοδα	38
Πίνακας 4.13 Εισπράξεις οφειλών εντός της χρήσης/Εισπρακτέα υπόλοιπα 32-Προηγούμενων ετών	40
Πίνακας 4.14 Πληρωθέντα έξοδα/Προϋπολογισθέντα έξοδα	41
Πίνακας 4.15 Πληρωθέντα έξοδα/Τιμολογηθέντα έξοδα	42
Πίνακας 4.16 Απλήρωτες Υποχρεώσεις/Τιμολογηθέντα έξοδα	43
Πίνακας 4.17 Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση/Απλήρωτες υποχρεώσεις	44
4.18 Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους/Απλήρωτες υποχρεώσεις	45
Πίνακας 4.19 Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση > 90 ημερών/ /Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γεν Κυβέρνηση	46
Πίνακας 4.20 Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Τρίτους από > 90 ημερών/ Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους	48
Πίνακας 4.21 Κατάσταση Ποσοστού Εκτέλεσης Προϋπολογισμού	50
Πίνακας 4.22 Πίνακας Διαχρονικής κατάστασης κοινού μεγέθους Απολογισμών	54

Κατάλογος Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 4.1 Κατανομή πληθυσμού ανά Δ.Ε.	23
Διάγραμμα 4.2 : Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός του Δήμου Πύργου	24
Διάγραμμα 4.3 : Απασχολούμενοι κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στο Δήμο Πύργου	24
Διάγραμμα 4.4 Δείκτης Λειτουργικών Δαπανών	26
Διάγραμμα 4.5 Δείκτης επενδύσεων	27
Διάγραμμα 4.6 Δείκτης Υποχρεώσεων	28
Διάγραμμα 4.7 Δείκτης αυτονομίας	30
Διάγραμμα 4.8 Δείκτης αστάθειας	31
Διάγραμμα 4.9 Δείκτης ανεξαρτησίας	32
Διάγραμμα 4.10 Δείκτης Εξάρτησης	33
Διάγραμμα 4.11 Δείκτης Απαιτήσεων	34
Διάγραμμα 4.12 Βεβαιωθέντα έσοδα/Προϋπολογισθέντα έσοδα	35
Διάγραμμα 4.13 Εισπραχθέντα έσοδα/Βεβαιωθέντα έσοδα	36
Διάγραμμα 4.14 Εισπραχθέντα έσοδα/Προϋπολογισθέντα έσοδα	38
Διάγραμμα 4.15 Ανείσπρακτες απαιτήσεις /Βεβαιωθέντα έσοδα	39
Διάγραμμα 4.16 Εισπράξεις οφειλών εντός της χρήσης/Εισπρακτέα υπόλοιπα	40
32	
Διάγραμμα 4.17 Πληρωθέντα έξοδα/Προϋπολογισθέντα έξοδα	41
Διάγραμμα α 4.18 Πληρωθέντα έξοδα/Τιμολογηθέντα έξοδα	42
Διάγραμμα 4.19 Απλήρωτες Υποχρεώσεις/Τιμολογηθέντα έξοδα	43
Διάγραμμα 4.20 Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση/Απλήρωτες υποχρεώσεις	44
Διάγραμμα 4.21 Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους/Απλήρωτες υποχρεώσεις	45
Διάγραμμα 4.22 Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση > 90 ημερών/Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση	47
Διάγραμμα 4.23 Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Τρίτους από > 90 ημερών/Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους	48
Διάγραμμα 4.24 Ποσοστό εκτέλεσης Προϋπολογισμού Εσόδων	51
Διάγραμμα 4.25 Ποσοστό εκτέλεσης Προϋπολογισμού Εξόδων	53
Διάγραμμα 4.26 Διαχρονική Διαμόρφωση Κοινού Μέσου Εσόδου	55
Διάγραμμα 4.27 Διαχρονική Διαμόρφωση Κοινού Μέσου Εξόδου χρήσης	56
Διάγραμμα 4.28 Διαchr. Διαμόρφωση Κοινού Μέσου Επενδύσεων	56
Διάγραμμα 4.29 Διαchr. Διαμόρφωση Κοινού Μέσου ΠΟΕ	57

Συντομογραφίες και Συντμήσεις

ΕΛ.ΣΤΑΤ.	Ελληνική Στατιστική Αρχή
Κ.Α.Π.	Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι
Ο.Τ.Α.	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Π.Ο.Ε.	Παρελθόντα Οικονομικά Έτη
ΔΕΗ	Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού
Κ.Α.Ε.	Κωδικοί Αριθμοί Εσόδων ή Εξόδων
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Δ.Τ.	Ειδικό Διαδικτυακό Τόπο
Υ.Α.	Υπουργική Απόφαση
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας Κυβέρνησης

Κεφάλαιο 1ο: Εισαγωγή

1.1 Εισαγωγή

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), είναι τα Νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου που το καθένα έχει συσταθεί σε συγκεκριμένη εδαφική περιφέρεια της Ελλάδος και έχουν ως βασικό στόχο την διοίκηση τοπικών ζητημάτων. Σκοποί τους είναι να αποτελέσουν αποτελεσματικούς δήμους, με αυτάρκεια οικονομική που θα καταφέρνουν να βιοπορίζονται από τους δικούς τους πόρους, να παρέχουν πιο οργανωμένες υπηρεσίες με σκοπό την ικανοποίηση των αναγκών των δημοτών και τέλος να απολαμβάνουν την καλύτερη διοικητική δύναμη, αξιοποιώντας το ανθρώπινο προσωπικό και τους πόρους τους.

Ο Προϋπολογισμός είναι ίσως το σημαντικότερο εργαλείο προγραμματισμού, ελέγχου και συντονισμού των δραστηριοτήτων ενός οργανισμού για μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Ειδικότερα αποτελεί μέρος του στρατηγικού σχεδιασμού του Δήμου και το όραμα επίτευξης των μακροπρόθεσμων στόχων του. Στην ουσία είναι ένας μηχανισμός, μια διαδικασία μέσω της οποίας διαχειρίζονται αποφάσεις που αφορούν ζητήματα δημοσιοοικονομικής επιλογής και όχι απλώς ένα μέσο καλής διαχείρισης του δημόσιου χρήματος. (Καράγιωργας, 1981)

Για μια ποιο αποτελεσματική διοίκηση στους Δήμους απαιτείται η γνώση της κατάστασης του οργανισμού σε οικονομικό επίπεδο καθώς και του βασικού τρόπου λειτουργίας του. Το βασικότερο εργαλείο γνώσης της οικονομικής κατάστασης, είναι η ανάλυση των προϋπολογισμών και των απολογισμών των Δήμων της χρήσης μέσω του υπολογισμού των χρηματοοικονομικών δεικτών.

Μέσω των αριθμοδεικτών παίρνουμε πληροφορίες όσο αφορά την δομή αλλά και της εκτέλεσης ενός προϋπολογισμού καθώς και πληροφορίες το πως συν θέτονται τα έσοδα σε σχέση με τα έξοδα και τις σχέσεις των εσόδων, εξόδων προς το αντίστοιχα σύνολα. Έτσι δίνεται η δυνατότητα εξαγωγής συμπερασμάτων με σκοπό την ενίσχυση λήψεων ορθολογικών αποφάσεων.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να αναλυθεί η κατάσταση του Δήμου Πύργου σε οικονομικό επίπεδο στο χρονικό διάστημα από το έτος 2019 έως το έτος 2023. Η ανάλυση της οικονομικής κατάστασης θα πραγματοποιηθεί με την χρήση των

χρηματοοικονομικών δεικτών, οι οποίοι επεξεργάζονται τα στοιχεία των προϋπολογισμών και των απολογισμών του Δήμου σε ετήσια βάση καθώς και σε βάθος πενταετίας. Στόχος της εργασίας αποτελεί την εξαγωγή συμπερασμάτων ώστε να κατανοηθεί η ακριβής θέση του Δήμου και όλο αυτό να αποτελέσει πηγή λήψης αποφάσεων για την ορθή και αποτελεσματική λειτουργία του.

Η έρευνα αξιολογεί οικονομικά μεγέθη του Δήμου Πύργου που αναζητήθηκαν από την Οικονομική Υπηρεσία του Δήμου, τα οποία είναι έγκυρα καθώς έχουν ψηφιστεί από το αρμόδιο όργανο του Δήμου (Δημοτικό Συμβούλιο) και έχουν εγκριθεί από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Η ανάλυση πραγματοποιήθηκε μέσω του προγράμματος της Ms Office το Microsoft EXCEL και τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν είναι οι οικονομικοί αριθμοδείκτες. Ειδικότερα οι κατηγορίες των αριθμοδεικτών που χρησιμοποιήθηκαν είναι οι αριθμοδείκτες Δομής Εσόδων- Εξόδων, αριθμοδείκτες Οικονομικής Επίδοσης και τέλος λοιποί δείκτες δικής μας επιλογής και σκέψης.

Επιλέχθηκε ο Δήμος Πύργου ως μελέτη περίπτωσης, καθώς η ενασχόληση μου με τον συγκεκριμένο Δήμο τα τελευταία οκτώ έτη ως υπάλληλος ιδιωτικής εταιρείας που είναι εξωτερικός συνεργάτης του και παρέχει υπηρεσίες λογιστικής υποστήριξης στην οικονομική υπηρεσία καθώς και συντάσσει τις Οικονομικές Καταστάσεις, προσφέρει την καλύτερη κατανόηση του εξωτερικού και του εσωτερικού περιβάλλοντος του. Αυτή η ανάλυση γίνεται σε μια ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα περίοδο, μία περίοδο κατά την οποία οι δήμοι της χώρας έχουν κληθεί να λειτουργήσουν σε ένα περιβάλλον αυξημένου οικονομικού κινδύνου λόγω των συνεχόμενων κρίσεων της πανδημίας και της αύξησης των ενεργειακών τιμών.

1.2 Δομή της εργασίας

Η διπλωματική αυτή αποτελείται από πέντε κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο αναφέρεται σε κάποια γενικά στοιχεία για τους Ο.Τ.Α. καθώς επίσης γίνεται και αναφορά στον σκοπό, στα κίνητρα και στην μεθοδολογία της έρευνας.

Στο επόμενο κεφάλαιο (δεύτερο) παρουσιάζεται με λεπτομέρεια η μεθοδολογία της παρούσας έρευνας.

Στο τρίτο κεφάλαιο ορίζονται οι αριθμοδείκτες, γίνεται αναφορά στην χρησιμότητά τους και στην ισχύουσα νομοθεσία. Στην συνέχεια έχουμε παρουσίαση αυτών και τον

τρόπο που χρησιμοποιούνται βάση των στοιχείων που παίρνουμε από τους προϋπολογισμούς και τους απολογισμούς, αφού τους έχουμε ταξινομήσει σε τις διαφορετικές κατηγορίες. Τέλος τίθενται τα ερευνητικά ερωτήματα.

Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η μελέτη περίπτωσης του Δήμου Πύργου, μέσα από την επεξεργασία και την ανάλυση των προϋπολογισμών και των Απολογισμών για την πενταετία 2019 – 2020 – 2021 - 2022 και 2023, με την βοήθεια των κατάλληλων αριθμοδεικτών, προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα, σημαντικά ως προς τον εντοπισμό λαθών και αστοχιών, αποσκοπώντας στον καλύτερο προγραμματισμό του Δήμου και στην βελτίωση λειτουργίας του οργανισμού.

Στο πέμπτο και τελευταίο κεφάλαιο, έχουμε παρουσίαση των συμπερασμάτων που προέκυψαν μετά την ανάλυση των οικονομικών στοιχείων του Δήμου Πύργου βάση των αριθμοδεικτών.

Στο παράρτημα της εργασίας, ακολουθούν οι καταστάσεις της χρονικής περιόδου 2019 – 2023 με τους αριθμοδείκτες: δομής εσόδων και εξόδων, οικονομικής επίδοσης, και λοιποί δείκτες. Περιλαμβάνονται οι συνοπτικές καταστάσεις προϋπολογισμού και απολογισμού των εσόδων και εξόδων της εξεταζόμενης περιόδου και ο πίνακας με τα έσοδα του Δήμου προϋπολογισμού και απολογισμού ανά κατηγορίες. Τέλος, συμπεριλαμβάνονται οι πίνακες συνοπτικής κατάστασης εισπραχθέντων – βεβαιωθέντων – ανείσπρακτων Εσόδων, των ενταλθέντων – τιμολογηθέντων – πληρωθέντων Εξόδων και μια συνοπτική κατάσταση των απλήρωτων υποχρεώσεων.

Κεφάλαιο 2 Μεθοδολογία

2.1 Σκοπός εργασίας

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να αναλυθεί η κατάσταση του Δήμου Πύργου σε οικονομικό επίπεδο στο χρονικό διάστημα από το έτος 2019 έως το έτος 2023. Η ανάλυση της οικονομικής κατάστασης θα πραγματοποιηθεί με την χρήση των χρηματοοικονομικών δεικτών, οι οποίοι επεξεργάζονται τα στοιχεία των προϋπολογισμών και των απολογισμών του Δήμου σε ετήσια βάση καθώς και σε βάθος πενταετίας. Στόχος της εργασίας, μέσω της ανωτέρω ανάλυσης και σύγκρισής των προϋπολογισμών και των απολογισμών του Δήμου με την χρήση αριθμοδεικτών, αποτελεί την εξαγωγή συμπερασμάτων ώστε να κατανοηθεί η ακριβής θέση του Δήμου και όλο αυτό να αποτελέσει πηγή λήψης αποφάσεων για την ορθή και αποτελεσματική λειτουργία του.

2.2 Μεθοδολογία εργασίας

Όσον αφορά την μεθοδολογία, αυτή περιλαμβάνει τα εξής στάδια. Καταρχήν έγινε διερεύνηση βιβλιογραφική επισκόπηση σε πρωτογενή στοιχεία και σε δευτερογενή πηγές: συγγράμματα, άρθρα, περιεχόμενο ιστοσελίδων, των νομοθετημάτων (ισχύοντες νόμοι, ερμηνευτικοί εγκύκλιοι) για την εύρεση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τους προϋπολογισμούς, τους ταμειακούς απολογισμούς, το μητρώο δεσμεύσεων των Δήμων και τέλος των αριθμοδεικτών αξιολόγησής των οικονομικών στοιχείων αυτών.

Μετέπειτα για την μελέτη περίπτωσης αναζητήθηκαν από την Οικονομική Υπηρεσία του Δήμου Πύργου τα πρωτογενή στοιχεία του Δήμου, όπου συγκεντρώθηκαν οι προϋπολογισμοί και οι Απολογισμοί των χρήσεων 2019 έως και την χρήση 2023. Τα στοιχεία αντλήθηκαν από το μηχανογραφημένο λογιστικό πρόγραμμα σε ηλεκτρονική μορφή (xls και pdf) και στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε η επεξεργασία των στοιχείων για την στατιστική ανάλυση και την δημιουργία των πινάκων και των διαγραμμάτων.

Ακολούθησε η εξαγωγή αριθμοδεικτών όπου η ανάλυση αυτών πραγματοποιήθηκε μέσω του προγράμματος της Ms Office το Microsoft EXCEL. Οι κατηγορίες των αριθμοδεικτών που χρησιμοποιήθηκαν είναι:

- αριθμοδείκτες Δομής Εσόδων- Εξόδων,
- αριθμοδείκτες Οικονομικής Επίδοσης και τέλος
- λοιποί δείκτες.

Η εργασία συνεχίστηκε με τη απεικόνιση των αποτελεσμάτων μέσω διαγραμμάτων, με σκοπό την ευκολότερη κατανόηση των αποκλίσεων μεταξύ προϋπολογιστικών και απολογιστικών στοιχείων.

Τελειώνοντας εκθέτονται τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τις παρατηρήσεις της μελέτης περίπτωσης.

Κεφάλαιο 3 Αριθμοδείκτες

3.1 Εισαγωγή

Οι χρηματοοικονομικοί αριθμοδείκτες παρουσιάζονται μέσα σε αυτό το κεφάλαιο, αρχικά γίνεται αναφορά στον ορισμό και στην χρησιμότητά τους, στην Νομοθεσία που σχετίζεται με την καθιέρωση των αριθμοδεικτών στον Δημόσιο τομέα, στις κατηγορίες καθώς και στα είδη των αριθμοδεικτών. Τέλος παρουσιάζονται οι αριθμοδείκτες, βάση των οποίων θα επεξεργαστούμε τα στοιχεία της μελέτης περίπτωσης του Δήμου Πύργου, και θα αναλυθούν στο επόμενο κεφάλαιο.

3.2 Ορισμός & χρησιμότητα αριθμοδεικτών

Οι αριθμοδείκτες είναι μια απλή μαθηματική σχέση με την μορφή πηλίκων που επιτρέπει την σύγκριση δύο ή περισσότερων στοιχείων μιας οικονομικής μονάδας. Επίσης, μπορούν να δώσουν μία πλήρη και σαφή εικόνα της μονάδας μόνο εάν συγκριθούν με άλλους αντιπροσωπευτικούς αριθμοδείκτες της διαχρονικά και όχι μεμονωμένα. (**Αλεξανδρίδης, 2004**)

Οι οικονομικοί αριθμοδείκτες αποτελούν σημαντικά εργαλεία ανάλυσης της Χρηματοοικονομικής Επιστήμης. Αποτελούν σχέσεις μεταξύ μεγεθών (λογιστικών και στατιστικών) με σκοπό να εξαχθούν συμπεράσματα για ολόκληρη την οικονομική μονάδα ή τμημάτων αυτής, σε σχέση με την πραγματική θέση ή την αποδοτικότητα της. (**Αποστόλου, 2015**)

Η ιδιαιτερότητα των αριθμοδεικτών, έχει να κάνει το πως συσχετίζονται δύο συγκεκριμένα μεγέθη που συνιστούν τον αριθμητή και τον παρανομαστή καθώς και στο γεγονός ότι το πηλίκο τους αποτελεί μία νέα σημαντική πληροφορία, ανεξάρτητη και διαφορετική από το πληροφοριακό περιεχόμενο των δύο λογιστικών μεγεθών που χρησιμοποιήθηκαν στον σχεδιασμό και στην δημιουργία του αριθμοδείκτη. Επίσης, αποτελεί μια συμπυκνωμένη πληροφορία, εκφρασμένη είτε σε απόλυτο αριθμό, είτε σε ποσοστό επί τοις εκατό (%). (**Αποστόλου, 2015**)

Η χρήση των αριθμοδεικτών καθιερώθηκε λόγω της αδυναμίας που υπάρχει για τα απόλυτα μεγέθη των στοιχείων, να γίνει άμεσα αντιληπτή η σπουδαιότητάς τους καθώς και η πραγματικής τους αξία. (**Αλεξανδρίδης, 2004**).

Οι σημαντικότεροι λόγοι χρησιμοποίησής των αριθμοδεικτών αποτελούν ότι μπορούν να συντελέσουν σε διαχρονικές και τομεακές συγκρίσεις και να συνοψίσουν την συνολική οικονομική εικόνα της μονάδας. (**Αλεξανδρίδης, 2004**)

Τα πλεονεκτήματα χρήσης των αριθμοδεικτών στους Δήμους είναι:

- Δίνει εύκολα και γρήγορα πληροφόρηση στους δημότες σχετικά με την λειτουργία του Δήμου, χωρίς να χρειάζονται να διαβάσουν ενδεχομένως τις οικονομικές καταστάσεις ή τις εκθέσεις των ορκωτών λογιστών. Για παράδειγμα τους παρέχονται γνώσεις για την χρήση των δημοτικών πόρων καθώς επίσης την αξιοποίηση τους για την δημιουργία ωφέλειας προς αυτούς.
- Αποτελούν εργαλεία μέσω των οποίων οι υπεύθυνοι μπορούν χρησιμοποιώντας τα να αναλύσουν στοιχεία, να τους βοηθήσουν στην λήψη σωστών αποφάσεων διοίκησης και να εξηγήσουν τα αποτελέσματα που προκύπτουν από τις αποφάσεις δράσεων τους. Βοηθάει στον σχεδιασμό, στον συντονισμό και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων του οργανισμού. (**Αλεξανδρίδης, 2004**)
- Οι αριθμοδείκτες δίνουν την απαιτούμενη πληροφόρησή στους χρηματοδότες του Δήμου. Οι Δήμοι αξιολογούνται για την εύρεση νέων ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων αλλά και από τράπεζες (ιδιωτικές και ευρωπαϊκές) για την επισύναψη δανειακών συμβάσεων.
- Δίνεται η δυνατότητα σύγκρισης μεταξύ των οργανισμών και να εξαχθούν αποτελέσματα με σκοπό την βελτίωσή τους.
- Τέλος, οι αριθμοδείκτες είναι εύκολοι στον υπολογισμό τους και επειδή απομονώνουν την επίδραση του μεγέθους των εξεταζόμενων στοιχείων μπορούν να γίνουν διαστρωματικές και διαχρονικές συγκρίσεις.

3.3 Μέθοδος κατάρτισης και επιλογής Αριθμοδεικτών

Τα στοιχεία που διαμορφώνουν τους αριθμοδείκτες προέρχονται από το Δημόσιο Λογιστικό των ΟΤΑ, τις Οικονομικές Καταστάσεις (Ισολογισμός και Αποτελέσματα χρήσης), τους λογαριασμούς γενικής λογιστικής και αναλυτικής λογιστικής, το προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεων και τέλος από την έκθεση ελέγχου των ορκωτών λογιστών. Στοιχεία όπως η διάρθρωση των υπηρεσιών, ο πληθυσμός του αριθμητικά, η θέση του γεωγραφικά κλπ. πρέπει να λαμβάνονται υπόψιν κατά την ανάλυση. (**Καλλιαντάσης και συν, 2009**).

Συνοπτικά, η κατάρτισή τους βασίζεται στους εξής βασικούς κανόνες ομοιογένειας (Αποστόλου, 2015):

- Τα μεγέθη πρέπει να σχετίζονται μεταξύ τους έτσι ώστε οι προκύπτοντες αριθμοδείκτες να είναι ανάλογοι στην απεικονιζόμενη κατάσταση.
- Τα επιλεγόμενα μεγέθη των συσχετίσεων πρέπει να ελαχιστοποιούν τα λάθη ή τις επιπτώσεις των οικονομικών διακυμάνσεων.
- Να λαμβάνονται κυρίως οι τιμές του μέσου όρου αντί των απόλυτων τιμών.
- Να γίνεται εκτίμηση των αριθμοδεικτών που η σύνθεσή τους αναφέρεται σε έννοιες κόστους, αντί αυτών που έχουν σύνθεσή βασισμένη σε ποσοτικά δεδομένα.
- Οι αριθμοδείκτες δώδεκα μηνών είναι οι πλέον ενδεικτικοί της οικονομικής κατάστασης της οικονομικής μονάδας, σε περίπτωση όμως χρήσης αριθμοδεικτών μικρότερου χρονικού διαστήματος πρέπει απαραίτητα να συσχετίζονται με αριθμοδείκτες αντίστοιχων χρονικών διαστημάτων.
- Θα πρέπει να ταξινομούνται σε ομάδες, με τρόπο ώστε να επιτρέπεται η ευρεία ανάλυση της οικονομικής μονάδας, καλύπτοντας το σύνολο των τομέων δραστηριότητάς της.
- Η μελέτη ενός μόνο δείκτη έχει περιορισμένη χρησιμότητα. Γι' αυτό επιβάλλεται η σύγκριση πολλών διαφορετικών δεικτών μεταξύ τους, ώστε να εξασφαλιστεί η ορθότητα των συμπερασμάτων.
- Οι αριθμοδείκτες μπορεί να είναι απλοί ή σύνθετοι.

3.4 Νομοθεσία – Υπουργική Απόφαση

Σύμφωνα τις διατάξεις του άρθρου 165 παρ. 2 του Νόμου 3463/2006 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΦΕΚ Α114/08-06-2006) και του άρθρου 267 παρ.7 του Νόμου 3852/2010 της Νέας Αρχιτεκτονικής της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης (ΦΕΚ Α87/07-06-2010) καθορίστηκαν ποιοι δείκτες αξιολόγησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν στον προϋπολογισμό, στον απολογισμό και στις οικονομικές καταστάσεις, της οικονομικής διαχείρισης των ΟΤΑ.

Σε συνέχεια των ανωτέρω διατάξεων εκδόθηκε η Υπουργική Απόφαση 74712/2010 (ΦΕΚ Β 2043/ 30-10-2010) βάση του άρθρο 6 της, καθορίζονται οι αριθμοδείκτες

αξιολόγησης καθώς και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας αυτών για την αξιολόγησή των οικονομικών τους στοιχείων από το Υπουργείο Εσωτερικών, στην βάση δεδομένων του κόμβου «Οικονομικά στοιχεία Δήμων». Οι Δήμοι για κάθε μήνα αναφοράς έως τις 15 του επόμενου μήνα, αποστέλλει στον κόμβο τα οικονομικά της στοιχεία, όπου μετέπειτα εξάγονται οι αριθμοδείκτες, είτε αυτόματα ή με την χρήση κατάλληλων στατιστικών επεξεργασιών.

Οι διαμορφωμένες οικονομικές αναλύσεις εκμεταλλεύονται την τεχνολογική υποδομή του Κόμβου Διαλειτουργικότητας και αξιολογούν την εφαρμογή στατιστικών και οικονομετρικών μοντέλων καθώς και μοντέλων προσομοίωσης. Ενώ η ένταξή τους στον Κόμβο γίνεται με τη μορφή διακριτών ενοτήτων και αναφορών, ανάλογα με το σκοπό και το αντικείμενο εστίασης αυτών. **(Καραγιάνης - Ειδικοί οικονομικοί λογιστικοί σύμβουλοι ΟΤΑ, 2024)**

Οι προκύπτοντες αριθμοδείκτες βοηθούν στην διαμόρφωση τοπικών, εθνικών, ευρωπαϊκών και διεθνών πολιτικών ενώ από την άλλη πλευρά μπορεί να αποτελέσουν κριτήριο ελέγχου από το Ελεγκτικό συνέδριο, εάν δεν είναι ικανοποιητικοί συγκεκριμένοι αριθμοδείκτες αξιολόγησης.

Της τελευταίας δεκαετίας, η σημαντικότερη παρακαταθήκη προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής αποτελεί ο μηχανισμός συλλογής και επεξεργασίας των οικονομικών στοιχείων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Έτσι στο Υπουργείο Εσωτερικών είναι εφικτή η μέτρηση και η αποτύπωση της οικονομικής κατάστασης των ΟΤΑ και κατ' επέκταση η διαμόρφωση πολιτικών και η λήψη αποφάσεων για τα οικονομικά τους βάσει στοιχείων. **(Τρυποσκούφης, 2022)**

Την τελευταία τριετία έπαιξαν καθοριστικό ρόλο σε αυτή την κατεύθυνσή λόγω των μεγάλων προκλήσεων που κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν οι Δήμοι στα πλαίσια α) των επιπτώσεων της κρίσης στην υγεία στους προϋπολογισμούς των δήμων, β) την προσπάθεια μείωσης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και γ) της ενίσχυσης των ΟΤΑ για την αντιμετώπιση των αυξήσεων των τιμών ενέργειας και του πληθωρισμού. Και στις τρεις περιπτώσεις, ελήφθησαν αποφάσεις βάσει των διαθέσιμων οικονομικών δεδομένων, αυξάνοντας έτσι τον βαθμό ορθολογικότητας, αποτελεσματικότητας και δικαιοσύνης και απλουστεύοντας τις

διαδικασίες όπου απαιτήθηκαν διοικητικές ενέργειες από τους φορείς.
(Τρυποσκούφης, 2022)

Οι αριθμοδείκτες χωρίζονται σε δύο βασικές κατηγορίες, η μία είναι οι αριθμοδείκτες που επεξεργάζονται στοιχεία του προϋπολογισμού και του απολογισμού των οργανισμών και η δεύτερη κατηγορία αριθμοδεικτών που επεξεργάζονται στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των δήμων.

3.5 Αριθμοδείκτες με βάση τον Προϋπολογισμό και Απολογισμό των Δήμων

Όσον αφορά τους αριθμοδείκτες της πρώτης κατηγορίας αναφέρονται στην Υπουργική απόφαση οι εξής κατηγορίες:

- **Αριθμοδείκτες δομής εσόδων / εξόδων:** ποσοστιαία συμμετοχή κάθε κατηγορίας και υποκατηγορίας εσόδων στα συνολικά έσοδα / έξοδα, καθώς και ανά υπηρεσία.
- **Αριθμοδείκτες εσόδων / εξόδων ανά κάτοικο,** με βάση την απογραφή πληθυσμού της ΕΛΣΤΑΤ:
  - α. συνολικά έσοδα / έξοδα ανά κάτοικο,
  - β. ίδια έσοδα ανά κάτοικο,
  - γ. ανταποδοτικά έσοδα ανά κάτοικο,
  - δ. φόροι & τέλη ανά κάτοικο,
  - ε. επενδύσεις ανά κάτοικο.
- **Αριθμοδείκτες οικονομικής επίδοσης:**
  - α. ταμειακώς βεβαιωθέντα έσοδα/προϋπολογισθέντα έσοδα,
  - β. πληρωθέντα έξοδα/προϋπολογισθέντα έξοδα,
  - γ. εισπραχθέντα έσοδα/βεβαιωθέντα έσοδα,
  - δ. αναμορφώσεις/προϋπολογισθέντα έσοδα,
  - ε. ληξιπρόθεσμες οφειλές τρίτων/ταμειακά βεβαιωμένες οφειλές,
  - στ. εισπραχθέντα έσοδα από ληξιπρόθεσμες οφειλές/ληξιπρόθεσμες οφειλές,
  - ζ. ληξιπρόθεσμες οφειλές τρίτων για τις οποίες εφαρμόστηκαν μέτρα είσπραξης/σύνολο ληξιπρόθεσμων οφειλών.
- **Αριθμοδείκτες δανειακής επιβάρυνσης** με βάση το άρθρο 264, παρ. 1, περ.α και β. του ν. 3852/2010, όπως εξειδικεύθηκε με την υπ' αριθμ. 43093/2010 (ΦΕΚ 1153 Β') υπουργική απόφαση.

- **Δείκτες ανθρώπινου δυναμικού δήμων:** κόστος απασχόλησης/συνολικά έξοδα, κόστος απασχόλησης/έξοδα χρήσης, κόστος απασχόλησης (προσωπικό) /αριθμό απασχολουμένων.
- **Αριθμοδείκτες συσχέτισης εσόδων - εξόδων:**
  - α. σύνολο επιχορηγήσεων/συνολικά έξοδα,
  - β. έξοδα χρήσης/ τακτικά έσοδα,
  - γ. αμοιβές και έξοδα προσωπικού/τακτικά έσοδα,
  - δ. κόστος ανταποδοτικών υπηρεσιών/ανταποδοτικά έσοδα,
  - ε. Κ.Α.Π./Λειτουργικές δαπάνες,
  - στ. επιχορηγήσεις και δάνεια για επενδύσεις/επενδυτικές δαπάνες και αντίστοιχα τοκοχρεολύσια.

Τέλος αναφέρεται ότι δίνεται η δυνατότητα στους χρήστες να διαμορφώσουν νέους αριθμοδείκτες, αφού επιλέξουν τις ανάλογες μεταβλητές από τα διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία. Επίσης, αναφέρεται ότι ανάλογα των ειδικών αναλύσεων και επεξεργασιών που γίνονται, οι αριθμοδείκτες μπορούν να υπολογιστούν και να εξαχθούν σε οποιοδήποτε επίπεδο κωδικού αριθμού εσόδων και εξόδων, αρκεί να έχει οικονομική σημασία και χρησιμότητα.

3.6 Βασικές έννοιες Αριθμοδεικτών

Έσοδο είναι οποιαδήποτε αύξηση στα οικονομικά στοιχεία μιας οντότητας κατά την διάρκεια της λογιστικής χρήσης. Η αύξηση αυτή μπορεί να εμφανιστεί ως μείωση των υποχρεώσεων ή ως αύξηση κάποιου στοιχείου του ενεργητικού της οντότητας.

Έσοδο Προϋπολογισμού είναι τα ποσά που εκτιμάται ότι θα εισπραχθούν κατά την διάρκεια του έτους, που αφορά τον προϋπολογισμό, ανεξάρτητα πότε έχει γίνει η βεβαίωσή του. Καθώς επίσης τα εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωμένα έσοδα προηγούμενων ετών, ως προς το σκέλος που γίνεται εκτίμηση ότι θα εισπραχθεί κατά την διάρκεια του προϋπολογισμού.

Έξοδο είναι κάθε τι που θυσιάζεται για την πραγματοποίηση ενός σκοπού, όπως επίσης είναι οτιδήποτε επιβαρύνει τα έσοδα της χρήσης.

Δαπάνη είναι η ενέργεια και η διαδικασία πραγματοποίησης του εξόδου.

Τακτικά Έσοδα: Στις διατάξεις του άρθρου 157 του Νόμου 3463/2006 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων καθορίζεται το περιεχόμενο τους, γενικά αφορά τα σταθερά έσοδα των Δήμων, που είναι εύκολο να προϋπολογιστούν. Αποτελούνται από πολλές πηγές εσόδων, με κυριότερο τους θεσμοθετημένους πόρους από το κράτος που προορίζονται για την κάλυψη των γενικών τους δαπανών, τους λεγόμενους Κ.Α.Π. και έχουν την μορφή επιχορηγήσεων. Τα έσοδα από κινητή και ακίνητη περιουσία, από φόρους, τα τέλη δικαιώματα και εισφορές, τα έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα και τέλος έσοδα από τοπικά δυνητικά τέλη, δικαιώματα και εισφορές αποτελούν άλλες πηγές εσόδων. (**Καραγιάνης, 2002**)

Έκτακτα έσοδα: Έκτακτο έσοδο θεωρείται κάθε έσοδο που δεν συγκαταλέγεται στα τακτικά, ανεξάρτητα από ποια πηγή προέρχεται. Αφορά τα μη σταθερά έσοδα του Δήμου, τα οποία δεν μπορούν να προγραμματιστούν όπως παραδείγματος χάριν έσοδα από δάνεια, λοιπά έσοδα επιχειρηματικής δραστηριότητας, από πρόστιμα και διοικητικές κυρώσεις, δωρεές, κληροδοτήματα και κληρονομίες, από διάθεση, εκποίηση και εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων και τέλος από κάθε άλλη πηγή. Επίσης, αποτελεί μια σημαντική πηγή εσόδων, επιχορηγήσεων με σκοπό την κάλυψη λειτουργικών δαπανών (ΚΑΕ 12) και επιχορηγήσεων με σκοπό τις επενδύσεις (ΚΑΕ 13) από κεντρικούς φορείς, από την Ευρωπαϊκή Ένωση και Διεθνείς Οργανισμούς. (**Καραγιάνης, 2002**)

Ίδια Έσοδα: τα έσοδα του Δήμου που δημιουργούνται από τις δικές του πηγές αποτελούν τα ίδια έσοδα. Είναι τα συνολικά έσοδά βγάζοντας εκτός τις επιχορηγήσεις (για λειτουργικές και επενδυτικές δαπάνες) και τις εισπράξεις από Δάνεια. Επίσης είναι τα πρωτοβιβαιωμένα έσοδα προηγούμενων ετών που εισπράττονται πρώτη φορά και τα εισπρακτέα υπόλοιπα (από απαιτήσεις και χρηματικά Υπόλοιπα) Π.Ο.Ε αφαιρώντας τα έκτακτα ειδικευμένα έσοδα.

Συνολικά Έσοδα: αφορούν το σύνολο των εσόδων του Δήμου, είτε τακτικών είτε έκτακτων εσόδων.

Εισπρακτέα υπόλοιπα: αποτελούν απαίτηση Παρελθόντων Οικονομικών ετών και αφορούν τα εναπομείναντα υπόλοιπα προς είσπραξη από βεβαιωμένα έσοδα προηγούμενων ετών.

Σύνολο Επιχορηγήσεων: πρόκειται για τις επιχορηγήσεις για λειτουργικές αλλά και επενδυτικές δαπάνες από το κεντρικό κράτος ή την Ένωση. Περιλαμβάνει δε τις τακτικές καθώς και τις έκτακτες επιχορηγήσεις.

Συνολικά Έξοδα: πρόκειται για τα συνολικά έξοδα του Δήμου, περιλαμβάνει τις λειτουργικές, κοινωνικές και επενδυτικές δαπάνες, δαπάνες συντήρησης και εξυπηρέτησης δανείων καθώς και λοιπά γενικά έξοδα.

Σύνολο εξόδων χρήσης: πρόκειται για τις απαραίτητες δαπάνες που πραγματοποιεί ο Δήμος κατά την διάρκεια του έτους για την λειτουργία του. Περιλαμβάνονται τα έξοδα μισθοδοσίας, τα λοιπά έξοδα του προσωπικού, των αιρετών και των τρίτων, οι παροχές υπέρ τρίτων, οι φόροι και τα τέλη, οι πληρωμές δανείων, οι προμήθειες αναλωσίμων και λοιπά έξοδα.

Οφειλές ΠΟΕ: πρόκειται για τις οφειλόμενες υποχρεώσεις από την πραγματοποίηση δαπανών κατά τα προηγούμενα οικονομικά έτη.

Συνολικό ποσό Επενδύσεων: πρόκειται για τις δαπάνες επενδυτικού σκοπού του Δήμου και σχετίζονται με τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη του. Κάποιες από αυτές είναι οι αγορές κτηρίων, οι προμήθειες παγίων, νέα τεχνικά έργα και η συντήρησή αυτών. Επίσης είναι οι μελέτες, οι έρευνες καθώς και οι συμμετοχές των Δήμων σε επιχειρήσεις.

3.7 Οι Οικονομικοί αριθμοδείκτες ανάλυσης μελέτης περίπτωσης

Οι δείκτες που επιλέχθηκαν βάση των οποίων θα γίνει η ανάλυση της μελέτης περίπτωσης του Δήμου Πύργου και τηρούν τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί από την έρευνα της παρούσας εργασίας είναι οι ακόλουθοι:

3.7.1 Αριθμοδείκτες Δομής Εσόδων – Εξόδων

Σύμφωνα με την ΥΑ ορίζεται ότι αυτή η κατηγορία αριθμοδεικτών εκφράζει την ποσοστιαία συμμετοχή κάθε κατηγορίας και υποκατηγορίας εσόδων στα συνολικά έσοδα / έξοδα, καθώς και ανά υπηρεσία.

Οι χρησιμοποιούμενοι αριθμοδείκτες βάση του προϋπολογισμού και του απολογισμού των δήμων, αναφέρονται αναλυτικά από τον Καραγιάνη (2004). Οι δείκτες που θα αναλυθούν παρακάτω στην μελέτη περίπτωσης του Δήμου Πύργου είναι οι εξής:

- **Δείκτης λειτουργικών δαπανών** οι δαπάνες λειτουργίας των Δήμων συνήθως αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος εξόδων τους. Με την εξέταση του δείκτη λαμβάνεται πληροφόρηση σχετικά με το ποσοστό αντιστοιχίας των δαπανών που αφορούν τις λειτουργικές δαπάνες του Δήμου σε σχέση με τα συνολικά του έξοδα. Όσο μειώνεται η τιμή του δείκτη τόσο τα λειτουργικά έξοδα της χρήσης αποτελούν μικρότερο μέρος των συνολικών δαπανών του οργανισμού, ενισχύοντας τις επενδύσεις και την αναπτυξιακή δραστηριότητα. Επίσης μπορεί να σημαίνει μικρό λειτουργικό κόστος και μη σπατάλη των πόρων σε παροχές υπηρεσιών.
- **Δείκτης επενδύσεων** οι δαπάνες επενδύσεων σε έναν Δήμο παρέχουν πληροφόρηση που κρίνουν την αναπτυξιακή δραστηριότητα και τα έργα του. Με την εξέταση του δείκτη λαμβάνεται πληροφόρηση σχετικά με το ποσοστό που αντιπροσωπεύουν οι επενδύσεις σε έργα και υποδομές επί των συνολικών εξόδων. Όσο μεγαλώνει η τιμή του δείκτη, τόσο πάει σε επενδυτικές δαπάνες το μεγαλύτερο ποσοστό των εξόδων του οργανισμού και κατά συνέπεια αναμένεται αύξηση των μελλοντικών Ιδίων του Τακτικών Εσόδων. Τέλος, μπορεί να σημαίνει ότι ο δήμος βρίσκεται σε φάση ανάπτυξης αλλά από την άλλη πλευρά μπορεί να σημαίνει μειωμένα λειτουργικά έξοδα.
- **Δείκτης υποχρεώσεων** ο αριθμοδείκτης δείχνει το ποσοστό των ανεξόφλητων παρελθοντικών υποχρεώσεων ΠΟΕ του Δήμου σε σχέση με τα συνολικά του έξοδα. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο οι ευθύνες του Δήμου έναντι των προμηθευτών του είναι υψηλότερες και δεδομένου ότι η αποπληρωμή τους αποτελεί προτεραιότητα, οι δήμοι δεν μπορούν να χρηματοδοτήσουν νέα επενδυτικά έργα.
- **Δείκτης αυτονομίας** τα τακτικά έσοδα αποτελούν μια σταθερή και προβλέψιμη πηγή εσόδων, συνεπώς υπάρχει σταθερότητα στις χρηματοδοτήσεις του Δήμου. Ο δείκτης δείχνει το ποσοστό των τακτικών εσόδων ως προς τα συνολικά έσοδα του Δήμου. Όσο υψηλότερη είναι η τιμή του δείκτη τόσο μεγαλύτερη είναι η αυτονομία του δήμου, μπορεί να

βελτιώσει τον προγραμματισμό του, την οργάνωση της λειτουργίας του και των δραστηριοτήτων του καθώς στηρίζεται στα τακτικά του έσοδα. Ενώ από την μία πλευρά το γεγονός αυτό είναι θεμιτό από την άλλη πλευρά σημαίνει την ταυτόχρονη μειωμένη τιμή των έκτακτων εσόδων που επηρεάζει τον επενδυτικό στόχο και πλάνο του Δήμου.

- **Δείκτης αστάθειας** τα έκτακτα έσοδα αφορά τα έσοδα που δεν μπορεί ο Δήμος να ελέγξει και να προγραμματίσει διαχρονικά, όπως αναφέραμε ανωτέρω. Ο δείκτης δείχνει το ποσοστό των έκτακτων εσόδων του Δήμου σε σχέση με τα συνολικά του έσοδα. Όσο η τιμή του δείκτη γίνεται μεγαλύτερη, τόσο μεγαλύτερη είναι και η εξάρτηση του δήμου από πηγές εσόδων που χαρακτηρίζονται από έλλειψη επανάληψης και δυσκολία προκαθορισμού του ύψους τους. Ταυτόχρονα όμως υποδηλώνει αυξημένη δραστηριότητα στον τομέα των επενδύσεων και σωστό προγραμματισμό για την διεκδίκηση νέων πόρων από κοινοτικά και εθνικά προγράμματα λόγω σωστού αναπτυξιακού στόχου του. Αυτό οφείλεται στην κατηγοριοποίηση της επιχορήγησης επενδύσεων ως Έκτακτο Έσοδο.
- **Δείκτης ανεξαρτησίας** επιδιώκοντας την αποτύπωση της συμμετοχής των οικονομικών πόρων που παράγονται από έναν Δήμο γίνεται χρήση του δείκτη ανεξαρτησίας. Ο δείκτης αυτός εξάγεται από τον λόγο με αριθμητή τα ίδια έσοδα του δήμου και παρανομαστή τα συνολικά έσοδά του. Όταν η τιμή του δείκτη αυξάνεται σε έναν Οργανισμό, τόσο η εξάρτηση του από τις τακτικές και έκτακτες επιχορηγήσεις, τον δανεισμό και από άλλες εξωτερικές πηγές άντλησης εσόδων μειώνεται. Επίσης, έχει ως αποτέλεσμα να στηρίζεται στους δικούς του πόρους και να έχει την δυνατότητα να προγραμματίζει τον οικονομικό προγραμματισμό του πιο αποτελεσματικά.
- **Δείκτης εξάρτησης** ο αριθμοδείκτης δείχνει το μερίδιο που συμμετέχουν οι επιχορηγήσεις ως προς τα συνολικά έσοδα του Δήμου. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη, τόσο ο Δήμος εξαρτάται από τις επιχορηγήσεις και μειώνεται η δύναμή του για αυτόνομη δράση. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα ο Δήμος να βιοπορίζεται από ξένα χρήματα. Το οποίο δεν είναι απολύτως αρνητικό αφού μία μεγάλη τιμή αυτού του δείκτη μπορεί να δείχνει πλεονέκτημα του Δήμου στον σχεδιασμό και στην απορρόφηση επιχορηγήσεων ώστε να πραγματοποιήσει τα έργα και τις δράσεις του.

- **Δείκτης απαιτήσεων** ο αριθμοδείκτης δείχνει την συμμετοχή στα συνολικά έσοδα του Οργανισμού των ανείσπρακτων εσόδων του. Όταν η τιμή του δείκτη είναι χαμηλή σημαίνει ότι τα ανείσπρακτα έσοδα από παρελθούσες χρήσεις είναι λίγα. Επίσης, όσο αυξάνεται η αποπληρωμή των απαιτήσεων που έχουν βεβαιωθεί, συμπεραίνεται η αποτελεσματική λειτουργία των μηχανισμών είσπραξης των υπηρεσιών του δήμου, αφού οι απαιτήσεις του βεβαιώνονται και εισπράττονται άμεσα. Συνεπώς η χρήση του δείκτη αποτελεί κόκκινο καμπανάκι ως προς τα μέτρα που έχει ορίσει ο Δήμος για την είσπραξή τους, δίνοντας το έναυσμα άμεσης οργάνωσης και επίλυσης του θέματος.

Πίνακας 3.1 Συνοπτική Παρουσίαση Αριθμοδεικτών Δομής Εσόδων – Εξόδων		
Δείκτης	Τύπος	Κωδικοί Αριθμοί
Δείκτης λειτουργικών δαπανών	(Σύνολο εξόδων χρήσης) / (Συνολικά έξοδα)	Ομάδα 6 / Ομάδα 6, Ομάδα 7, Ομάδα 8 μείον κατηγορία 85
Δείκτης επενδύσεων	(Σύν. ποσό επενδύσεων) / (Συνολικά έξοδα)	Ομάδα 7 / Ομάδα 6, Ομάδα 7, Ομάδα 8 μείον κατηγορία 85
Δείκτης υποχρεώσεων	(Οφειλές ΠΟΕ) / (Συνολικά έξοδα)	Υποκατηγορία 81 / Ομάδα 6, Ομάδα 7, Ομάδα 8 μείον κατηγορία 85
Δείκτης αυτονομίας	(Σύνολο τακτικών Εσόδων) / (Συνολικά έσοδα)	Ομάδα 0 + Υποκατηγορία 211 + Υποκατηγορία 321 + Υποκατηγορία 511 / Ομάδα 0, Ομάδα 1, Ομάδα 2, Ομάδα 3, Ομάδα 4, Ομάδα 5
Δείκτης αστάθειας	(Σύνολο έκτακτων Εσόδων) / (Συνολικά έσοδα)	Ομάδα 1 + Υποκατηγορία 221 + Υποκατηγορία 322 + Υποκατηγορία 512 / Ομάδες 0, Ομάδα 1, Ομάδα 2, Ομάδα 3, Ομάδα 4, Ομάδα 5
Δείκτης ανεξαρτησίας	(Ιδια έσοδα) / (Συνολικά έσοδα)	Ομάδα 0 μείον Κατηγορία 06, Ομάδα 1 μείον Κατηγορίες 12 και 13, Ομάδα 2 μείον το Είδος του Εσόδου 2212, Ομάδα 3 μείον Κατηγορία 31 και μείον το Είδος του Εσόδου 3222, Ομάδα 5 / Ομάδα 0, Ομάδα 1, Ομάδα 2, Ομάδα 3, Ομάδα 4, Ομάδα 5
Δείκτης εξάρτησης	(Σύνολο επιχορηγήσεων) / (Συνολικά έσοδα)	Ομάδα 6, Ομάδα 12, Ομάδα 13 / Ομάδα 0, Ομάδα 1, Ομάδα 2, Ομάδα 3, Ομάδα 4, Ομάδα 5
Δείκτης απαιτήσεων	(Είσπρακτέα Υπόλοιπα) / (Συνολικά έσοδα)	Υποκατηγορία 32 / Ομάδα 0, Ομάδα 1, Ομάδα 2, Ομάδα 3, Ομάδα 4, Ομάδα 5

Στους δείκτες όταν γίνεται αναφορά στις Συνολικές Δαπάνες, στα Συνολικά Έξοδα του Δήμου δεν περιλαμβάνεται η κατηγορία των κωδικών 85 « Προβλέψεις μη είσπραξης εισπρακτέων υπολοίπων βεβαιωμένων κατά τα Π.Ο.Ε. εντός του οικονομικού έτους », ο λόγος είναι γιατί οι Προβλέψεις δεν αποτελούν πραγματικές δαπάνες, αλλά λογιστικές και αφορά την πρόβλεψη για την μη είσπραξη απαιτήσεων, που έχουν δημιουργηθεί κατά τα προηγούμενα οικονομικά έτη. Επίσης, εκτός αφήνεται η ομάδα 9 «Αποθεματικό» γιατί το ποσό του προβλέπεται για την ενίσχυση πιστώσεων που κρίθηκαν ανεπαρκείς ή και για την είσοδο νέων πιστώσεων, που δεν είχαν προβλεφθεί κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού . (Δήμος Νετ, 2024)

3.7.2 Δείκτες Οικονομικής Επίδοσης

Οι δείκτες Οικονομικής Επίδοσης προκύπτουν από τα στοιχεία του Απολογιστικού πίνακα του Δήμου στο τέλος του έτους. Ο Απολογιστικός πίνακας βασίζεται στα στοιχεία του Προϋπολογισμού και του Απολογισμού και μας δείχνει κατά πόσο έχουν εκτελεστεί τα στοιχεία εσόδων σε σχέση με τα έσοδα που έχουν προϋπολογισθεί, βεβαιωθεί και εισπραχθεί. Όπως επίσης τα ποσοστά εκτέλεσης των στοιχείων εξόδων σε σχέση με τα προϋπολογισθέντα, ενταλθέντα και πληρωθέντα έξοδα.

Οι δείκτες που θα αναλυθούν στην μελέτη περίπτωσης του Δήμου Πύργου είναι οι εξής:

- **Βεβαιωθέντα έσοδα προς Προϋπολογισθέντα έσοδα:** ο δείκτης παρουσιάζει το ποσοστό που βεβαιώνεται από τα προϋπολογισθέντα έσοδα.
- **Εισπραχθέντα έσοδα προς Βεβαιωθέντα έσοδα:** από τον δείκτη προκύπτει το ποσοστό των βεβαιωμένων εσόδων (νέων και παρελθόντων ετών) που εισπράχθηκαν εντός της χρήσης. Αναδεικνύοντας σοβαρά ζητήματα ή αδράνεια των υπηρεσιών του Δήμου για την είσπραξη των εσόδων του.
- **Εισπραχθέντα έσοδα προς Προϋπολογισθέντα έσοδα:** από τον συγκεκριμένο δείκτη προκύπτει η αναλογία είσπραξης των εσόδων που έχουν προϋπολογισθεί και κατά συνέπεια ο βαθμός που έχει εκτελεσθεί ο προϋπολογισμός.
- **Ανείσπρακτες απαιτήσεις προς Βεβαιωθέντα έσοδα:** ο αριθμοδείκτης παρουσιάζει την αναλογία των εσόδων που ενώ έχουν βεβαιωθεί (νέων και παρελθόντων ετών) παρέμειναν ανείσπρακτα.

- **Εισπραχθέντα έσοδα από ληξιπρόθεσμες οφειλές προς ληξιπρόθεσμες οφειλές:** ο δείκτης παρουσιάζει το ποσοστό των ληξιπρόθεσμων οφειλών προηγούμενων ετών που εισπράχθηκαν εντός της χρήσης.
- **Πληρωθέντα έξοδα προς Προϋπολογισθέντα έξοδα:** από τον συγκεκριμένο δείκτη προκύπτει η αναλογία των εξόδων που έχουν προϋπολογισθεί και πληρώθηκαν και κατά συνέπεια ο βαθμός που έχει εκτελεσθεί ο προϋπολογισμός.
- **Πληρωθέντα έξοδα προς Τιμολογηθέντα έξοδα:** ο δείκτης παρουσιάζει την αναλογία των τιμολογηθέντων εξόδων που πληρώθηκαν.
- **Απλήρωτες Υποχρεώσεις προς Τιμολογηθέντα έξοδα:** ο αριθμοδείκτης παρουσιάζει την αναλογία των τιμολογημένων εξόδων που έμειναν απλήρωτα.

3.7.3 Λοιποί Δείκτες

Οι λοιποί δείκτες προκύπτουν από το Μητρώο Δεσμεύσεων του Δήμου κάθε τέλους του έτους των ετών 2019 έως 2023. Σύμφωνα με των Εγκυκλίων 2/18993/ΔΠΔΣΜ/28.02.2014 και της αριθ. 2/47972/0026/15.6.2018, το Μητρώο Δεσμεύσεων δείχνει την παρακολούθηση της πορείας εκτέλεσης του Προϋπολογισμού, συνεπώς αποτελεί εργαλείο παρακολούθησης και ελέγχου των δαπανών ενώ τέλος δίνει πληροφορίες σχετικά με την ωρίμανση των υποχρεώσεων.

Το Μητρώο δεσμεύσεων βάση της παρ.1 του άρθρου 8 του Π.Δ 80/2016, αποτελεί υποχρέωση των φορέων Γενικής Κυβέρνησης, οι οποίοι υποχρεούνται να τηρούν βιβλίο (ιδιαίτερο ή μηχανογραφικά), στο οποίο πρέπει να καταγράφουν τις διοικητικές πράξεις με τις οποίες δημιουργείται ή επιβεβαιώνεται η υποχρέωση του Δημοσίου ή άλλων φορέων της Γενικής Κυβέρνησης προς τρίτους. Υπεύθυνη για την τήρηση του είναι η οικονομική υπηρεσία του Δήμου με ευθύνη του προϊστάμενού, ενώ βασίζεται στα στοιχεία εξόδων, του είδους των εξόδων, των πληρωμών τους και τέλος στην ταξινόμηση των απλήρωτων υποχρεώσεων σε κατηγορίες ανάλογα την χρονική καθυστέρηση εξόφλησής τους. Τέλος, ο τρόπος τήρησης του καθορίζονται βάση του Προεδρικού Διατάγματος 80/ 2016 άρθρο 8.

Οι δείκτες αφορούν τα ποσοστά των απλήρωτων υποχρεώσεων προς Τρίτους και της Γενικής κυβέρνησης σε σχέση με το σύνολο των απλήρωτων υποχρεώσεων. Καθώς επίσης τα ποσοστά που αναλογούν οι απλήρωτες υποχρεώσεις Τρίτων και Γενικής

Κυβέρνησης > 90 ημερών σε σχέση με τις αντίστοιχες συνολικές απλήρωτες υποχρεώσεις τους.

Οι δείκτες που θα αναλυθούν στην μελέτη περίπτωσης του Δήμου Πύργου είναι οι εξής:

- **Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση/Απλήρωτες υποχρεώσεις:** ο δείκτης παρουσιάζει το ποσοστό των απλήρωτων υποχρεώσεων προς την Γενική Κυβέρνηση.
- **Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους/Απλήρωτες υποχρεώσεις:** ο δείκτης παρουσιάζει το ποσοστό των απλήρωτων υποχρεώσεων προς Τρίτους.
- **Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση > 90 ημερών/Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση:** ο δείκτης παρουσιάζει το ποσοστό των απλήρωτων υποχρεώσεων > 90 ημερών προς την Γενική Κυβέρνηση.
- **Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Τρίτους από > 90 ημερών/Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους:** ο δείκτης παρουσιάζει το ποσοστό των απλήρωτων υποχρεώσεων > 90 ημερών προς Τρίτους.

3.8 Ερευνητικά ερωτήματα

Το κεντρικό ερευνητικό ερώτημα της μελέτης περιπτώσεώς του Δήμου Πύργου είναι η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων εκτέλεσης του Προϋπολογισμού του Δήμου Πύργου για τα έτη 2019-2023. Η απάντησή του οποίου θα προσπαθήσει να απαντηθεί μέσω επιμέρους ερευνητικών ερωτήματα βάση των ανωτέρω αριθμοδεικτών.

Βάση των αριθμοδεικτών δομής εσόδων – εξόδων είναι τα εξής:

- Πόσο αυτόνομος ή μη είναι ο δήμος καθώς στηρίζεται σε τακτικά έσοδα ή σε έκτακτα έσοδα για την λειτουργία του και μπορεί να βελτιώσει τον προγραμματισμό του και την λειτουργία του, δεδομένου ότι υπάρχει σταθερότητα στις χρηματοδοτήσεις.

- Πόσο εξαρτημένος είναι ο δήμος καθώς στηρίζεται σε επιχορηγήσεις, εάν δηλαδή βιοπορίζεται από ξένα χρήματα ή στηρίζεται σε έσοδα που παράγει ο ίδιος.
- Πόσο καλό σχεδιασμό κάνει ο Δήμος στον προγραμματισμό για την διεκδίκηση νέων πόρων από επιχορηγήσεις και στην απορρόφηση τους για την πραγματοποίηση έργων και δράσεων.
- Πόσο αποτελεσματική είναι η λειτουργία των υπηρεσιών του δήμου ως προς την είσπραξη των απαιτήσεων του Δήμου και των μέτρων που εφαρμόζει για την είσπραξή τους.
- Κατά πόσο ο Δήμος βρίσκεται σε ρυθμό ανάπτυξης, εξετάζοντας τα συνολικά του έξοδα εάν αφιερώνονται σε λειτουργικά έξοδα της χρήσης ή σε επενδύσεις.
- Ποιος είναι ο ρυθμός εξόφλησης των οφειλών τους στους προμηθευτές.

Τα ερευνητικά ερωτήματα βάση των ανωτέρω αριθμοδεικτών οικονομικής επίδοσης είναι τα εξής:

- Κατά πόσο ο Δήμος βεβαιώνει και εισπράττει άμεσα τα προϋπολογισθέντα του έσοδα.
- Κατά πόσο ο Δήμος εισπράττει άμεσα τις απαιτήσεις του και δεν παραμένουν ανείσπρακτα τα ποσά εσόδων προηγούμενων ετών.

Τα ερευνητικά ερωτήματα βάση των ανωτέρω λοιπών αριθμοδεικτών είναι τα εξής:

- Κατά πόσο οι οφειλές του Δήμου καθίσταται ληξιπρόθεσμες άνω των 90 ημερών, κρίνοντας εάν είναι ικανοποιητικό το σύστημα εξόφλησης των οφειλών του Δήμου.

Κεφάλαιο 4 Μελέτη περίπτωσης Δήμου Πύργου

ΔΗΜΟΣ ΠΥΡΓΟΥ

4.1 Εισαγωγή

Σε αυτό το κεφάλαιο, αναλύεται η μελέτη περίπτωσης (case study), η οποία χρησιμοποιήθηκε ως κύρια ερευνητική μέθοδος στα πλαίσια της διπλωματικής εργασίας. Η περίπτωση του Δήμου Πύργου, θα εξεταστεί αναλυτικά και σύμφωνα με τα όσα αναφέρθηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο. Θα γίνει αξιολόγηση της οικονομικής του κατάσταση κατά το έτη 2019 έως το 2023, με βάση τους αριθμοδείκτες από τους Προϋπολογισμούς και τους Απολογισμούς αυτού. Σκοπός της μελέτης είναι η οικονομική ανάλυση, προκειμένου να εξαχθούν πληροφορίες οι οποίες μπορούν να αποτελέσουν πηγή λήψης αποφάσεων για την ορθή και αποτελεσματική λειτουργία του Δήμου.

4.2 Δήμος Πύργου

4.2.1 Διοικητική υπαγωγή και θέση Δήμου Πύργου

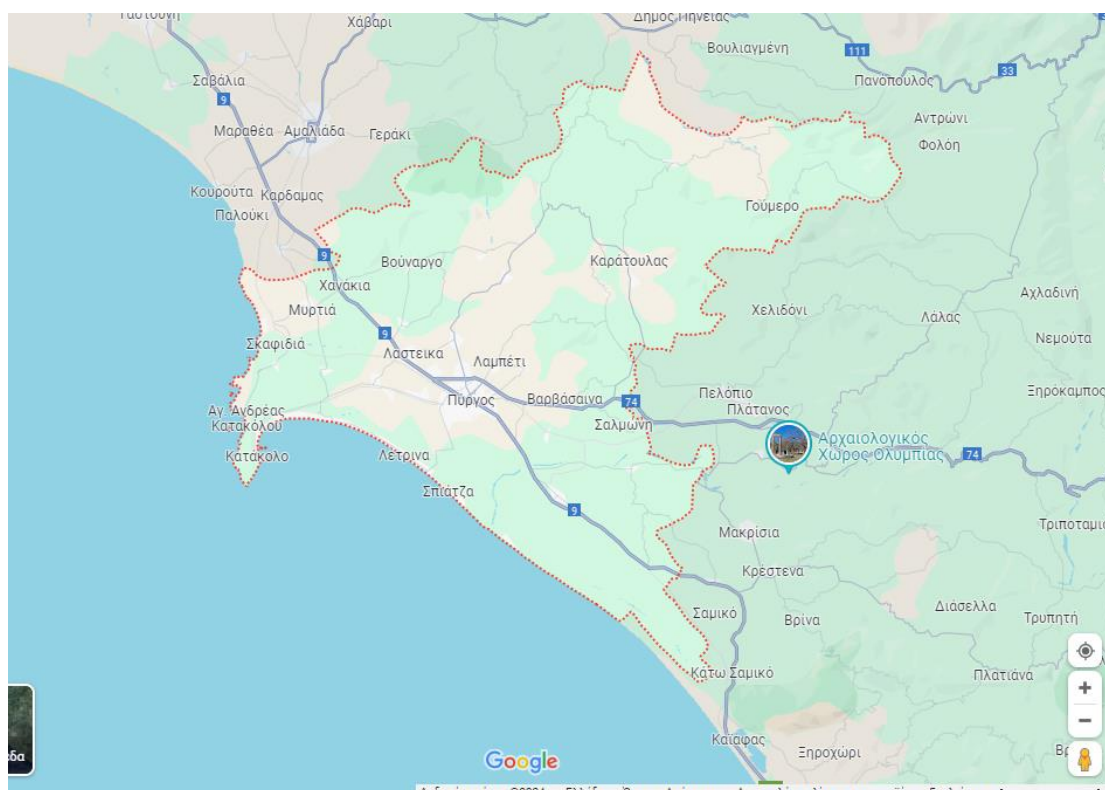
Ο Δήμος Πύργου ανήκει στην Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας και βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα της Πελοποννήσου. Συστάθηκε σύμφωνα με το Πρόγραμμα Καλλικράτης (ΦΕΚ Α΄87/7.6.2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης -Πρόγραμμα Καλλικράτης», την 1η Ιανουαρίου 2011 και προήλθε από τη συνένωση των προ υπαρχουσών δήμων Πύργου, Ωλένης, Ιάρδανου αλλά και Βόλακος, τοπικές δημοτικές ενότητες του νέου Δήμου.

Η ονομασία της πόλης του Πύργου, είναι από τον πύργο που είχε κατασκευάσει ο Μπέης της ευρύτερης περιοχής ονόματι Γεώργιος Τσερνωτάς, το 1512, στην θέση του Επαρχείου. Έχει χιλιομετρική απόσταση περίπου 308 χιλιόμετρα από την Αθήνα μέσω Πάτρας και 295 χιλιόμετρα μέσω Τρίπολης, 20 χιλιόμετρα από την Αρχαία Ολυμπία και 15 χιλιόμετρα από το Κατάκολο, που θεωρείται το λιμάνι της. Συνορεύει βόρεια με

το Δήμο Ήλιδας, νότια με το Δήμο Ζαχάρως και ανατολικά με το Δήμο Αρχαίας Ολυμπίας. (Δήμος Πύργου, 2024)

Βάση του άρθρου 2α του Ν.3852/10 και του άρθρου 2 του Ν.4555/18, ο Δήμος Πύργου ανήκει στην κατηγορία (β) «Μεγάλοι Ηπειρωτικοί Δήμοι», στην οποία κατηγορία υπάγονται όλοι οι ηπειρωτικοί δήμοι, όπως επίσης οι δήμοι της Περιφέρειας Κρήτης και της Περιφερειακής Ενότητας Ευβοίας , με πληθυσμό άνω των 25.000 κατοίκων.

Εικόνα 4.1 : Δήμος Πύργου

Πηγή: Google maps 2024

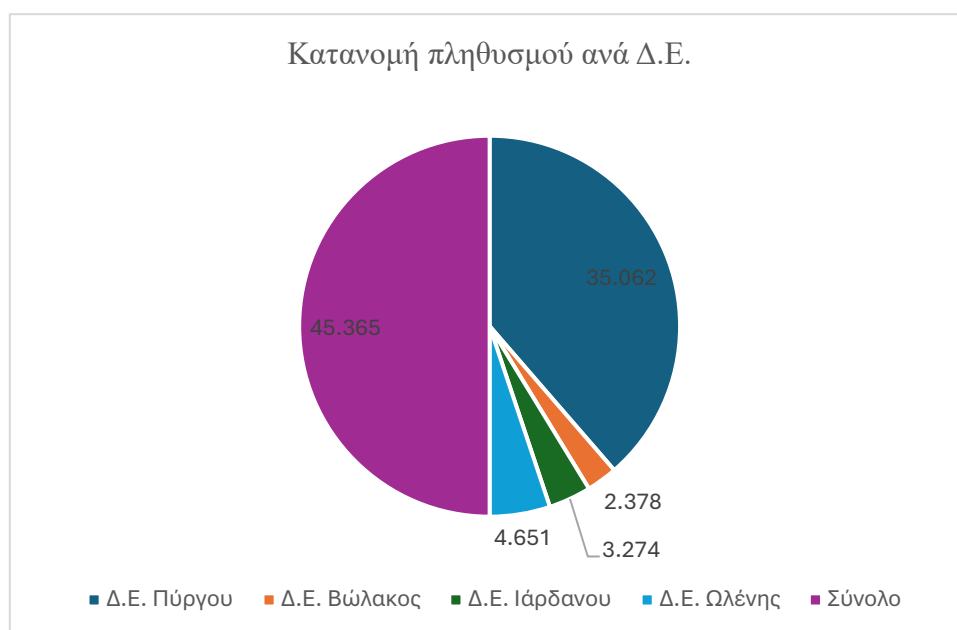
4.2.2 Πληθυσμιακά στοιχεία Δήμου Πύργου

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή διεξήγε απογραφή το 2021 από την οποία προκύπτουν τα νεότερα στοιχεία του Δήμου. Προκύπτει ότι είναι ο μεγαλύτερος Δήμος του Νομού Ηλείας αφού ο πληθυσμός του Δήμου είναι 45.365 κάτοικοι και έχει έκταση 455,12 τ.χλμ. Στην δημοτική ενότητα Ωλένης κατοικούν 4.651 κατοίκους, στην δημοτική ενότητα Βόλακος κατοικούν 2.378 , στην δημοτική ενότητα Ιάρδανου κατοικούν 3.274

και τέλος στην δημοτική ενότητα Πύργου κατοικούν 35.062 . Η πόλη του Πύργου είναι η πρωτεύουσα του δήμου και έχει πληθυσμό 35.062 κατοίκους. (ΕΛΣΤΑΤ 2021)

Η κατανομή του πληθυσμού του Δήμου Πύργου ανά Δημοτική Ενότητα παρουσιάζεται αναλυτικά στο παρακάτω διάγραμμα 4.1.

Διάγραμμα 4.1 Κατανομή πληθυσμού ανά Δ.Ε.

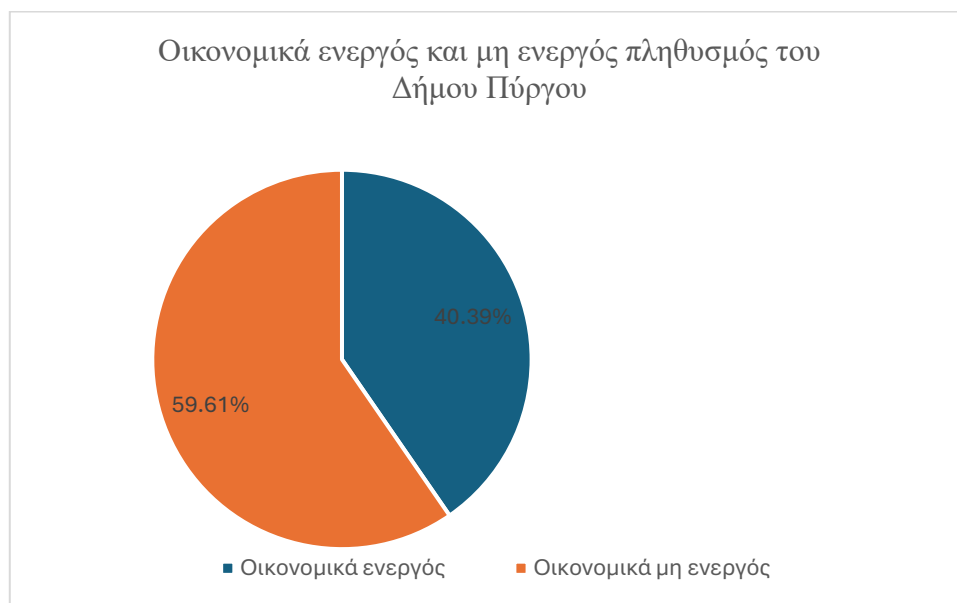

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 2021

Επίσης, ο ενεργά δραστηριοποιούμενος πληθυσμός του Δήμου Πύργου, βάση της απογραφής του 2021, ανέρχεται σε 18.322 άτομα από το σύνολο του πληθυσμού του, σε ποσοστό 40,39%. Ο πληθυσμός που δεν είναι ενεργός, ανέρχεται σε 27.046 άτομα, σε ποσοστό 59,61% επί του συνόλου του πληθυσμού. Οι άνεργοι στον Δήμο Πύργου ανέρχονται σε 3.460 άτομα, δηλ. ποσοστό 18,88% επί του ενεργού πληθυσμού.

Στο παρακάτω διάγραμμα 4.2 παρουσιάζεται αναλυτικά ο οικονομικά και μη πληθυσμός του Δήμου Πύργου.

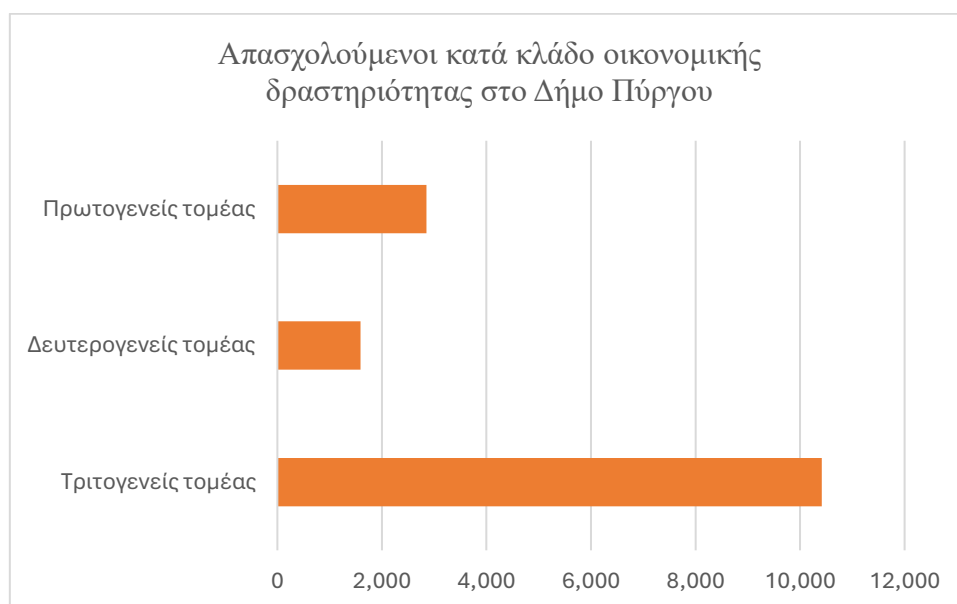
Διάγραμμα 4.2 Οικονομικά ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός του Δήμου Πύργου

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 2021

Στο κάτωθι Διάγραμμα 4.3 παρουσιάζονται οι Απασχολούμενοι πολίτες του Δήμου Πύργου κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.

Διάγραμμα 4.3 Απασχολούμενοι κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στο Δήμο Πύργου

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 2021

4.2.3 Οι οικονομικές υπηρεσίες του Δήμου

Από τον αρχικό Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) του Δήμου Πύργου, με αριθμό 391/2011 (ΦΕΚ 2876 τ.Β΄. 19.11.2011) και την τελευταία έκδοση του με αριθμό 101426/20850/ 22-11-2024, οι υπηρεσίες του Δήμου διακρίνονται σε Κεντρικές και Αποκεντρωμένες.

Οι Κεντρικές υπηρεσίες του Δήμου είναι εγκατεστημένες στην έδρα του, τον Πύργο όπου βάση του σκοπού και του αντικειμένου τους ομαδοποιούνται σε δύο ενότητες:

- Ενότητα Α: Υπηρεσίες υπαγόμενες απευθείας στον Δήμαρχο (συνολικά 6 έξι υπηρεσίες)
- Ενότητα Β: Υπηρεσίες – Διευθύνσεις (συνολικά 10 δέκα υπηρεσίες)

Οι Αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Δήμου είναι εγκατεστημένες στις έδρες των δημοτικών ενότητων του και εξυπηρετούν τις ανάγκες των τοπικών κοινοτήτων, ενώ διοικητικά υπάγονται στις αντίστοιχες Διευθύνσεις των Κεντρικών Υπηρεσιών.

Η Διεύθυνση Οικονομικών του Δήμου Πύργου, ανήκει στην Ενότητα Α και περιλαμβάνει 3 τμήματα, τα οποία είναι εξής:

1. Τμήμα Προϋπολογισμού, Λογιστηρίου και Προμηθειών
2. Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας
3. Τμήμα Ταμείου

Το προσωπικό των ανωτέρων τμημάτων είναι συνολικά 12 άτομα, από τα οποία 4 άτομα είναι ΠΕ, 3 άτομα είναι ΤΕ και 5 άτομα είναι ΔΕ.

Βάση του Άρθρου 11 του ΦΕΚ 2876 τ. Β΄. (2011, σελ. 42156) «Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών είναι αρμόδια για την αποτελεσματική τήρηση των οικονομικών προγραμμάτων λειτουργίας του Δήμου, τη σωστή απεικόνιση των οικονομικών πράξεων και τη διαχείριση των εσόδων και δαπανών του, καθώς και τη διασφάλιση και αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας. Συγχρόνως, η Διεύθυνση μεριμνά για την αποτελεσματική διενέργεια όλων των νόμιμων διαδικασιών που απαιτούνται για την προμήθεια υλικών, εξοπλισμού και υπηρεσιών του Δήμου».

4.3 Αριθμοδείκτες δομής εσόδων-εξόδων

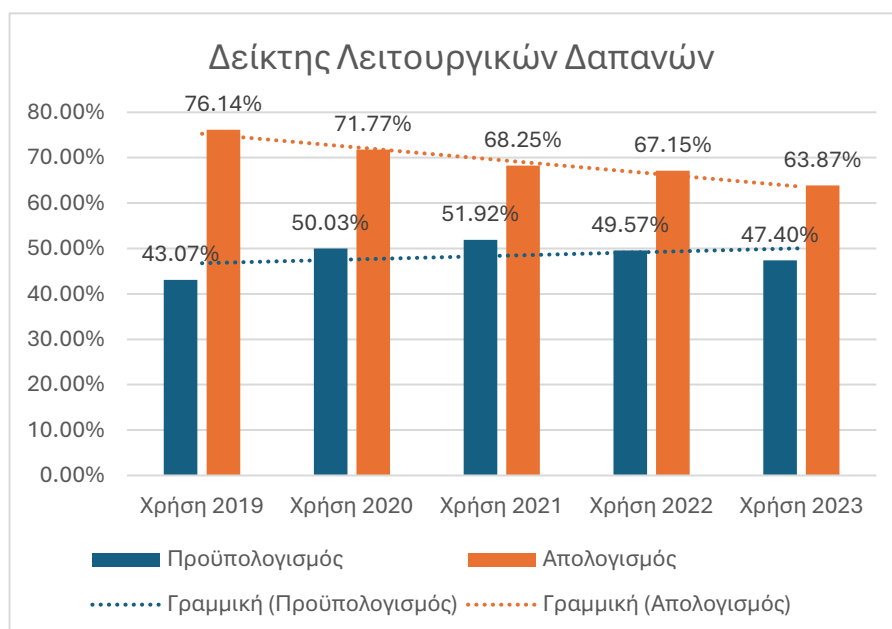
4.3.1 Δείκτης Λειτουργικών Δαπανών

Ο δείκτης Λειτουργικών Δαπανών του Δήμου Πύργου για τα έτη 2019 - 2023 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα 4.1 και στο Διάγραμμα 4.4.

Πίνακας 4.1 Δείκτης Λειτουργικών Δαπανών

Δείκτης Λειτουργικών Δαπανών	Χρήση 2019	Χρήση 2020	Χρήση 2021	Χρήση 2022	Χρήση 2023
Προϋπολογισμός	43.07%	50.03%	51.92%	49.57%	47.40%
Απολογισμός	76.14%	71.77%	68.25%	67.15%	63.87%

Διάγραμμα 4.4 Δείκτης Λειτουργικών Δαπανών

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Ο δείκτης Λειτουργικών Δαπανών παρουσιάζει σε σχέση με τα συνολικά έξοδα του Δήμου ποιο είναι το κόστος λειτουργίας και παροχής υπηρεσιών του. Παρατηρούμε ότι απολογιστικά αυξάνεται το ποσοστό των εξόδων του Δήμου που πάνε σε λειτουργικές δαπάνες με μεγάλη διαφορά, σε σχέση με τον προϋπολογισμό. Οι λογαριασμοί εξόδων με την μεγαλύτερη απόκλιση απολογιστικά σε όλα τα έτη κατά κύριο λόγο, είναι τα Δικαστικά έξοδα, οι εισφορές υπέρ ΦΟΣΔΑ, οι επιχορηγήσεις σε Νομικά πρόσωπα και το αντίτιμο σε ηλεκτρικό ρεύμα. Επίσης, παρατηρούμε ότι σε όλες τις χρήσεις το ποσοστό ξεπερνάει το 60%, ενώ υπάρχει μια πτωτική πορεία σημαντική από το 76,14%

της χρήσης 2019 στο 63,87% της χρήσης 2023, συνεπώς ο Δήμος καταβάλει μία αξιόλογη προσπάθεια μείωσης των δαπανών του. Συνολικά, όμως η τιμή του δείκτη σε όλα τα εξεταζόμενα έτη είναι μεγάλη και δείχνει ότι από τα συνολικά έξοδα του Δήμου το μεγαλύτερο μέρος τους πάει στα έξοδα της χρήσης. Γεγονός για τον Δήμο, που αποτελεί ένα νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικό, σημαίνει ότι οι πόροι του προορίζονται στην πραγματοποίηση επενδύσεων προς όφελος των δημοτών του μειώνονται.

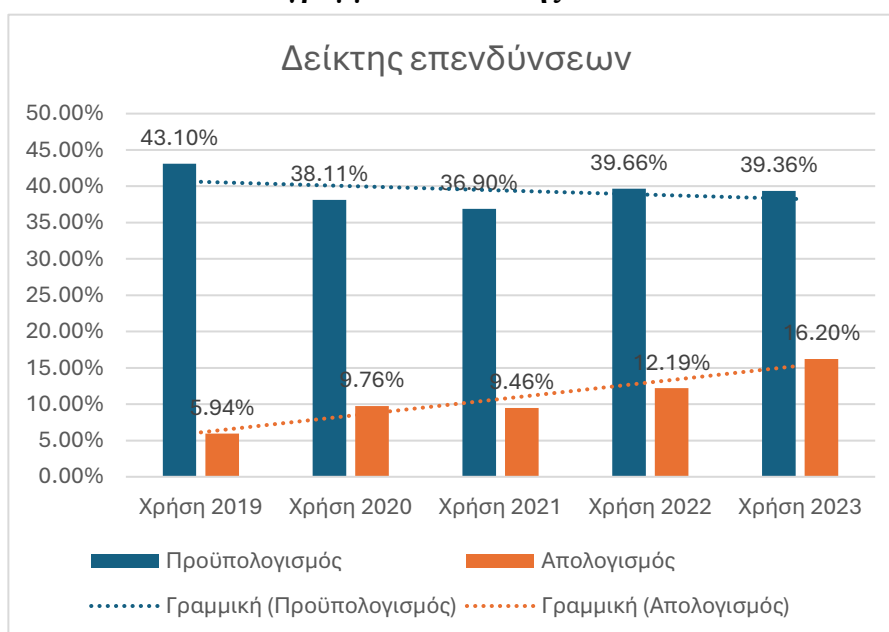
4.3.2 Δείκτης Επενδύσεων

Ο δείκτης Επενδύσεων του Δήμου Πύργου για την πενταετία 2019 - 2023 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα 4.2 και στο Διάγραμμα 4.5.

Πίνακας 4.2 Δείκτης Επενδύσεων

Δείκτης Επενδύσεων	Χρήση 2019	Χρήση 2020	Χρήση 2021	Χρήση 2022	Χρήση 2023
Προϋπολογισμός	43.10%	38.11%	36.90%	39.66%	39.36%
Απολογισμός	5.94%	9.76%	9.46%	12.19%	16.20%

Διάγραμμα 4.5 Δείκτης επενδύσεων

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Ο αριθμοδείκτης επενδύσεων παρουσιάζει την θέληση του Δήμου να προχωρήσει στην πραγματοποίηση επενδύσεων, αντίθετα με τον προηγούμενο δείκτη. Παρατηρούμε ότι υπάρχει σημαντική απόκλιση του Προϋπολογισμού σε σχέση τον Απολογισμό. Όπως επίσης παρατηρούμε από τον ανωτέρω πίνακα του δείκτη επενδύσεων, ότι στις επενδύσεις πάει ένα μικρό ποσοστό απολογιστικά. Συμπεραίνουμε είναι ότι ενώ συντάσσεται από τις υπηρεσίες του Δήμου ένα φιλόδοξο τεχνικό πρόγραμμα για την υλοποίηση επενδύσεων, έχει μικρή εφαρμογή απολογιστικά. Ο βασικότερος λόγος είναι ότι τα έσοδα από επενδύσεις δεν είναι βέβια προς είσπραξη, το οποίο έχει ως αποτέλεσμα να μην μπορεί να υλοποιηθούν όλα τα ενταγμένα έργα του τεχνικού προγράμματος του Δήμου. Επίσης, αξιοσημείωτο είναι το γεγονός στην πενταετία που εξετάζουμε ο δείκτης έχει αυξητική τάση, αφού από το 5,94% της χρήσης 2019, έχει τριπλασιαστεί και φτάνει στο ύψος των 16,30% στην χρήση 2023. Οι αυξημένες επενδυτικές δαπάνες οφείλεται κυρίως στην υλοποίηση και κλιμάκωση προγραμμάτων από το Ταμείο Ανάκαμψης, το Φιλόδημος II και το ΕΣΠΑ. Γενικά όμως τιμές του δείκτη είναι χαμηλές και δείχνει έναν δήμο με στατικό επενδυτικό προσανατολισμό.

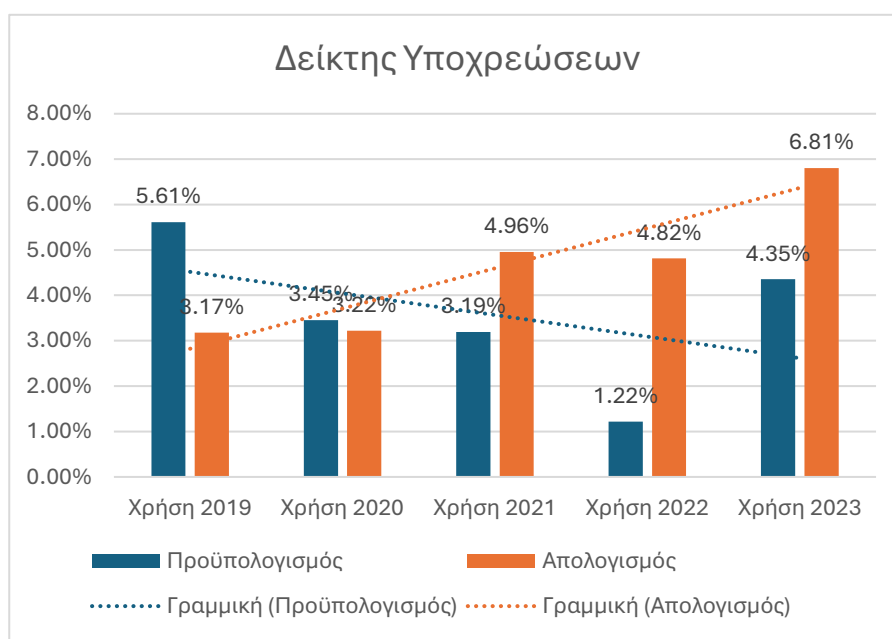
4.3.3 Δείκτης Υποχρεώσεων

Ο δείκτης Υποχρεώσεων του Δήμου Πύργου για τα έτη 2019 - 2023 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα 4.3 και στο Διάγραμμα 4.6.

Πίνακας 4.3 Δείκτης Υποχρεώσεων

Δείκτης Υποχρεώσεων	Χρήση 2019	Χρήση 2020	Χρήση 2021	Χρήση 2022	Χρήση 2023
Προϋπολογισμός	5.61%	3.45%	3.19%	1.22%	4.35%
Απολογισμός	3.17%	3.22%	4.96%	4.82%	6.81%

Διάγραμμα 4.6 Δείκτης Υποχρεώσεων

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Ο δείκτης υποχρεώσεων παρουσιάζει τις οφειλές του Δήμου από τα προηγούμενα έτη (ΠΟΕ) σε σχέση με τα συνολικά του έξοδα. Από τον παραπάνω πίνακα, ο Δείκτης υποχρεώσεων παρατηρούμε ότι έχει πολύ χαμηλές τιμές. Συνεπώς ο δήμος δεν βαρύνετε από υποχρεώσεις παρελθόντων ετών σε μεγάλο ποσοστό, οι οποίες βάση νόμου οφείλονται να εξοφλούνται κατά προτεραιότητα, κάτι που έχει αντίκτυπο στην επενδυτικού του δραστηριότητα. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι υπάρχει μία αυξητική τάση του δείκτη στην εξεταζόμενη πενταετία κατά παρέλκυση του νόμου, αφού από το 3,17% της χρήσης 2019, έχει αυξηθεί και φτάνει στο ύψος των 6,81% στην χρήση 2023.

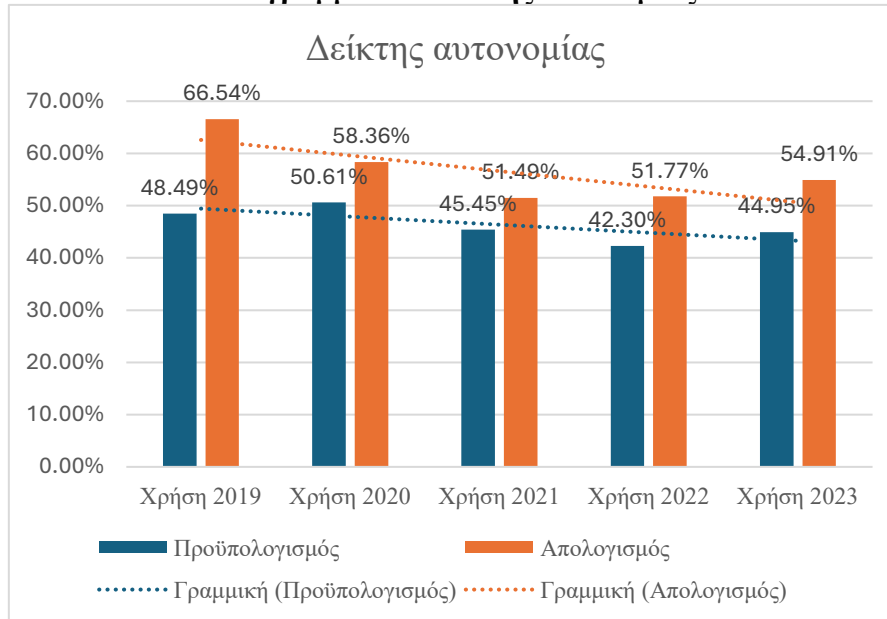
4.3.4 Δείκτης αυτονομίας

Ο Δείκτης αυτονομίας του Δήμου Πύργου για την πενταετία 2019 – 2023 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα 4.4 και στο Διάγραμμα 4.7.

Πίνακας 4.4 Δείκτης αυτονομίας

Δείκτης αυτονομίας	Χρήση 2019	Χρήση 2020	Χρήση 2021	Χρήση 2022	Χρήση 2023
Προϋπολογισμός	48.49%	50.61%	45.45%	42.30%	44.95%
Απολογισμός	66.54%	58.36%	51.49%	51.77%	54.91%

Διάγραμμα 4.7 Δείκτης αυτονομίας

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Ο δείκτης αυτονομίας του Δήμου εκφράζει τα τακτικά έσοδα προς τα συνολικά του έσοδα. Για τα εξεταζόμενα έτη 2019 – 2023, ο δείκτης αυτονομίας απολογιστικά σε σχέση με τον προϋπολογισμό είναι πάντα μεγαλύτερος. Γενικά κυμαίνεται σε υψηλά ποσοστά με μία σημαντική πτώση το 2021 και το 2022 και άνοδο το έτος 2023. Το ποσοστό του δείκτη την χρήση 2019 ήταν 66,54% τα επόμενα έτη έπεσε στα 51,77% και τέλος το 2023 ανέβηκε στο 54.91%, ένας από τους κυριότερους λόγους της διακύμανσης είναι το γεγονός επηρεάστηκε η εισπραξιμότητα του Δήμου, (ειδικότερα οι εισπράξεις παλιών οφειλών και πρωτοβιβαιωμένων οφειλών εντός της χρήσης) ενδεχομένως ως απόρροια της πανδημίας του covid . Γενικά, η αυτονομία του Δήμου Πύργου κρίνεται ικανοποιητική, ο Δήμος έχει την δυνατότητα να καλύψει τις λειτουργικές του ανάγκες και η διοίκηση να λειτουργήσει σε σταθερότητα. Επίσης δίνεται η δυνατότητα να πραγματοποιήσει τις δαπάνες που είναι αναγκαίες για την επιβίωση από τις δικές του πηγές εσόδων και τέλος την δυνατότητα αποτελεσματικού οικονομικού προγραμματισμού.

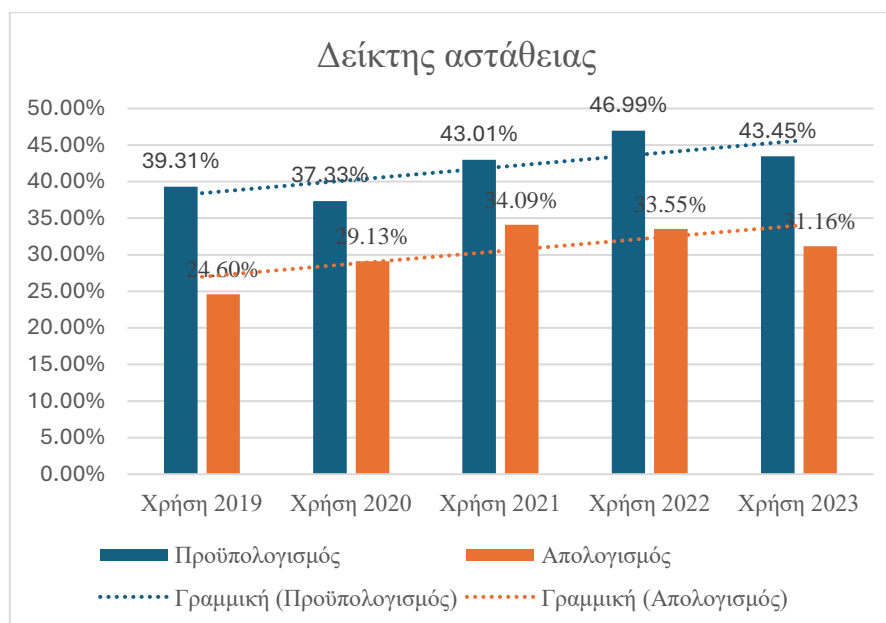
4.3.5 Δείκτης αστάθειας

Ο Δείκτης αστάθειας του Δήμου Πύργου για τα έτη 2019 - 2023 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα 4.5 και στο Διάγραμμα 4.8.

Πίνακας 4.5 Δείκτης αστάθειας

Δείκτης αστάθειας	Χρήση 2019	Χρήση 2020	Χρήση 2021	Χρήση 2022	Χρήση 2023
Προϋπολογισμός	39.31%	37.33%	43.01%	46.99%	43.45%
Απολογισμός	24.60%	29.13%	34.09%	33.55%	31.16%

Διάγραμμα 4.8 Δείκτης αστάθειας

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Ο δείκτης αστάθειας του Δήμου εκφράζει τα έκτακτα έσοδα προς τα συνολικά έσοδα του. Δείκτης που είναι σε πλήρη συνάφεια με τον δείκτη της αυτονομίας. Επίσης, παρατηρείται απόκλιση των στοιχείων προϋπολογιστικά και απολογιστικά. Για τα έτη 2019 - 2023 ο δείκτης απολογιστικά κυμαίνεται από το ποσοστό των 24,60% της χρήσης 2019 ως το ποσοστό 34,09% της χρήσης 2021. Στον παραπάνω πίνακα εντοπίζουμε ότι δύο χρήσεις 2021 και 2022 υπήρχε μία ανοδική πορεία, γεγονός που δικαιολογείται από τις έκτακτες επιχορηγήσεις λόγω covid και των επιχορηγήσεων για επενδύσεις, ενώ το έτος 2023 μειώθηκε από 33,55% σε ποσοστό 31.16%. Η τιμή του δείκτη είναι σχετικά υψηλή, συνεπώς ο Δήμος έχει εξάρτηση από πηγές εσόδων που χαρακτηρίζονται από έλλειψη επανάληψης και δυσκολία προκαθορισμού του ύψους τους, όμως ταυτόχρονα υποδηλώνει αυξημένη δραστηριότητα στην διεκδίκηση νέων επιχορηγήσεων για επενδύσεις και σωστό προγραμματισμό τους.

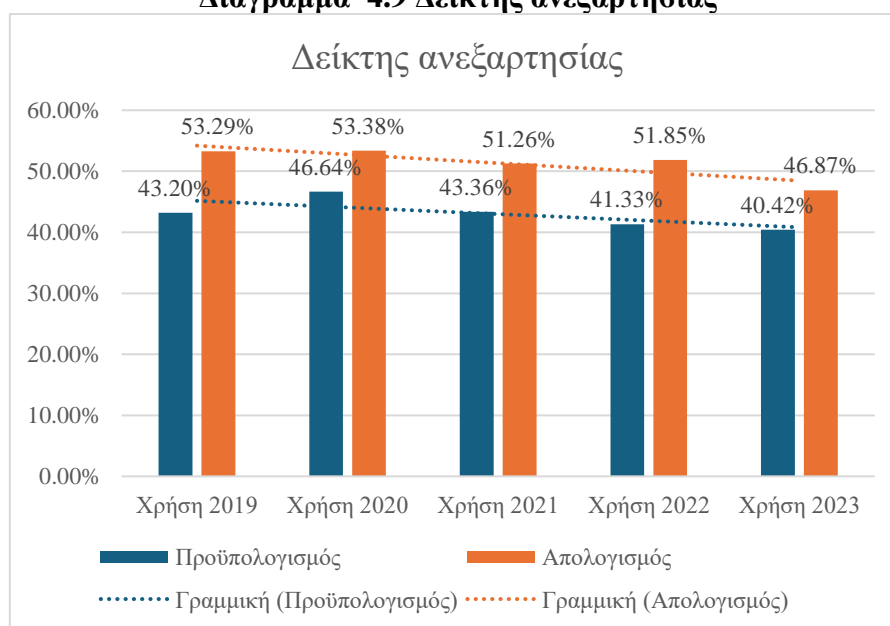
4.3.6 Δείκτης Ανεξαρτησίας

Ο Δείκτης Ανεξαρτησίας του Δήμου Πύργου για τα έτη 2019 - 2023 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα 4.6 και στο Διάγραμμα 4.9.

Πίνακας 4.6 Δείκτης Ανεξαρτησίας

Δείκτης Ανεξαρτησίας	Χρήση 2019	Χρήση 2020	Χρήση 2021	Χρήση 2022	Χρήση 2023
Προϋπολογισμός	43.20%	46.64%	43.36%	41.33%	40.42%
Απολογισμός	53.29%	53.38%	51.26%	51.85%	46.87%

Διάγραμμα 4.9 Δείκτης ανεξαρτησίας

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Ο δείκτης ανεξαρτησίας του Δήμου παρουσιάζει για το χρονικό διάστημα από το 2019 έως το έτος 2023, το ποσοστό που συμμετέχουν στα συνολικά έσοδα του Δήμου Πύργου τα ίδια έσοδα. Όπως προκύπτει αφού αναλύσουμε τον αριθμοδείκτη, τα ποσοστά του δείκτη ανεξαρτησίας των απολογισμών είναι μεγαλύτερα των αντίστοιχων των προϋπολογισμών. Επίσης, προκύπτει ότι ο δείκτης κυμαίνεται σχετικά σε μεσαία προς υψηλά ποσοστά προϋπολογιστικά και απολογιστικά. Ανησυχητικό είναι ότι η τιμή του δείκτη έχει πτωτική πορεία ενώ η τιμή του έπεσε το 2023 κάτω από το 50%, σε ποσοστό 46,87%, γεγονός που πρέπει να ελεγχθεί. Γενικά, η σπουδαιότητα του δείκτη καθώς επίσης τα υψηλά ποσοστά του, δείχνουν πως ο Δήμος Πύργου προσπαθεί να είναι ανεξάρτητος, να διαθέτει αυτονομία στην πολιτική του και

ανεξαρτησία στον προγραμματισμό των δαπανών του, που σχετίζονται με την κάλυψη των αναγκών των δημοτών του. Ο κυριότερος λόγος είναι ότι παρουσιάζει σταθερότητα στην χρηματοδότηση του από ίδια έσοδα.

4.3.7 Δείκτης Εξάρτησης

Ο Δείκτης Εξάρτησης του Δήμου Πύργου για την πενταετία 2019 - 2023 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα 4.7 και στο Διάγραμμα 4.10.

Πίνακας 4.7 Δείκτης Εξάρτησης

Δείκτης Εξάρτησης	Χρήση 2019	Χρήση 2020	Χρήση 2021	Χρήση 2022	Χρήση 2023
Προϋπολογισμός	40.09%	36.46%	40.39%	43.56%	43.68%
Απολογισμός	37.65%	34.02%	34.28%	33.44%	39.12%

Διάγραμμα 4.10 Δείκτης Εξάρτησης

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Ο συγκεκριμένος δείκτης φανερώνει κατά πόσο ο Δήμος Πύργου είναι εξαρτημένος από πηγές εσόδων εξωτερικές από αυτόν, δηλαδή έσοδα από επιχορηγήσεις (τακτικές και έκτακτες). Ο δείκτης είναι σε συνάφεια με τον δείκτη ανεξαρτησίας. Από το παραπάνω Διάγραμμα προκύπτει μία σταθερή πορεία του δείκτη τόσο προϋπολογιστικά όσο και απολογιστικά ενώ κυμαίνεται από 33,44% το έτος 2022 έως

το υψηλότερο ποσοστό 39,12% του έτους 2023. Επίσης, παρατηρούμε ο Δήμος εξαρτάται πολύ από τις επιχορηγήσεις αφού η τιμή του δείκτη είναι αρκετά μεγάλη, συνεπώς γεγονός που περιορίζει την αυτοδυναμία του. Σημαντικό είναι να επισημάνουμε, ότι μεγάλο μέρος επιχορηγήσεων που είναι τακτικές, προορίζεται για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών και όχι σε επενδυτικές δαπάνες.

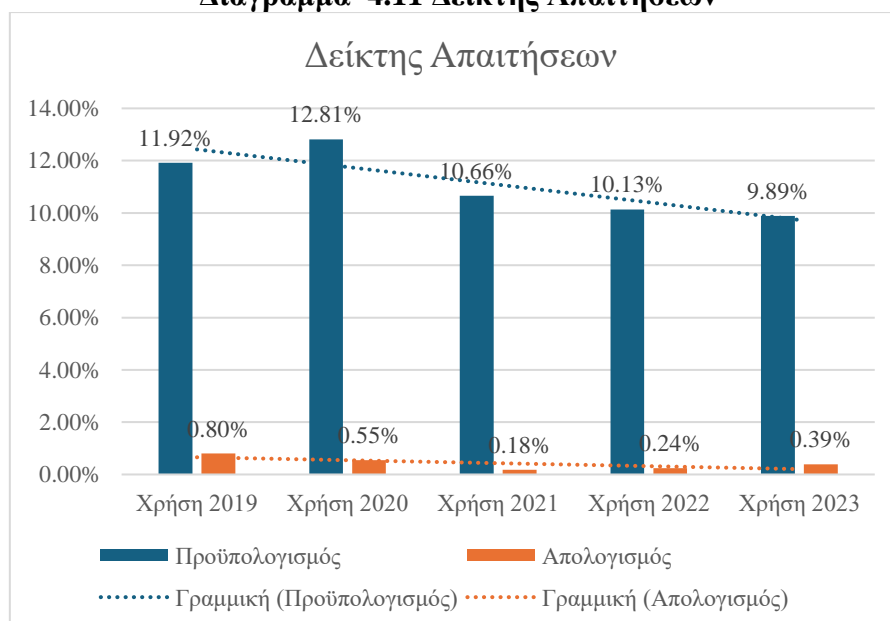
4.3.8 Δείκτης Απαιτήσεων

Ο Δείκτης Απαιτήσεων του Δήμου Πύργου για τα έτη 2019 - 2023 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα 4.8 και στο Διάγραμμα 4.11.

Πίνακας 4.8 Δείκτης Απαιτήσεων

Δείκτης Απαιτήσεων	Χρήση 2019	Χρήση 2020	Χρήση 2021	Χρήση 2022	Χρήση 2023
Προϋπολογισμός	11.92%	12.81%	10.66%	10.13%	9.89%
Απολογισμός	0.80%	0.55%	0.18%	0.24%	0.39%

Διάγραμμα 4.11 Δείκτης Απαιτήσεων

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Ο αριθμοδείκτης απαιτήσεων παρουσιάζει το ποσοστό των εσόδων που προέρχονται από τις απαιτήσεις που έχουν βεβαιωθεί κατά τα παρελθόντα έτη. Παρατηρούμε ότι οι τιμές του δείκτη απολογιστικά είναι μικρότερες σε σχέση με τον προϋπολογισμό. Δεδομένου ότι το ποσό των απαιτήσεων στην σύνταξη του προϋπολογισμού ταυτίζεται με τα πραγματικά εισπρακτέα υπόλοιπα των οφειλετών του Δήμου στο τέλος του

προηγούμενου οικονομικού έτους, η πολύ μικρή τιμή του δείκτη απολογιστικά μας εμφανίζει ένα μεγάλο πρόβλημα του Δήμου ως προς την δυνατότητα είσπραξης των εσόδων που έχει βεβαιώσει.

4.4 Δείκτες Οικονομικής Επίδοσης

Στην ομάδα δεικτών οικονομικής επίδοσης προκύπτει το ποσοστό εκτέλεσης των εσόδων και των εξόδων του Προϋπολογισμού του Δήμου.

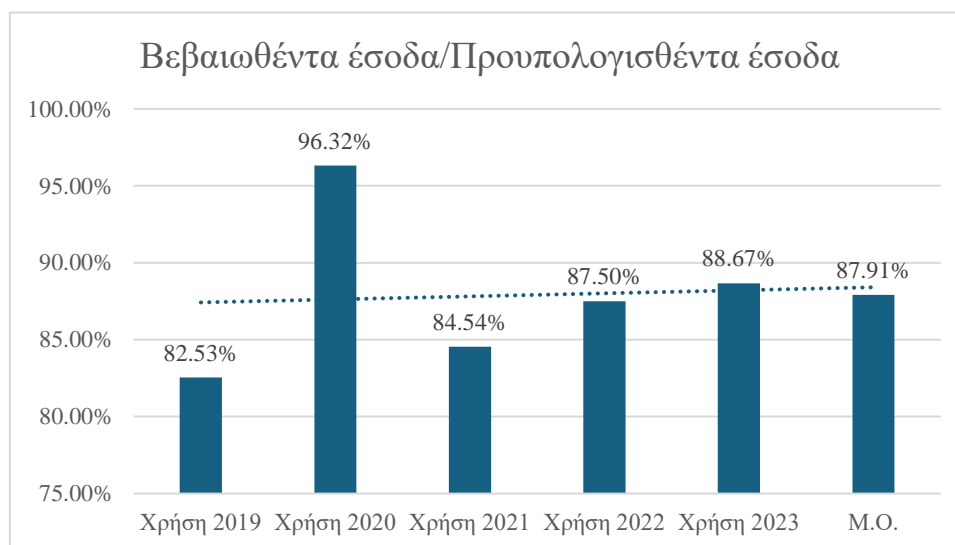
4.4.1 Βεβαιωθέντα έσοδα/Προϋπολογισθέντα έσοδα

Ο Δείκτης Βεβαιωθέντα έσοδα προς Προϋπολογισθέντα έσοδα του Δήμου Πύργου για τα έτη 2019 - 2023 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα 4.9 και στο Διάγραμμα 4.12.

Πίνακας 4.9 Βεβαιωθέντα έσοδα/Προϋπολογισθέντα έσοδα

Δείκτης οικονομικής επίδοσης	Χρήση 2019	Χρήση 2020	Χρήση 2021	Χρήση 2022	Χρήση 2023	Μ.Ο.
Βεβαιωθέντα έσοδα / Προϋπολογισθέντα έσοδα	82.53%	96.32%	84.54%	87.50%	88.67%	87.91%

Διάγραμμα 4.12 Βεβαιωθέντα έσοδα/Προϋπολογισθέντα έσοδα

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Ο μέσος όρος του δείκτη την πενταετία, βεβαιωθέντα έσοδα προς προϋπολογισθέντα έσοδα ανέρχεται σε 87,91%. Αυτό αποτελεί αρκετά υψηλό ποσοστό, συνεπώς ο Δήμος προσπαθεί να διατηρεί σε πολύ ικανοποιητικά επίπεδα το ποσοστό βεβαίωσης των εσόδων του. Τέλος, αξιοσημείωτο είναι ότι υπάρχει μία τάση μελλοντικά για αύξηση του ποσοστού σε επίπεδα ακόμα υψηλότερα.

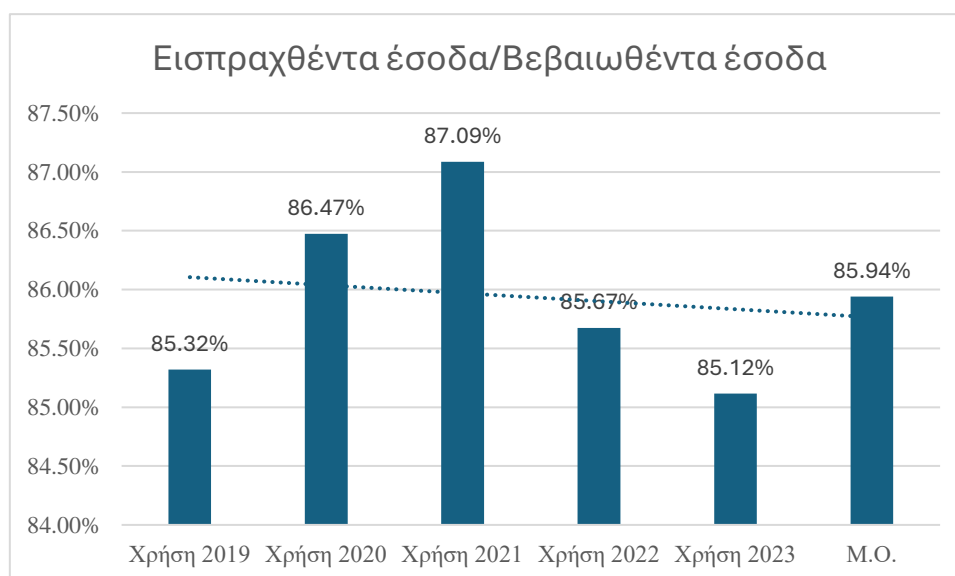
4.4.2 Εισπραχθέντα έσοδα/Βεβαιωθέντα έσοδα

Ο Δείκτης Εισπραχθέντα έσοδα προς Βεβαιωθέντα έσοδα του Δήμου Πύργου για τα έτη 2019 - 2023 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα 4.10 και στο Διάγραμμα 4.13.

Πίνακας 4.10 Εισπραχθέντα έσοδα/Βεβαιωθέντα έσοδα

Δείκτης οικονομικής επίδοσης	Χρήση 2019	Χρήση 2020	Χρήση 2021	Χρήση 2022	Χρήση 2023	Μ.Ο.
Εισπραχθέντα έσοδα/Βεβαιωθέντα έσοδα	85.32%	86.47%	87.09%	85.67%	85.12%	85.94%

Διάγραμμα 4.13 Εισπραχθέντα έσοδα/Βεβαιωθέντα έσοδα

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Ο δείκτης μας παρουσιάζει πόσα από τα βεβαιωθέντα έσοδα έχουν εισπραχθεί μέσα στην χρήση. Ο μέσος όρος στην πενταετία ο Δήμος εισπράττει το 85.94% των βεβαιωμένων εσόδων του καθώς οι τιμές του δείκτη λαμβάνονται μεταξύ του ποσοστού του 85,12% και του ποσοστού των 87,09%. Η τιμή του δείκτη είναι αρκετά υψηλή, αλλά διακρίνεται η μικρή εισπραξιμότητα των βεβαιωθέντων εσόδων του από τα παρελθόντα έτη. Σε παραπάνω ανάλυση των βεβαιωμένων εσόδων του Δήμου, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό τους αφορά επιχορηγήσεις και λογιστικές τακτοποιήσεις από την ΔΕΗ, έσοδα συνεπώς που έχουν υψηλό δείκτη εισπραξιμότητας και μικρότερο ποσοστό βεβαίωσης του Δήμου αφορά έσοδα από νέες βεβαιώσεις χρηματικών καταλόγων. Τέλος, σε συσχέτισμό των υψηλών ποσών ανείσπρακτων απαιτήσεων προηγούμενων ετών, ο δείκτης δείχνει ότι ο Δήμος έχει δυσκολία ή και αδράνεια ως προς την είσπραξη των έσοδα του με συνέπειες στη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων.

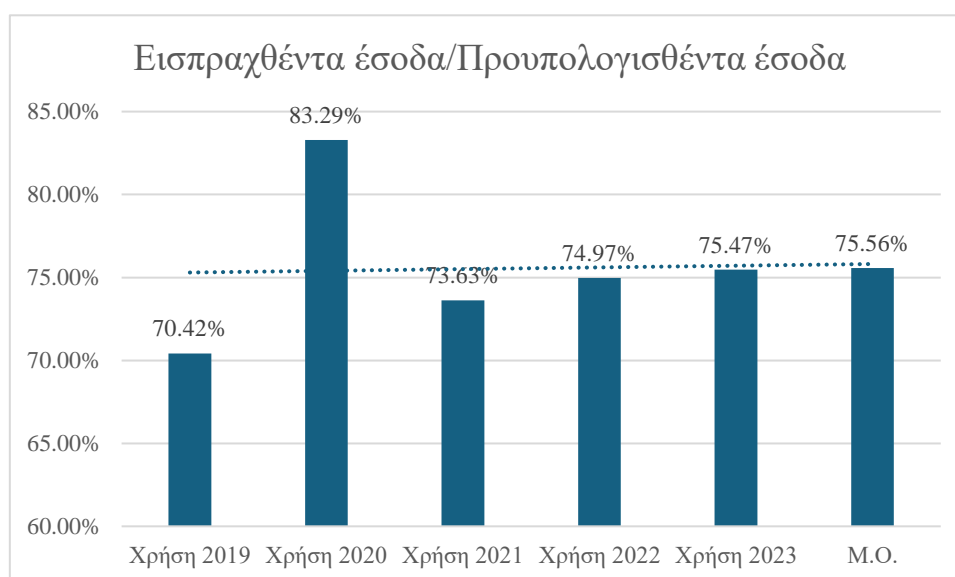
4.4.3 Εισπραχθέντα έσοδα/Προϋπολογισθέντα έσοδα

Ο Δείκτης Εισπραχθέντα έσοδα προς Προϋπολογισθέντα έσοδα του Δήμου Πύργου για τα έτη 2019 - 2023 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα 4.11 και στο Διάγραμμα 4.14.

Πίνακας 4.11 Εισπραχθέντα έσοδα/Προϋπολογισθέντα έσοδα

Δείκτης οικονομικής επίδοσης	Χρήση 2019	Χρήση	Χρήση	Χρήση 2022	Χρήση 2023	Μ.Ο.
Εισπραχθέντα έσοδα/Προϋπολογισθέντα έσοδα	70.42%	83.29%	73.63%	74.97%	75.47%	75.56%

Διάγραμμα 4.14 Εισπραχθέντα έσοδα/Προϋπολογισθέντα έσοδα

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Ο μέσος όρος στην πενταετία του Δείκτη Εισπραχθέντα Έσοδα προς Προϋπολογισθέντα Έσοδα, δείχνει ότι εισπράττονται το 75.56% από τα προϋπολογισθέντα έσοδα του Δήμου. Υψηλό όχι όμως ικανοποιητικό ποσοστό. Η παρατεταμένη οικονομική κρίση, η αδράνεια του δήμου να εισπράξει τα έσοδα του και η υποστελέχωση των οικονομικών υπηρεσιών από εξειδικευμένα άτομα είναι οι κυριότεροι λόγοι αυτών των ποσοστών.

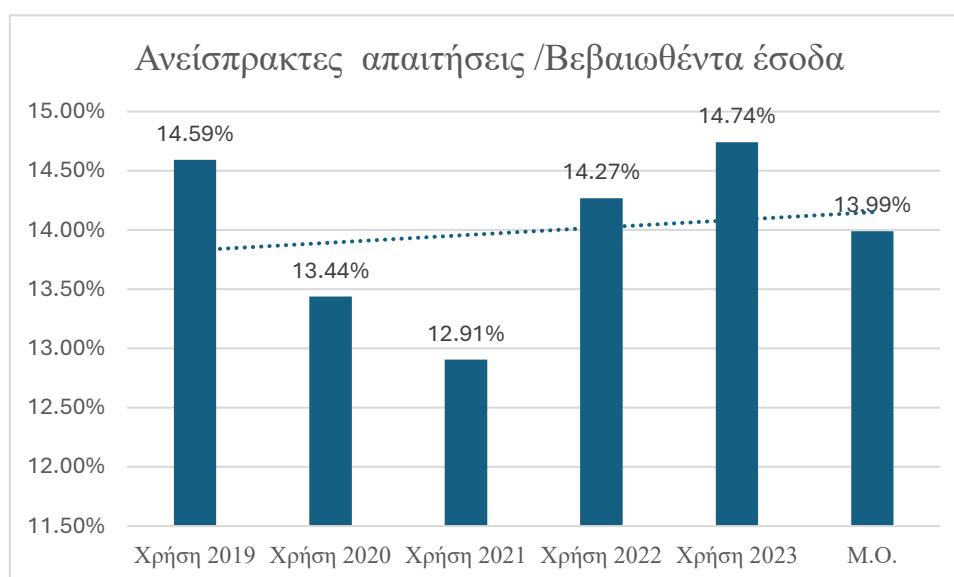
4.4.4 Ανείσπρακτες απαιτήσεις /Βεβαιωθέντα έσοδα

Ο Δείκτης Ανείσπρακτες απαιτήσεις προς Βεβαιωθέντα έσοδα του Δήμου Πύργου για τα έτη 2019 - 2023 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα 4.12 και στο Διάγραμμα 4.15.

Πίνακας 4.12 Ανείσπρακτες απαιτήσεις /Βεβαιωθέντα έσοδα

Δείκτης οικονομικής επίδοσης	Χρήση	Χρήση 2020	Χρήση 2021	Χρήση 2022	Χρήση 2023	Μ.Ο.
Ανείσπρακτες απαιτήσεις /Βεβαιωθέντα έσοδα	14.59%	13.44%	12.91%	14.27%	14.74%	13.99%

Διάγραμμα 4.15 Ανείσπρακτες απαιτήσεις /Βεβαιωθέντα έσοδα

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Ο δείκτης ανείσπρακτες απαιτήσεις προς βεβαιωθέντα έσοδα είναι ιδιαίτερα χαμηλός και αυτό είναι συνέπεια των προηγούμενων δεικτών. Ο μέσος όρος της πενταετίας είναι 13,99%, γεγονός που δείχνει ότι βεβαιώνονται πολλοί λίγοι νέοι χρηματικοί κατάλογοί σε σχέση με τα προϋπολογισθέντα έσοδα, ένα μικρό ποσοστό εισπράττεται από τους των βεβαιωμένους χρηματικούς καταλόγους και σε συνδυασμό με την υποστελέχωση των υπηρεσιών και της οικονομικής κρίσης η κατάσταση γίνεται ακόμα πιο δυσμενή.

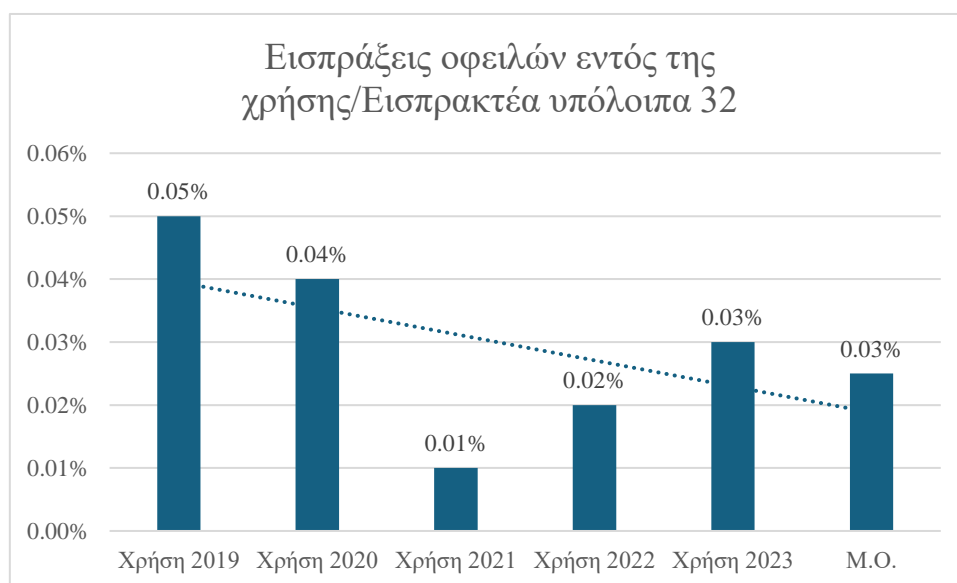
4.4.5 Εισπράξεις οφειλών εντός της χρήσης/Εισπρακτέα υπόλοιπα 32- Προηγούμενων ετών

Ο Δείκτης Εισπράξεις οφειλών εντός της χρήσης προς Εισπρακτέα υπόλοιπα 32- Προηγούμενων ετών του Δήμου Πύργου για τα έτη 2019 - 2023 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα 4.13 και στο Διάγραμμα 4.16.

Πίνακας 4.13 Εισπράξεις οφειλών εντός της χρήσης/Εισπρακτέα υπόλοιπα 32- Προηγούμενων ετών

Δείκτης οικονομικής επίδοσης	Χρήση 2019	Χρήση	Χρήση 2021	Χρήση	Χρήση 2023	Μ.Ο.
Εισπράξεις οφειλών εντός της χρήσης/Εισπρακτέα υπόλοιπα 32	0.05%	0.04%	0.01%	0.02%	0.03%	0.03%

Διάγραμμα 4.16 Εισπράξεις οφειλών εντός της χρήσης/Εισπρακτέα υπόλοιπα 32

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Ο δείκτης Εισπράξεις οφειλών εντός της χρήσης προς τα Εισπρακτέα υπόλοιπα 32- Προηγούμενων ετών δείχνει το ποσοστό εισπραξης των βεβαιωμένων οφειλών του Δήμου. Ο δείκτης αυτός είναι ιδιαίτερα χαμηλός με μ.ό.. 0,03%, και αποτελεί κόκκινο καμπανάκι ως προς τα μέτρα που εφαρμόζει ο Δήμος για την είσπραξή τους.

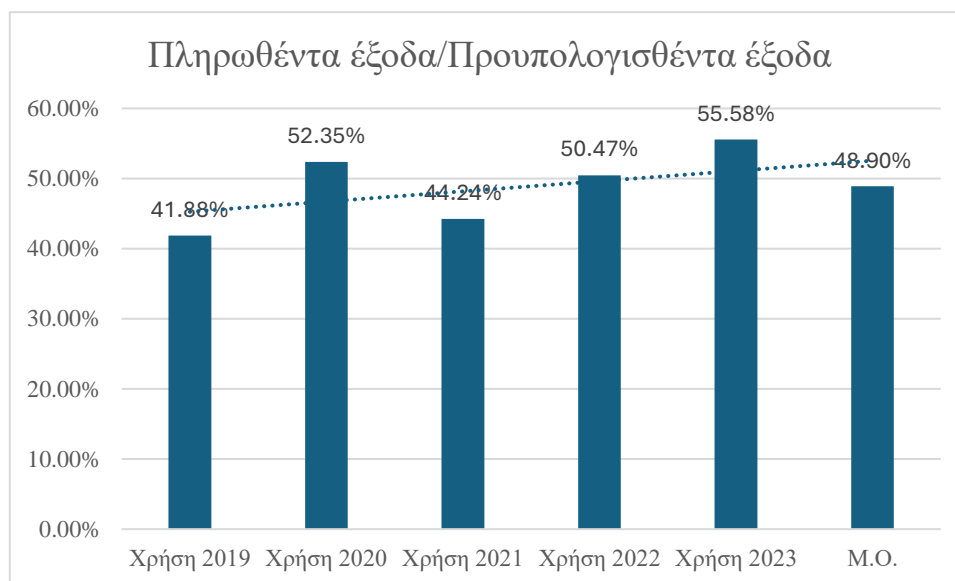
4.4.6 Πληρωθέντα έξοδα/Προϋπολογισθέντα έξοδα

Ο Δείκτης Πληρωθέντα έξοδα προς Προϋπολογισθέντα έξοδα του Δήμου Πύργου για τα έτη 2019 - 2023 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα 4.14 και στο Διάγραμμα 4.17.

Πίνακας 4.14 Πληρωθέντα έξοδα/Προϋπολογισθέντα έξοδα

Δείκτης οικονομικής επίδοσης	Χρήση 2019	Χρήση 2020	Χρήση 2021	Χρήση	Χρήση 2023	Μ.Ο.
Πληρωθέντα έξοδα/Προϋπολογισθέντα έξοδα	41.88%	52.35%	44.24%	50.47%	55.58%	48.90%

Διάγραμμα 4.17 Πληρωθέντα έξοδα/Προϋπολογισθέντα έξοδα

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Ο μέσος όρος της πενταετίας του δείκτη Πληρωθέντα Έξοδα προς Προϋπολογισθέντα Έξοδα είναι 48,90%. Το ποσοστό αυτό παρουσιάζει την αδυναμία του Δήμου προς την υλοποίηση του προϋπολογισμού του ως προς τα έξοδα και τις επενδύσεις και κατά συνέπεια σημαίνει περιορισμό αυτών.

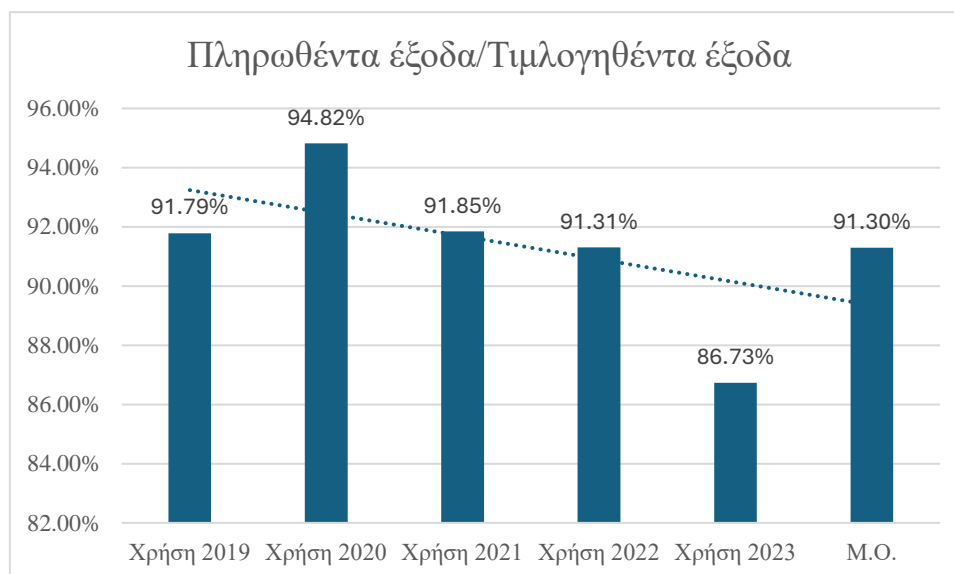
4.4.7 Πληρωθέντα έξοδα/Τιμολογηθέντα έξοδα

Ο Δείκτης Πληρωθέντα έξοδα προς Τιμολογηθέντα έξοδα του Δήμου Πύργου για τα έτη 2019 - 2023 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα 4.15 και στο Διάγραμμα 4.18.

Πίνακας 4.15 Πληρωθέντα έξοδα/Τιμολογηθέντα έξοδα

Δείκτης οικονομικής επίδοσης	Χρήση 2019	Χρήση 2020	Χρήση 2021	Χρήση 2022	Χρήση 2023	Μ.Ο.
Πληρωθέντα έξοδα/Τιμολογηθέντα έξοδα	91.79%	94.82%	91.85%	91.31%	86.73%	91.30%

Διάγραμμα 4.18 Πληρωθέντα έξοδα/Τιμολογηθέντα έξοδα

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Ο δείκτης Πληρωθέντα έξοδα προς Τιμολογηθέντα έξοδα παρουσιάζει πόσα έξοδα είναι πληρωμένα. Είναι ιδιαίτερα υψηλός με μ.ό. 91,30%, ενώ ιδιαίτερη αίσθηση προκαλεί το γεγονός ότι από την χρήση 2020 με το υψηλότερο ποσοστό 94,8% υπάρχει πτωτική τάση με κατάληξη το έτος 2023 το ποσοστό να φτάσει στο 86,73%.

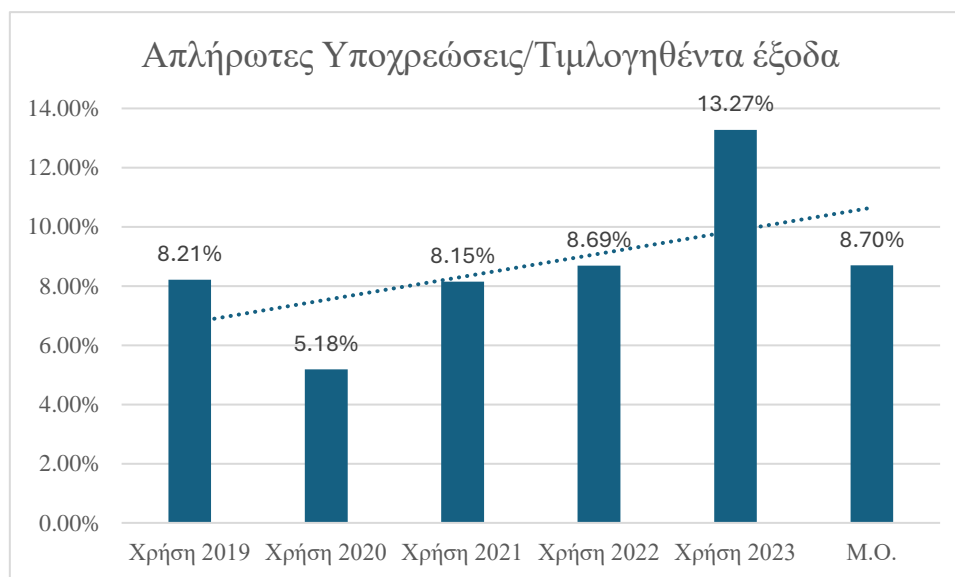
4.4.8 Απλήρωτες Υποχρεώσεις/Τιμολογηθέντα έξοδα

Ο Δείκτης Απλήρωτες Υποχρεώσεις προς Τιμολογηθέντα έξοδα του Δήμου Πύργου για τα έτη 2019 - 2023 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα 4.16 και στο Διάγραμμα 4.19.

Πίνακας 4.16 Απλήρωτες Υποχρεώσεις/Τιμολογηθέντα έξοδα

Δείκτης οικονομικής επίδοσης	Χρήση 2019	Χρήση 2020	Χρήση 2021	Χρήση 2022	Χρήση 2023	Μ.Ο.
Απλήρωτες Υποχρεώσεις/Τιμολογηθέντα έξοδα	8.21%	5.18%	8.15%	8.69%	13.27%	8.70%

Διάγραμμα 4.19 Απλήρωτες Υποχρεώσεις/Τιμολογηθέντα έξοδα

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Ο δείκτης Απλήρωτες Υποχρεώσεις προς Τιμολογηθέντα έξοδα δείχνει το ποσοστό των απλήρωτων εξόδων. Είναι σε συνάρτηση με τον προηγούμενο δείκτη των πληρωθέντων εξόδων προς των τιμολογηθέντων. Είναι ιδιαίτερα χαμηλός ο δείκτης αυτός με μ.ό.. 8,70%, που υποδηλώνει προφανώς την προσπάθεια των υπηρεσιών του Δήμου για άμεση εξόφληση των εξόδων του καθότι εκ νόμου δεν πρέπει να υπάρχουν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις. Ενώ η αύξηση του δείκτη την χρήση 2023 στο ποσοστό του 13,27% είναι απόρροια του αυξημένου όγκου δαπανών των υφιστάμενων επενδυτικών προγραμμάτων.

4.5 Λοιποί Δείκτες

Στην ομάδα των λοιπών δεικτών προκύπτει η ανάλυση των απλήρωτων υποχρεώσεων του Δήμου, βάση του Μητρώου Δεσμεύσεων του, στις δύο κύριες κατηγορίες, σε

Τρίτους και στην Γενική Κυβέρνηση. Επίσης προκύπτει το αντίστοιχο ποσοστό αυτών που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες και συγκεκριμένα άνω των 90 ημερών.

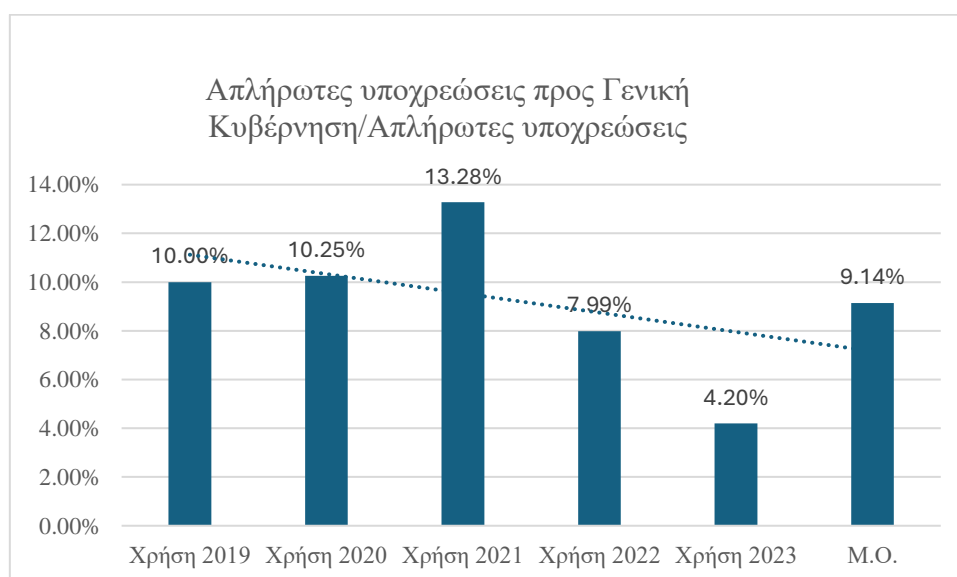
4.5.1 Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση/Απλήρωτες υποχρεώσεις

Ο Δείκτης του Δήμου Πύργου για τα έτη 2019 - 2023 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα 4.17 και στο Διάγραμμα 4.20.

Πίνακας 4.17 Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση/Απλήρωτες υποχρεώσεις

Λοιποί Δείκτες	Χρήση 2019	Χρήση 2020	Χρήση 2021	Χρήση 2022	Χρήση 2023	Μ.Ο.
Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση/Απλήρωτες υποχρεώσεις	10.00%	10.25%	13.28%	7.99%	4.20%	9.14%

Διάγραμμα 4.20 Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση/Απλήρωτες υποχρεώσεις

Ο Δείκτης Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση προς τις συνολικές Απλήρωτες υποχρεώσεις, δείχνει το ποσοστό των απλήρωτων υποχρεώσεων του Δήμου κάθε τέλους του έτους προς την Γενική κυβέρνηση. Ο δείκτης εμφανίζει μέσο όρο στην πενταετία ποσοστό 9,14% των ανεξόφλητων του υποχρεώσεων. Υπάρχει μια τάση μείωσης του ποσοστού, και γίνεται ιδιαίτερα αισθητό στην έτος του 2023.

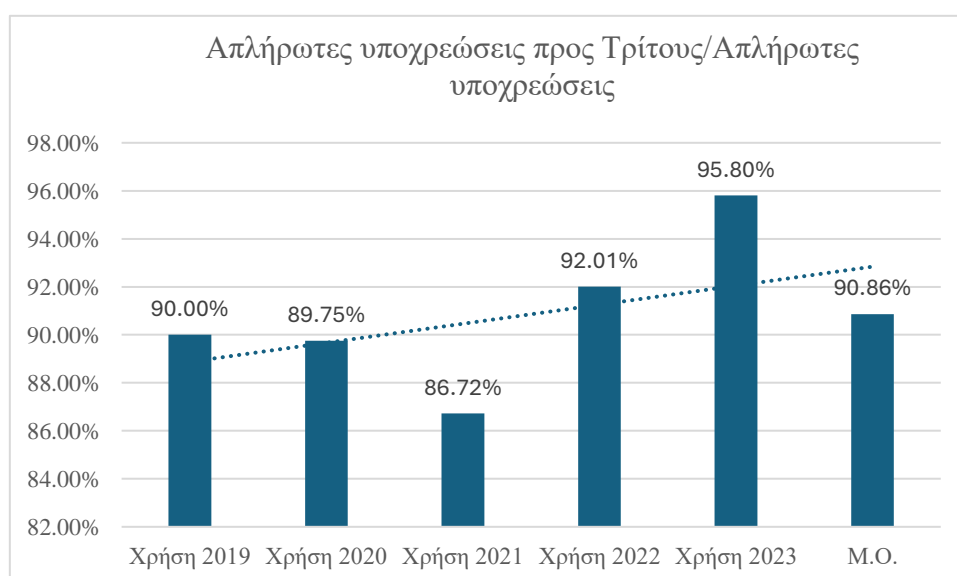
4.5.2 Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους/Απλήρωτες υποχρεώσεις

Ο Δείκτης του Δήμου Πύργου για τα έτη 2019 - 2023 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα 4.18 και στο Διάγραμμα 4.21.

Πίνακας 4.18 Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους/Απλήρωτες υποχρεώσεις

Λοιποί Δείκτες	Χρήση 2019	Χρήση 2020	Χρήση 2021	Χρήση 2022	Χρήση 2023	Μ.Ο.
Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους/Απλήρωτες υποχρεώσεις	90.00%	89.75%	86.72%	92.01%	95.80%	90.86%

Διάγραμμα 4.21 Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους/Απλήρωτες υποχρεώσεις

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Ο Δείκτης Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους προς τις συνολικές Απλήρωτες υποχρεώσεις, δείχνει το ποσοστό των απλήρωτων υποχρεώσεων του Δήμου κάθε τέλους του έτους προς Τρίτους. Ο δείκτης είναι σε πλήρη συνάρτηση με τον ανωτέρω δείκτη και εμφανίζει μέσο όρο στην πενταετία ποσοστό 90,86% των ανεξόφλητων του υποχρεώσεων. Υπάρχει αυξητική τάση του δείκτη, ιδιαίτερα αισθητή στην χρήση του 2023, με ποσοστό 95,80%.

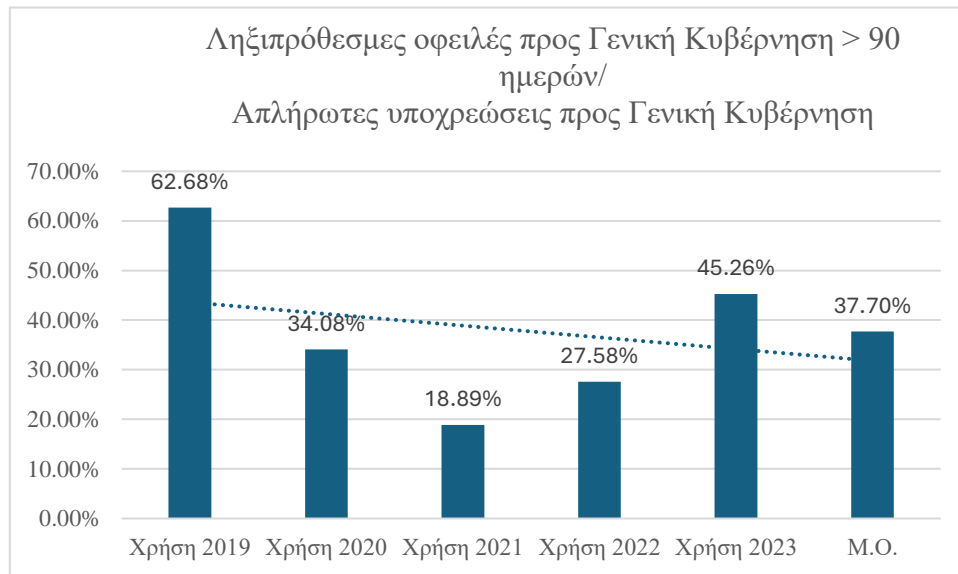
4.5.3 Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση > 90 ημερών/ Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση

Ο Δείκτης του Δήμου Πύργου για τα έτη 2019 - 2023 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα 4.19 και στο Διάγραμμα 4.22.

Πίνακας 4.19 Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση > 90 ημερών/ Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση

Λοιποί Δείκτες	Χρήση 2019	Χρήση 2020	Χρήση 2021	Χρήση 2022	Χρήση 2023	Μ.Ο.
Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση > 90 ημερών/Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση	62.68%	34.08%	18.89%	27.58%	45.26%	37.70%

Διάγραμμα 4.22 Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση > 90 ημερών/Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Ο Δείκτης Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς την Γενική Κυβέρνηση > 90 ημερών προς τις συνολικές Απλήρωτες υποχρεώσεις του Δήμου προς την Γενική Κυβέρνηση, δείχνει το ποσοστό των απλήρωτων υποχρεώσεων του Δήμου προς την Γενική Κυβέρνηση κάθε τέλους του έτους που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες. Ο δείκτης εμφανίζει μέσο όρο στην πενταετία ποσοστό 37,70% των ανεξόφλητων του υποχρεώσεων. Υπάρχει αυξητική τάση του δείκτη, ιδιαίτερα αισθητή στην χρήση του 2023.

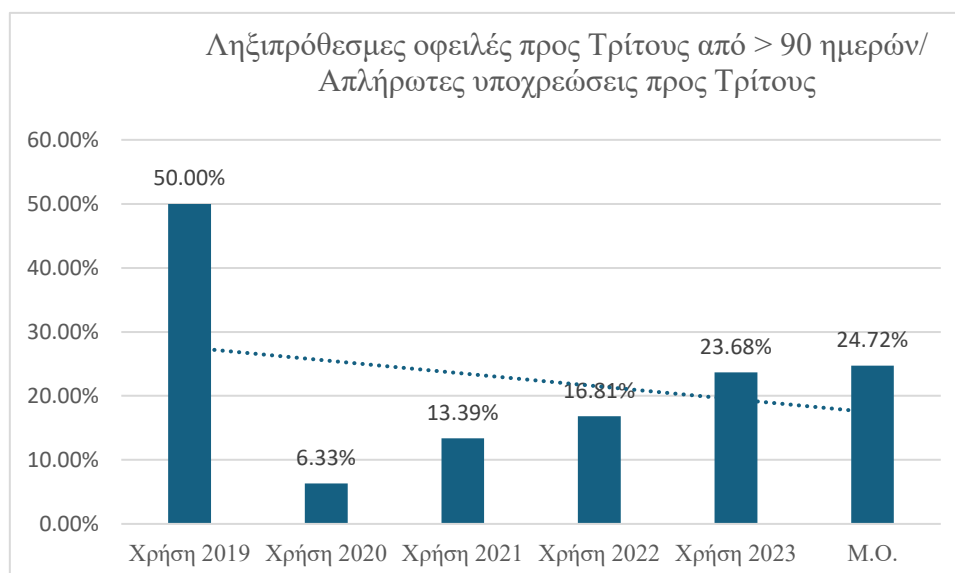
4.5.4 Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Τρίτους από > 90 ημερών/ Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους

Ο Δείκτης του Δήμου Πύργου για τα έτη 2019 - 2023 απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα 4.20 και στο Διάγραμμα 4.23.

**Πίνακας 4.20 Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Τρίτους από > 90 ημερών/
Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους**

Λοιποί Δείκτες	Χρήση 2019	Χρήση 2020	Χρήση 2021	Χρήση 2022	Χρήση 2023	Μ.Ο.
Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Τρίτους από > 90 ημερών/ Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους	50.00%	6.33%	13.39%	16.81%	23.68%	24.72%

**Διάγραμμα 4.23 Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Τρίτους από > 90 ημερών/
Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους**

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Ο Δείκτης Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Τρίτους > 90 ημερών προς τις συνολικές Απλήρωτες υποχρεώσεις του Δήμου προς Τρίτους, δείχνει το ποσοστό των απλήρωτων υποχρεώσεων του Δήμου προς Τρίτους κάθε τέλους του έτους που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες. Ο δείκτης εμφανίζει μέσο όρο στην πενταετία ποσοστό 24,72% των ανεξόφλητων του υποχρεώσεων. Υπάρχει αυξητική τάση του δείκτη, ιδιαίτερα αισθητή στην χρήση του 2023, ενδεχομένως επειδή υπήρχαν σε εξέλιξη επιχορηγούμενα προγράμματα εξόφλησης τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων.

4.6 Ανάλυση Απολογισμού

4.6.1 Ποσοστό εκτέλεσης Προϋπολογισμού

Προϋπολογισμός είναι ο νόμος που προσδιορίζει τα έσοδα και καθορίζει τα όρια των εξόδων, για ένα οικονομικό έτος και κατατάσσονται στους ειδικούς λογαριασμούς κατά Κ.Α.Ε. Τα ποσά που εγγράφονται στα δύο μέρη πρέπει να είναι ίσα (ισοσκελισμένος Προϋπολογισμός). (**Νικολόπουλος, 2004**)

Απολογισμός είναι η εμφάνιση του αποτελέσματος εκτέλεσης του Προϋπολογισμού των εσόδων και των εξόδων του Δήμου στο τέλος κάθε οικονομικού έτους. Επίσης, τα έσοδα και τα έξοδα κατατάσσονται στον Απολογισμό με τον ίδιο τρόπο που κατατάσσονται στον Προϋπολογισμό (**Σολδάτος, 2001**)

Βάση των οικονομικών στοιχείων του Δήμου Πύργου (Προϋπολογισμός και Απολογισμός) των ετών 2019 έως 2023, διαμορφώθηκε ο κάτωθι πίνακας, που παρουσιάζει για όλους τους λογαριασμούς εσόδων και εξόδων του Προϋπολογισμού τα ποσοστά εκτέλεσης τους.

Πίνακας 4.21 Κατάσταση Ποσοστού Εκτέλεσης Προϋπολογισμού

Κωδικοί αριθμοί	Έσοδα και Εισπράξεις	2019	2020	2021	2022	2023	M.O.
		%	%	%	%	%	
0	Τακτικά Έσοδα	117.66	102.64	106.46	117.82	108.70	110.65
1 (πλην 13)	Έκτακτα έσοδα (πλην επιχορηγήσεις για επενδύσεις)	111.58	181.20	109.33	100.38	117.87	124.02
2	Έσοδα παρελθόντων ετών	88.67	94.18	87.68	18.99	32.52	64.40
31	Εισπράξεις από Δάνεια	0.00	0.00	0.00	45.07	0.00	9.01
32	Εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα έσοδα κατά τα παρελθόντα έτη	4.72	3.57	1.25	1.80	2.94	2.86
4	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου, Ασφ. Φορέων και Τρίτων	72.58	109.90	118.45	107.30	106.53	102.95
5	Χρηματικό υπόλοιπο προηγ. έτους	99.64	125.06	99.49	110.65	100.00	106.97
13	Επιχορηγήσεις για επενδύσεις	17.83	23.19	16.40	12.71	24.41	18.90
Σύνολο Εσόδων & Εισπράξεων		70.42	83.29	73.63	74.97	75.47	75.56
Κωδικοί αριθμοί	Έξοδα και Πληρωμές	%	%	%	%	%	M.O.
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	86.24	90.87	85.39	84.68	87.22	86.88
61.62	Αμοιβές και παροχές τρίτων	95.34	61.55	53.90	74.71	74.92	72.08
63.64	Φόροι - τέλη, λοιπά γενικά έξοδα	87.82	100.18	64.52	62.05	110.64	22.14
65	Τοκοχρεολύσια δανείων	93.27	131.29	60.57	71.62	18.56	75.06
66	Προμήθειες-Αναλώσεις υλικών	35.38	39.45	34.28	27.60	30.19	33.38
67.68	Μεταβιβάσεις σε τρίτους, λοιπά έξοδα	96.57	174.23	51.87	108.11	122.03	110.56
Σύνολα Εξόδων		84.77	87.43	65.95	76.76	83.71	79.72
71	Αγορές	12.74	4.79	33.90	14.10	27.63	18.63
73	Έργα	6.68	17.11	11.24	18.01	25.37	15.68
74	Μελέτες	2.34	11.49	14.40	9.00	21.58	11.76
75	Συμμετοχή σε επιχειρήσεις	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Σύνολα Επενδύσεων		6.61	15.61	12.86	17.42	25.57	15.61
81	Πληρωμές για υποχρεώσεις Π.Ο.Ε.	27.12	56.82	77.85	223.89	97.11	96.56
82	Λοιπές αποδόσεις	86.01	110.51	108.97	93.95	91.79	98.25
83	Επιχορηγούμενες Πληρωμές Υποχρεώσεων Π.Ο.Ε	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
85	Προβλέψεις μη είσπραξης	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
Σύνολα πληρωμών		62.11	94.88	100.07	108.64	93.54	91.85
ΣΥΝΟΛΑ		47.19	59.88	49.44	55.91	61.48	54.78

Αναλύοντας τον συνοπτικό πίνακα ποσοστού εκτέλεσης του Προϋπολογισμού τις πενταετίες 2019 έως 2023, μπορούμε να δούμε το ποσοστό εκτέλεσης του Προϋπολογισμού ανά κωδικό εσόδων, εξόδων και επενδύσεων καθώς επίσης συγκεντρωτικά των συνόλων εσόδων, εξόδων και επενδύσεων.

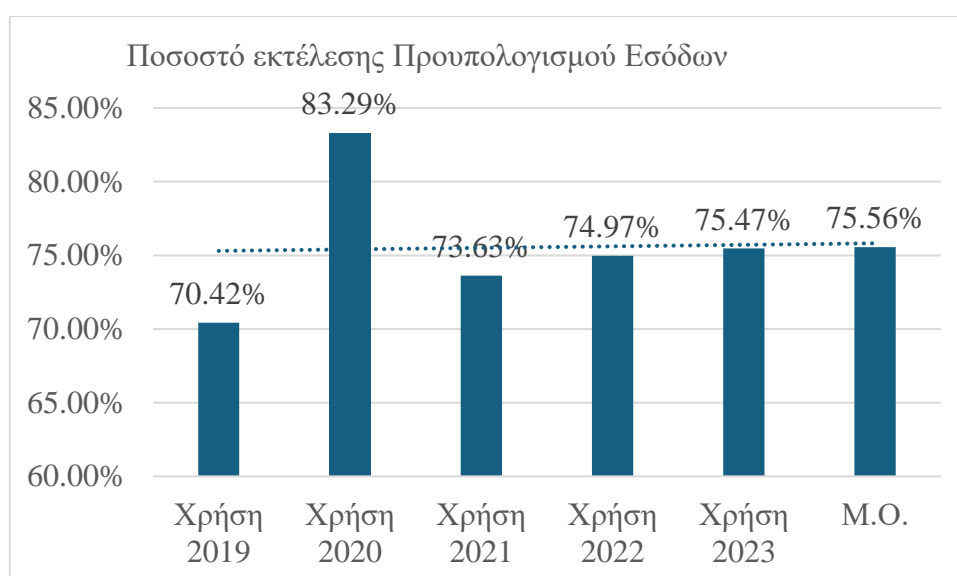
Από τον ανωτέρω πίνακα προκύπτει ότι σε όλα τα έτη υπάρχουν μεγάλες αποκλίσεις στα ποσοστά εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Συνεπώς στην κατάρτιση του προϋπολογισμού δεν ακολουθείται σωστή διαδικασία και υπάρχει πρόβλημα στην εκτέλεση του.

Όσον αφορά τα έσοδα διαπιστώνουμε ότι το ποσοστό επί της εκατό του Προϋπολογισμού διακυμαίνεται από 70,42% όσον αφορά την χρήση 2019 και καταλήγει σε 75,47% στην χρήση 2023, ενώ ο μέσος όρος εκτέλεσης της πενταετίας είναι αρκετά υψηλός με ποσοστό 75,56%.

Τα χαμηλότερα ποσοστά αποδίδονται κυρίως, σε δύο σημαντικές πηγές εσόδων του Δήμου αλλά με μεγάλη απόκλιση, στον κωδικό εσόδων 32- Εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα έσοδα κατά τα παρελθόντα έτη, με μέσο όρο εκτέλεσης 2,86% και στον κωδικό 13- Επιχορηγήσεις για επενδύσεις με μέσο όρο εκτέλεσης 18,90%.

Η κατάσταση εκτέλεσης του προϋπολογισμού των εσόδων απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα:

Διάγραμμα 4.24 Ποσοστό εκτέλεσης Προϋπολογισμού Εσόδων

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

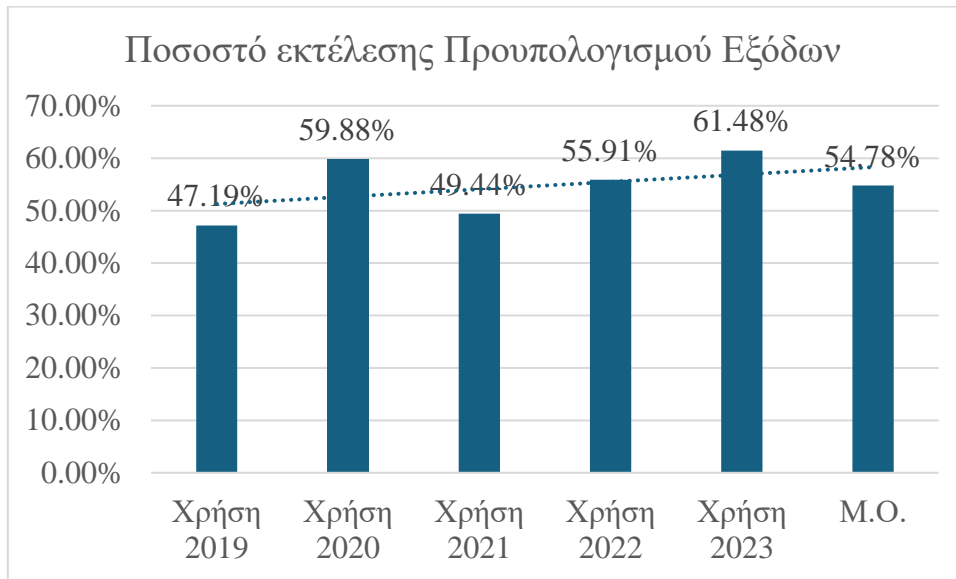
Όσον αφορά τα έξοδα διαπιστώνουμε ότι το ποσό επί τις εκατό που εκτελείται ο Προϋπολογισμός διακυμαίνεται από 84,77 % όσον αφορά το 2019 και φτάνει σε 83,71% στο 2023, ενώ ο μέσος όρος εκτέλεσης της πενταετίας είναι 79,72%. Συνεπώς, ο Δήμος στον προϋπολογισμό του προϋπολογίζει τα έξοδα του με σχετική ακρίβεια. Τέλος, ο μέσος όρος στην πενταετία ως προς το σκέλος των πληρωμών, δείχνει ότι προϋπολογίζει τις πληρωμές του σε ποσοστό 91,85%.

Συγκεκριμένα στα ποσά των οφειλών ΠΟΕ διαπιστώνουμε μια ορθή πρόβλεψη και πετυχαίνει μεγάλο ποσοστό αποπληρωμής τους, ποσοστό κατά μέσο όρο 96,56%, οι λόγοι είναι πρώτων ότι εκ νόμου υποχρεούται να αναμορφώνει το ποσό του στην αρχή του έτους, δεύτερον αποτελεί προτεραιότητα η αποπληρωμή τους πάλι εκ νόμου και τρίτων σε τριμηνιαία βάση σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 107 του ν. 4714/2020 (Α΄ 148) «Μηχανισμός Αποτροπής Συσσώρευσης Ληξιπρόθεσμων Οφειλών προς τρίτους από τους ΟΤΑ», ο Δήμος οφείλει να αποστέλλει αναλυτική κατάσταση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων προς τρίτους μέσω αρχείου, στον Ειδικό Διαδικτυακό Τόπο (ΕΔΤ). Σε περίπτωση ύπαρξης μη δικαιολογημένων απλήρωτων παραστατικών γίνεται παρακράτηση από τις ΚΑΠ.

Τέλος, παρατηρείται μεγάλη αδυναμία στον Δήμου όσον αφορά τις επενδύσεις. Το ποσοστό εκτέλεσης των επενδύσεων διακυμαίνεται από 6,61% στο έτος 2019 και φτάνει σε 25,57% στο έτος του 2023 και ο μέσος όρος εκτέλεσης της πενταετίας είναι 15,61%. Σημαντική αύξηση, η οποία οφείλεται κυρίως στην υλοποίηση επενδύσεων Φιλόδημος ΙΙ, ΕΣΠΑ κλπ. Οι μικρές τιμές των ποσοστών δείχνουν ότι ο Δήμος έχει πρόβλημα στην σύνταξη άρτιου τεχνικού προγράμματος, ανταποκρινόμενο στις πραγματικές οικονομικές ανάγκες του. Επίσης, ο Δήμος έχει ανάγκη πραγματοποίησης έργων με σκοπό την εξυπηρέτηση των αναγκών των δημοτών του, χωρίς όμως να μπορεί να τα πραγματοποιήσει.

Η κατάσταση εκτέλεσης του προϋπολογισμού των εξόδων απεικονίζεται στον κάτωθι πίνακα:

Διάγραμμα 4.25 Ποσοστό εκτέλεσης Προϋπολογισμού Εξόδων

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Ανακεφαλαιώνοντας, παρατηρούμε ότι υπάρχουν σημαντικότερες αποκλίσεις στα ποσοστά εκτέλεσης του προϋπολογισμού εσόδων και εξόδων του Δήμου στο χρονικό διάστημα που εξετάζουμε. Θεωρούμε ότι απαιτούνται ορθές πρακτικές για τον σωστό προγραμματισμό και την σύνταξη του προϋπολογισμού, ώστε να υπάρξουν οι κατάλληλες συνθήκες για την ορθή εκτέλεσή του. Επίσης, παρατηρούμε ότι η εξόφληση της μισθοδοσίας και των προμηθευτών αποτελούν προτεραιότητα του Δήμου Πύργου. Όμως κρίνεται σκόπιμο να μειωθούν τα έξοδα που πάνε στις δαπάνες του Δήμου και η διαδικασία είσπραξης των ανεξόφλητων απαιτήσεων να γίνει πιο αποτελεσματική, με σκοπό ο προϋπολογισμός να δείχνει την πραγματική οικονομική κατάσταση του δήμου και να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού. Έτσι, μέρος των επενδύσεων και των έργων του Δήμου θα μπορούν να χρηματοδοτηθούν, αφού τα έσοδα από τις επιχορηγήσεις επενδύσεων είναι αρκετά περιορισμένες.

4.6.2 Χρηματοοικονομική Ανάλυση κατάστασης Κοινού Μεγέθους

Στον παρακάτω πίνακα αναλύονται τα οικονομικά στοιχεία το Δήμου Πύργου σε ποσοστά, προκειμένου να προκύψουν τα ποσοστά συμμετοχής των επιμέρους οικονομικών στοιχείων στα συνολικά.

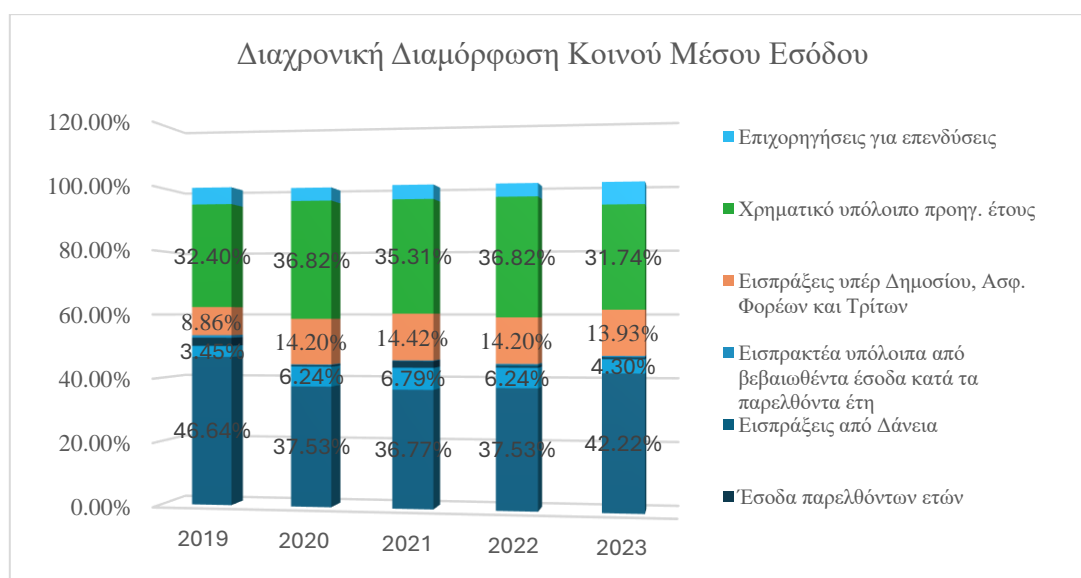
Πίνακας 4.22 Πίνακας Διαχρονικής κατάστασης κοινού μεγέθους Απολογισμών

Κωδικοί αριθμοί	Έσοδα και Εισπράξεις					
		2019	2020	2021	2022	2023
0	Τακτικά Έσοδα	46.64%	37.28%	36.77%	37.53%	42.22%
1(πλην 13)	Εκτακτα έσοδα (πλην επιχορηγήσεις για επενδύσεις)	3.45%	5.74%	6.79%	6.24%	4.30%
2	Έσοδα παρελθόντων ετών	2.58%	2.32%	2.09%	0.42%	0.61%
31	Εισπράξεις από Δάνεια	0.00%	0.00%	0.00%	0.48%	0.00%
32	Εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα έσοδα κατά τα παρελθόντα έτη	0.80%	0.55%	0.18%	0.24%	0.39%
4	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου, Ασφ. Φορέων και Τρίτων	8.86%	12.51%	14.42%	14.20%	13.93%
5	Χρηματικό υπόλοιπο προηγ. έτους	32.40%	37.33%	35.31%	36.82%	31.74%
13	Επιχορηγήσεις για επενδύσεις	5.28%	4.26%	4.43%	4.07%	6.82%
Σύνολο Εσόδων & Εισπράξεων		100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Κωδικοί αριθμοί	Έξοδα και Πληρωμές	%	%	%	%	%
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	31.78%	33.27%	39.26%	35.64%	30.58%
61,62	Αμοιβές και παροχές τρίτων	24.83%	15.31%	14.71%	13.81%	13.17%
63,64	Φόροι - τέλη, λοιπά γενικά έξοδα	2.02%	2.08%	2.20%	2.07%	4.72%
65	Τοκοχρεολύσια δανείων	4.40%	1.07%	0.80%	0.88%	0.22%
66	Προμήθειες-Αναλώσεις υλικών	3.53%	3.17%	3.78%	3.22%	2.31%
67,68	Μεταβιβάσεις σε τρίτους, λοιπά έξοδα	9.58%	16.87%	7.50%	11.51%	12.86%
71	Αγορές	0.47%	0.29%	1.63%	0.79%	2.01%
73	Έργα	5.31%	9.06%	7.36%	11.21%	13.99%
74	Μελέτες	0.16%	0.41%	0.48%	0.19%	0.20%
75	Συμμετοχή σε επιχειρήσεις	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
81	Πληρωμές για υποχρεώσεις Π.Ο.Ε.	3.17%	3.22%	4.96%	4.82%	6.81%
82	Λοιπές αποδόσεις	14.74%	15.25%	17.33%	15.85%	13.13%
ΣΥΝΟΛΑ		100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

Στον παραπάνω πίνακα 4.22, βλέπουμε ότι τα τακτικά έσοδα κυμαίνονται από 36,77% ως 46,94%. Και αποτελούνται από επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες (ΚΑΠ),

τακτικά έσοδα και ανταποδοτικά έσοδα. Από 3,45% ως 6,79% κινούνται οι επιχορηγήσεις για επενδύσεις για το 2022, οι οποίες είναι διπλάσιες από το προηγούμενο έτος (2019). Αυτό οφείλεται γιατί έχει προστεθεί η είσπραξη επιχορηγήσεων για την πληρωμή επιχορηγούμενων επενδύσεων έργων.

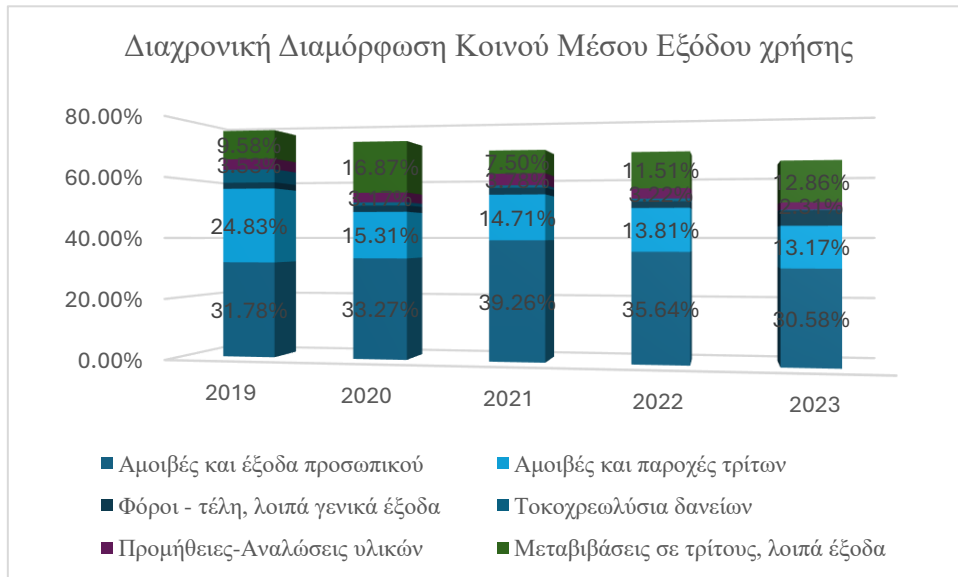
Διάγραμμα 4.26 Διαχρονική Διαμόρφωση Κοινού Μέσου Εσόδου

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Σύμφωνα με το διάγραμμα 4.27 που αναλύει τα έξοδα, βλέπουμε ότι οι ανελαστικές δαπάνες αποτελούν κάτι λιγότερο από το 50%, περίπου όλων των εξόδων. Συγκεκριμένα, από 30,58% ως 39,26% για το προσωπικό (αμοιβές και έξοδα) και από 13,17% ως 24,83% προς τρίτους (αμοιβές και παροχές).

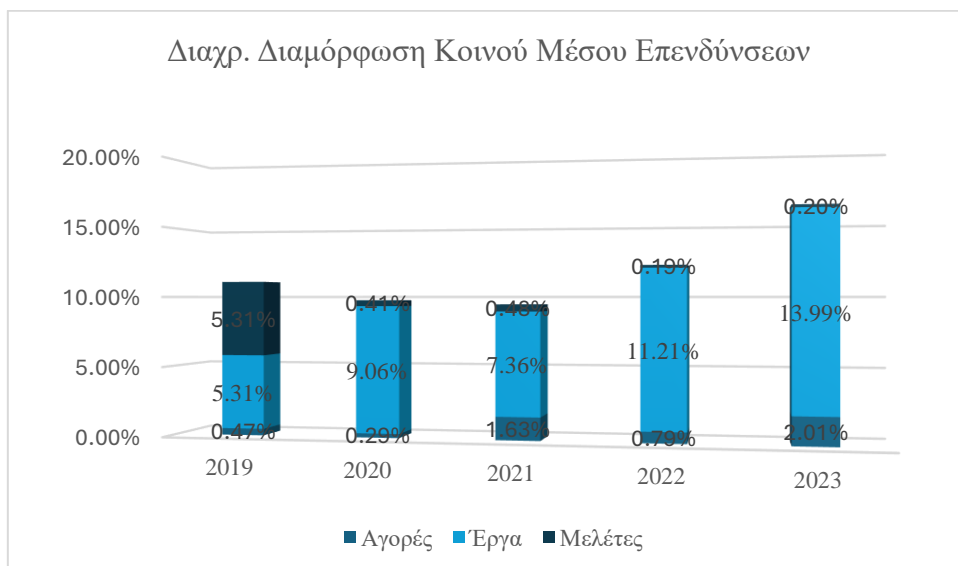
Διάγραμμα 4.27 Διαχρονική Διαμόρφωση Κοινού Μέσου Εξόδου χρήσης

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Από 5,31% ως 13,99% κυμαίνονται οι επενδύσεις για το έτος 2023, οι οποίες έχουν διπλασιαστεί από το 2019. Αυτό οφείλεται, στην πληρωμή επιχορηγούμενων επενδύσεων έργων.

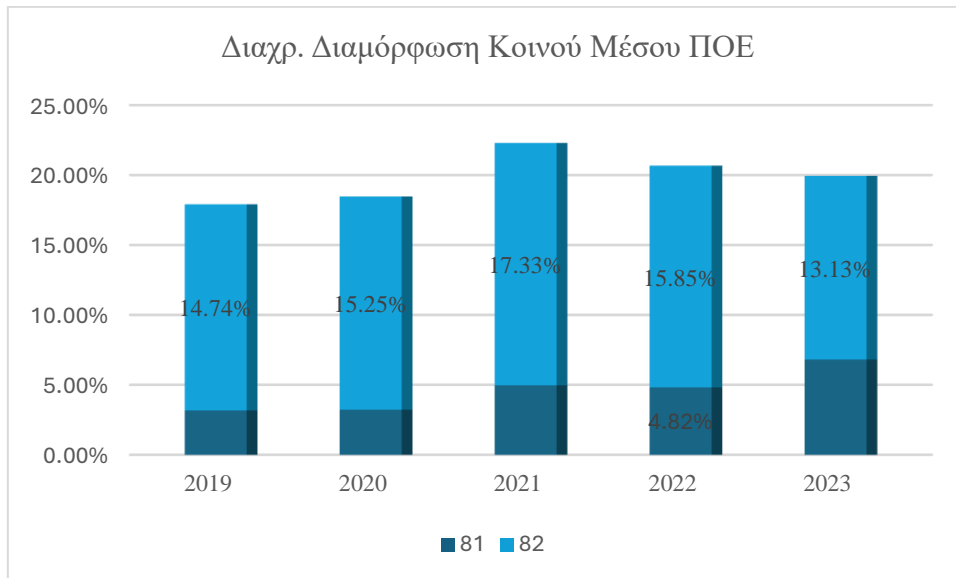
Διάγραμμα 4.28 Διαχρ. Διαμόρφωση Κοινού Μέσου Επενδύσεων

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Οι πληρωμές οφειλών ΠΟΕ αυξάνονται σταδιακά στην πενταετία από το 2019 έως το έτος 2023, φτάνοντας σε ποσοστό 6,81% από ποσοστό 3,17%.

Διάγραμμα 4.29 Διαχρ. Διαμόρφωση Κοινού Μέσου ΠΟΕ

Πηγή : Οικονομικά Στοιχεία Δήμου Πύργου / Ίδια Επεξεργασία

Αναλύοντας τα παραπάνω σχεδιαγράμματα φαίνεται ξεκάθαρα ότι η λειτουργία του Δήμου Πύργου έχει άμεση εξάρτηση σχεδόν στο σύνολό της από τις επιχορηγήσεις της Κεντρικής Κυβέρνησης, όπου το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών κατευθύνεται στις ανελαστικές δαπάνες για την λειτουργία του Δήμου. Τέλος όσον αφορά τις επενδύσεις υλοποιούνται μόνο από τα προγράμματα χρηματοδότησης καθώς τα έσοδα του Δήμου δεν επαρκούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : Συμπεράσματα

5.1 Συμπεράσματα

Όλο και περισσότερες αρμοδιότητες μεταβιβάζονται στους Δήμους από το Κεντρικό κράτος τα τελευταία χρόνια ενώ ταυτόχρονα καλούνται να διαχειριστούν την νέα πραγματικότητα, ανταποκρινόμενοι στις αυξανόμενες ανάγκες της κοινωνίας και προκλήσεις όπως την ενεργειακή κρίση, την διαχείριση φυσικών καταστροφών, την διαχείριση των απορριμμάτων κλπ. **(Παπαστεργίου, 2022)**

Δυστυχώς η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων δεν συνοδεύεται από τους απαραίτητους πόρους με αποτέλεσμα να περιορίζονται οι ίδιοι πόροι των Δήμων και η οικονομική αυτοδυναμία τους.

Στο πλαίσιο της αποτελεσματικής και αποδοτικής διαχείρισης των ζητημάτων, η τοπική αυτοδιοίκηση χρίζει αλλαγής και μεταβολής των δομών, των διαδικασιών και της κουλτούρας της, όπως επίσης να κινηθεί σε νέα κατεύθυνση. Η εξοικείωση χρήσης μεθόδων παρακολούθησης (ποσοτικών και ποιοτικών), της στοχοθεσίας και τέλος αξιολόγησης των αποτελεσμάτων στηριζόμενοι στους αριθμοδείκτες κρίνεται αναγκαία.

Η χρήση των χρηματοοικονομικών δεικτών στην ανάλυση του προϋπολογισμού και του απολογισμού των Ο.Τ.Α βοηθάει στον εντοπισμό των αποκλίσεων και των αιτιών αυτών, βοηθώντας στην λήψη ορθών αποφάσεων, καθιστώντας τον προϋπολογισμού εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού.

Από την οικονομική ανάλυση προκύπτει ότι ο μέσος όρος εκτέλεσης των προϋπολογισμών του Δήμου Πύργου στην πενταετία από το έτος 2019 έως το έτος 2023 ανέρχεται σε 75,56% για τα έσοδα και 54,78% για τα έξοδα. Επίσης, παρατηρούμε σημαντικές αποκλίσεις στα ποσοστά εκτέλεσης του προϋπολογισμού εσόδων και εξόδων του Δήμου στο εξεταζόμενο χρονικό διάστημα. Γεγονός που αποδεικνύει ότι δεν γίνεται σωστός προγραμματισμός κατά την σύνταξη του προϋπολογισμού όπως επίσης υπάρχει αδυναμία στην εκτέλεση του.

Ίσως το σημαντικότερο συμπέρασμα που βγήκε από την έρευνα της παρούσας εργασίας είναι αυτό που αφορά την είσπραξη υπολοίπων από έσοδα που έχουν

βεβαιωθεί κατά τα προηγούμενα χρόνια. Η εισπραξιμότητα αυτών είναι μόλις μ.ο. 0,43%, ποσοστό υπερβολικά χαμηλό που μας δηλώνει το πρόβλημα του Δήμου Πύργου ως προς την είσπραξη των απαιτήσεών του. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την εμφάνιση μεγάλου ποσού από ανείσπρακτους χρηματικούς καταλόγους και αντίστοιχη εγγραφή στα έξοδα του Προϋπολογισμού του Κ.Α.Ε. 85 ως προβλέψεις μη είσπραξης. Το εν λόγω ποσό που έχει εγγραφεί στις προβλέψεις ξεπερνά το 90% του υπολοίπου του λογαριασμού 32 - Εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα έσοδα κατά τα παρελθόντα έτη. Επίσης, ένα από τα σημαντικότερα σημεία που πρέπει να εξετάσει σοβαρά ο Δήμος είναι η επαναβεβαίωση κάθε έτος των χρηματικών καταλόγων και αυτό γιατί διάφορα έσοδα όπως τα τέλη περιπιδιμούντων παραγράφονται έπειτα από 5 χρόνια. Ο Δήμος για να μπορέσει να εισπράξει τις παραπάνω απαιτήσεις, ύστερα από τον χρόνο παραγραφής θα πρέπει να κινήσει διαδικασίες αναγκαστικών μέτρων προ της παραγραφής. Τα δε αναγκαστικά μέτρα είσπραξης περιλαμβάνουν κατασχέσεις εις χείρας τρίτων, προσημειώσεις ακινήτων και κατασχέσεις κινητών περιουσιακών στοιχείων. Τέλος, προκύπτει ότι δεν βεβαιώνονται νέοι χρηματικοί κατάλογοι εντός της χρήσης, συνεπώς υπάρχει μειωμένη βεβαίωση και κατά συνέπεια είσπραξη ίδιων και τακτικών εσόδων.

Όσον αφορά τον δείκτη των επενδύσεων παρατηρούμε ότι υπάρχει έλλειψη επενδύσεων σε αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων (κωδ.71) , έργων (κωδ.73) και μελετών (κωδ. 74). Ενώ συντάσσεται ένα φιλόδοξο τεχνικό πρόγραμμα για την υλοποίηση επενδύσεων η εφαρμογή του έχει σημαντικά προβλήματα. Γενικά ο Δήμος Πύργου βρίσκεται σε στάδιο βραδείας ανάπτυξης ενώ ενθαρρυντικό είναι ότι το έτος 2023 έχουμε τριπλασιασμό του ποσοστού του δείκτη. Καθώς επίσης σε συσχέτιση με τον δείκτη αστάθειας υπάρχει αυξημένη δραστηριότητα στην διεκδίκηση νέων επιχορηγήσεων για επενδύσεις.

Οι τιμές των δεικτών, λειτουργικών δαπανών και εξάρτησης από επιχορηγήσεις είναι ιδιαίτερα υψηλοί. Έχοντας ως αποτέλεσμα ο Δήμος του Πύργου να μην μπορεί να έχει την απαιτούμενη αυτονομία που θέλει καθώς εξαρτάται κατά μεγάλο ποσοστό από τις κρατικές επιχορηγήσεις, ώστε να καλύψει τις λειτουργικές του ανάγκες.

Ο αριθμοδείκτης υποχρεώσεων διακυμαίνεται σε επίπεδα χαμηλά, συνεπώς ο Δήμος παρά τις δυσκολίες οικονομικές συνθήκες του εξωτερικού περιβάλλοντος και τα προβλήματα του εσωτερικού περιβάλλοντος του, έλλειψη προσωπικού και μειωμένα

έσοδα, καταφέρνει να ανταποκριθεί στην αποπληρωμή των υποχρεώσεων του στους προμηθευτές, το οποίο επιτυγχάνεται μέσω του περιορισμού των δαπανών.

Ο δείκτης αυτονομίας είναι υψηλός, ο Δήμος Πύργου διαθέτει αυτονομία καθώς στηρίζεται κυρίως στα τακτικά του έσοδα, δηλαδή έχει την δυνατότητα να καλύψει τις λειτουργικές του ανάγκες από τις δικές του πηγές εσόδων. Από την άλλη προσπαθεί να είναι ανεξάρτητος, να διαθέτει αυτονομία στην πολιτική του και ανεξαρτησία στις δράσεις του όσον αφορά τις προγραμματιζόμενες δαπάνες του που σχετίζονται με ικανοποίηση των αναγκών των πολιτών του.

Από τους λοιπούς δείκτες προκύπτει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό οφειλών ΠΟΕ αφορά τους Τρίτους, με αύξηση του ποσοστού σε Τρίτους αλλά και όσον αφορά την Γενική Κυβέρνηση το έτος 2023, καθώς επίσης υπάρχει σημαντική αύξηση του ποσοστού ληξιπρόθεσμων >90 και στις δύο κατηγορίες.

Συμπερασματικά, η ανάλυση του Δήμου με βάση τους αριθμοδείκτες φανερώνει ότι ο δήμος είναι εξαρτημένος από την εισπραξη κρατικών επιχορηγήσεων ενώ δεν μπορεί να εισπράξει τα ίδια έσοδά του, ένα σημαντικό πρόβλημα των Δήμων σε όλη την Ελληνική επικράτεια. Συνεπώς, ο Δήμος οφείλει να μεριμνήσει την ενίσχυση της εισπραξιμότητας των εσόδων του.

Η οικονομική αυτοδυναμία των δήμων, είναι άμεση συνδεδεμένη με το μοντέλο λειτουργίας του Κράτους και της Αυτοδιοίκησης. Ενώ διαρκώς μεταβιβάζονται αρμοδιότητες από το Κεντρικό κράτος, δεν μεταφέρονται οι απαραίτητοι οικονομικοί πόροι. Επιβάλλεται η μεταρρύθμιση του κράτους και ο επαναπροσδιορισμός των αρμοδιοτήτων και ευθυνών.**(Παπαστεργίου, 2022)**

Επίσης, όσο η Αυτοδιοίκηση εξαρτάται οικονομικά από το κράτος ο κοινωνικός χαρακτήρας θα συναντά σοβαρές δυσκολίες. Η οικονομική αυτοτέλεια της αυτοδιοίκησης δημιουργεί έναν ενάρετο κύκλο πολιτικής λογοδοσίας στους φορολογούμενους πολίτες σε τοπικό επίπεδο και προκαλεί καλύτερευση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η λύση σε όλα τα προβλήματα και τις ελλείψεις που αντιμετωπίζουν σε πολιτικές παροχής υπηρεσιών, στον κοινωνικό τομέα, στον τομέα της υγείας, στον τομέα της εκπαίδευσης, δεν μπορεί να είναι η «περισσότερη συγκέντρωση» όπως προτείνουν κάποιοι, αλλά «περισσότερη αυτοδιοίκηση». Καταλήγει ότι πρέπει να δούμε τι κάνουν οι χώρες που έχουν υψηλές επιδόσεις σε

αυτούς τους τομείς και να μάθουμε από αυτές και όχι να νοσταλγούμε το δικό μας συγκεντρωτικό παρελθόν. (Χλέπας, 2022)

5.2 Περιορισμοί

Ένας από κύριους περιορισμούς της έρευνας αποτελεί το γεγονός ότι η συγκεκριμένη έρευνα, αφορά ανάλυση ενός μόνο Δήμου. Άλλοι παράγοντες είναι το μικρό χρονικό διάστημα που χρησιμοποιήθηκε για την έρευνα, οι αριθμοδείκτες που αναλύθηκαν ήταν περιορισμένοι σε σχέση με το εύρος αυτών και τέλος αφορά μία συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή.

Με γνώμονα τα ανωτέρω θα μπορούσε η διεξαγωγή μελλοντικής έρευνας να γίνει στο σύνολο των δήμων της χώρας ή έστω στο μεγαλύτερο ποσοστό αυτών, με σκοπό να παρθούν πιο ακριβή αποτελέσματα όσον αφορά τα οικονομικά τους. Επίσης μπορεί η διεξαγωγή της έρευνας να πραγματοποιηθεί σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα ή με την χρήση περισσότερων ή διαφορετικών στατιστικών μεθόδων.

Παρά τους περιορισμούς της παρούσας εργασίας παρέχονται σημαντικές πληροφορίες για την δημοσιοοικονομική διαχείριση του Δήμου Πύργου και συνυπολογίζοντας τις ανωτέρω κατευθύνσεις οι νέες έρευνες που θα προκύψουν θα προσφέρουν νέες γνώσεις συνεισφέροντας στη βελτίωση της διαχείρισης των πόρων, στην διαφάνεια και στην ενίσχυση της οικονομικής βιωσιμότητας των ΟΤΑ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Π1.ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΣΟΔΩΝ ΔΗΜΟΥ ΠΥΡΓΟΥ 2019-2023

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΣΟΔΩΝ ΔΗΜΟΥ ΠΥΡΓΟΥ 2019-2023											
Κωδικοί αριθμοί	Έσοδα και Εισπράξεις	2019		2020		2021		2022		2023	
		Προϋπολογισμός	Απολογισμός	Προϋπολογισμός	Απολογισμός	Προϋπολογισμός	Απολογισμός	Προϋπολογισμός	Απολογισμός	Προϋπολογισμός	Απολογισμός
0	Τακτικά Έσοδα	10,039,050.30 €	11,812,146.03 €	9,982,313.97 €	10,245,989.23 €	9,985,635.51 €	10,630,585.13 €	9,980,980.64 €	11,759,800.67 €	12,528,355.01 €	13,618,760.63 €
1(πλην 13)	Έκτακτα έσοδα (πλην επιχορηγήσεις για επενδύσεις)	782,794.12 €	873,462.80 €	870,356.71 €	1,577,071.43 €	1,796,094.78 €	1,963,715.67 €	1,948,296.18 €	1,955,721.26 €	1,176,285.00 €	1,386,530.30 €
2	Έσοδα παρελθόντων ετών	736,829.98 €	653,348.29 €	678,385.63 €	638,918.60 €	688,520.89 €	603,669.56 €	691,251.69 €	131,237.28 €	604,358.00 €	196,523.97 €
31	Εισπράξεις από Δάνεια	1,299,840.00 €	0.00 €	852,663.00 €	0.00 €	1,014,835.84 €	0.00 €	332,835.84 €	150,000.00 €	740,840.00 €	0.00 €
32	Εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα έσοδα κατά τα παρελθόντα έτη	4,288,453.75 €	202,450.81 €	4,228,031.41 €	151,081.82 €	4,184,269.18 €	52,507.49 €	4,235,570.82 €	76,097.45 €	4,226,960.16 €	124,407.70 €
4	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου, Ασφ. Φορέων και Τρίτων	3,090,360.00 €	2,242,925.95 €	3,129,532.05 €	3,439,391.68 €	3,519,760.00 €	4,169,083.10 €	4,146,760.00 €	4,449,382.73 €	4,216,157.00 €	4,491,666.81 €
5	Χρηματικό υπόλοιπο προηγ. έτους	8,235,721.29 €	8,205,704.34 €	8,205,704.34 €	10,262,026.50 €	10,262,026.50 €	10,209,501.50 €	10,427,954.69 €	11,538,072.16 €	10,238,217.60 €	10,238,217.60 €
13	Επιχορηγήσεις για επενδύσεις	7,492,565.08 €	1,336,175.17 €	5,054,279.66 €	1,172,266.33 €	7,815,780.28 €	1,282,086.71 €	10,037,261.80 €	1,276,129.42 €	9,006,182.60 €	2,198,677.51 €
ΣΥΝΟΛΑ		35,965,614.52 €	25,326,213.39 €	33,001,266.77 €	27,486,745.59 €	39,266,922.98 €	28,911,149.16 €	41,800,911.66 €	31,336,440.97 €	42,737,355.37 €	32,254,784.52 €

Π 2.ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΞΟΔΩΝ ΔΗΜΟΥ ΠΥΡΓΟΥ 2019-2023

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΞΟΔΩΝ ΔΗΜΟΥ ΠΥΡΓΟΥ 2019-2023											
Κωδικοί αριθμοί	Έξοδα και Πληρωμές	2019		2020		2021		2022		2023	
		Προϋπολογισμός	Απολογισμός	Προϋπολογισμός	Απολογισμός	Προϋπολογισμός	Απολογισμός	Προϋπολογισμός	Απολογισμός	Προϋπολογισμός	Απολογισμός
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	5,551,061.06 €	4,787,449.66 €	6,325,317.59 €	5,748,095.82 €	7,987,104.11 €	6,819,911.36 €	8,879,602.83 €	7,519,550.35 €	8,328,235.02 €	7,263,688.63 €
61,62	Αμοιβές και παροχές τρίτων Φόροι - τέλη, λοιπά γενικά	3,923,100.50 €	3,740,093.66 €	4,296,246.53 €	2,644,553.86 €	4,740,468.98 €	2,555,347.88 €	3,900,852.64 €	2,914,428.77 €	4,176,287.00 €	3,128,985.12 €
63,64	Έξοδα Τοκοχρεωλύσια	346,376.68 €	304,197.42 €	358,696.28 €	359,351.94 €	592,224.19 €	382,105.47 €	704,612.87 €	437,238.60 €	1,014,177.00 €	1,122,101.43 €
65	δανείων	710,372.00 €	662,532.72 €	141,000.00 €	185,121.43 €	230,166.68 €	139,403.29 €	260,166.68 €	186,341.52 €	280,000.00 €	51,966.69 €
66	Προμήθειες-Αναλώσεις υλικών	1,504,734.13 €	532,424.84 €	1,389,069.61 €	548,002.23 €	1,917,661.90 €	657,292.42 €	2,464,727.67 €	680,161.60 €	1,820,274.08 €	549,462.56 €
67,68	Μεταβιβάσεις σε τρίτους, λοιπά έξοδα	1,494,895.00 €	1,443,590.61 €	1,673,069.35 €	2,914,990.48 €	2,512,925.23 €	1,303,361.02 €	2,246,711.08 €	2,428,976.36 €	2,502,401.00 €	3,053,703.11 €
ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ 6		13,530,539.37 €	11,470,288.91 €	14,183,399.36 €	12,400,115.76 €	17,980,551.09 €	11,857,421.44 €	18,456,673.77 €	14,166,697.20 €	18,121,374.10 €	15,169,907.54 €
71	Αγορές	554,281.49 €	70,637.37 €	1,035,760.44 €	49,601.73 €	833,038.22 €	282,407.11 €	1,175,480.00 €	165,694.73 €	1,727,720.42 €	477,431.57 €
73	Έργα	11,985,164.08 €	800,595.90 €	9,149,367.43 €	1,565,775.19 €	11,372,698.53 €	1,278,277.79 €	13,137,929.12 €	2,365,670.41 €	13,101,664.77 €	3,323,838.81 €
74	Μελέτες	1,000,848.00 €	23,468.07 €	619,891.73 €	71,247.97 €	574,477.63 €	82,719.83 €	453,098.43 €	40,756.63 €	218,111.00 €	47,057.73 €
75	Συμμετοχή σε επιχειρήσεις	0.00 €	0.00 €	0.00 €	0.00 €	0.00 €	0.00 €	0.00 €	0.00 €	0.00 €	0.00 €
ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ 7		13,540,293.57 €	894,701.34 €	10,805,019.60 €	1,686,624.89 €	12,780,214.38 €	1,643,404.73 €	14,766,507.55 €	2,572,121.77 €	15,047,496.19 €	3,848,328.11 €
81	Πληρωμές για υποχρεώσεις Π.Ο.Ε.	1,763,516.19 €	478,283.04 €	979,309.25 €	556,461.17 €	1,106,230.56 €	861,224.79 €	453,832.31 €	1,016,065.01 €	1,664,542.37 €	1,616,512.79 €
82	Λοιπές αποδόσεις	2,582,150.02 €	2,220,913.60 €	2,383,453.96 €	2,634,042.27 €	2,763,166.45 €	3,011,026.04 €	3,558,822.62 €	3,343,339.39 €	3,396,237.76 €	3,117,532.61 €
85	Προβλέψεις μη είσπραξης	4,047,162.86 €	0.00 €	4,150,968.90 €	0.00 €	4,129,411.93 €	0.00 €	4,066,026.38 €	0.00 €	4,101,304.95 €	0.00 €
ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ 8 (εκτός 85)		4,345,666.21 €	2,699,196.64 €	3,362,763.21 €	3,190,503.44 €	3,869,397.01 €	3,872,250.83 €	4,012,654.93 €	4,359,404.40 €	5,060,780.13 €	4,734,045.40 €
ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ 8		8,392,829.07 €	2,699,196.64 €	7,513,732.11 €	3,190,503.44 €	7,998,808.94 €	3,872,250.83 €	8,078,681.31 €	4,359,404.40 €	9,162,085.08 €	4,734,045.40 €
9111	Αποθεματικό	501,952.51 €	0.00 €	499,115.70 €	0.00 €	507,348.57 €	0.00 €	499,049.03 €	0.00 €	406,400.00 €	0.00 €
ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ 9		501,952.51 €	0.00 €	499,115.70 €	0.00 €	507,348.57 €	0.00 €	499,049.03 €	0.00 €	406,400.00 €	0.00 €
ΣΥΝΟΛΑ (εκτός 85 & 9)		31,416,499.15 €	15,064,186.89 €	28,351,182.17 €	17,277,244.09 €	34,630,162.48 €	17,373,077.00 €	37,235,836.25 €	21,098,223.37 €	38,229,650.42 €	23,752,281.05 €
ΣΥΝΟΛΑ		35,965,614.52 €	15,064,186.89 €	33,001,266.77 €	17,277,244.09 €	39,266,922.98 €	17,373,077.00 €	41,800,911.66 €	21,098,223.37 €	42,737,355.37 €	23,752,281.05 €

Π3.ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΣΟΔΩΝ ΔΗΜΟΥ ΠΥΡΓΟΥ 2019-2023

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΣΟΔΩΝ ΔΗΜΟΥ ΠΥΡΓΟΥ 2019-2023										
Έσοδα και Εισπράξεις	2019		2020		2021		2022		2023	
	Προϋπολογισμός	Απολογισμός	Προϋπολογισμός	Απολογισμός	Προϋπολογισμός	Απολογισμός	Προϋπολογισμός	Απολογισμός	Προϋπολογισμός	Απολογισμός
Τακτικά Έσοδα	17,439,107.70 €	16,853,043.49 €	16,701,004.40 €	16,040,529.02 €	17,845,442.43 €	14,887,563.34 €	17,679,919.22 €	16,223,972.52 €	19,211,263.66 €	17,711,560.70 €
Έκτακτα Έσοδα	14,136,306.82 €	6,230,244.56 €	12,318,067.32 €	8,006,824.89 €	16,886,884.71 €	9,854,502.72 €	19,641,396.60 €	10,513,085.72 €	18,569,094.71 €	10,051,557.01 €
Ίδια έσοδα	15,536,167.02 €	13,495,354.32 €	15,391,504.73 €	14,672,955.19 €	17,024,767.13 €	14,821,061.37 €	17,276,819.43 €	16,247,066.98 €	17,273,549.77 €	15,117,929.29 €
Επιχορηγήσεις Εισπρακτέα υπόλοιπα	14,419,182.76 €	9,535,601.36 €	12,033,072.34 €	9,350,062.94 €	15,860,223.96 €	9,911,224.22 €	18,206,896.58 €	10,477,516.62 €	18,669,805.60 €	12,616,996.13 €
	4,288,453.75 €	202,450.81 €	4,228,031.41 €	151,081.82 €	4,184,269.18 €	52,507.49 €	4,235,570.82 €	76,097.45 €	4,226,960.16 €	124,407.70 €
Σύνολα	65,819,218.05 €	46,316,694.54 €	60,671,680.20 €	48,221,453.86 €	71,801,587.41 €	49,526,859.14 €	77,040,602.65 €	53,537,739.29 €	77,950,673.90 €	55,622,450.83 €

Π 4. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΔΟΜΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Δείκτης δομής εσόδων	2019				2020				2021				2022				2023			
	Προϋπολογισμός		Απολογισμός		Προϋπολογισμός		Απολογισμός		Προϋπολογισμός		Απολογισμός		Προϋπολογισμός		Απολογισμός		Προϋπολογισμός		Απολογισμός	
(Δείκτης αυτονομίας) Σύνολο τακτικών εσόδων/Συνολικά έσοδα	17,439,107.70	48.49%	16,853,043.49	66.54%	16,701,004.40	50.61%	16,040,529.02	58.36%	17,845,442.43	45.45%	14,887,563.34	51.49%	17,679,919.22	42.30%	16,223,972.52	51.77%	19,211,263.66	44.95%	17,711,560.70	54.91%
	35,965,614.52		25,326,213.39		33,001,266.77		27,486,745.59		39,266,922.98		28,911,149.16		41,800,911.66		31,336,440.97		42,737,355.37		32,254,784.52	
(Δείκτης αστάθειας) Σύνολο έκτακτων εσόδων/ Συνολικά έσοδα	14,136,306.82	39.31%	6,230,244.56	24.60%	12,318,067.32	37.33%	8,006,824.89	29.13%	16,886,884.71	43.01%	9,854,502.72	34.09%	19,641,396.60	46.99%	10,513,085.72	33.55%	18,569,094.71	43.45%	10,051,557.01	31.16%
	35,965,614.52		25,326,213.39		33,001,266.77		27,486,745.59		39,266,922.98		28,911,149.16		41,800,911.66		31,336,440.97		42,737,355.37		32,254,784.52	
(Δείκτης ανεξαρτησίας) Ίδια έσοδα/ Συνολικά έσοδα	15,536,167.02	43.20%	13,495,353.71	53.29%	15,391,504.73	46.64%	14,672,955.19	53.38%	17,024,767.13	43.36%	14,821,061.37	51.26%	17,276,819.43	41.33%	16,247,066.98	51.85%	17,273,549.77	40.42%	15,117,929.29	46.87%
	35,965,614.52		25,326,213.39		33,001,266.77		27,486,745.59		39,266,922.98		28,911,149.16		41,800,911.66		31,336,440.97		42,737,355.37		32,254,784.52	
(Δείκτης εξάρτησης) Σύνολο Επιχορηγήσεων/Συνολικά έσοδα	14,419,182.76	40.09%	9,535,601.36	37.65%	12,033,072.34	36.46%	9,350,062.90	34.02%	15,860,223.96	40.39%	9,911,224.22	34.28%	18,206,896.58	43.56%	10,477,516.62	33.44%	18,669,808.60	43.68%	12,616,996.13	39.12%
	35,965,614.52		25,326,213.39		33,001,266.77		27,486,745.59		39,266,922.98		28,911,149.16		41,800,911.66		31,336,440.97		42,737,355.37		32,254,784.52	
(Δείκτης απαιτήσεων) Εσπρακτέα υπόλοιπα/ Συνολικά έσοδα	4,288,453.75	11.92%	202,450.81	0.80%	4,228,031.41	12.81%	151,081.82	0.55%	4,184,269.18	10.66%	52,507.49	0.18%	4,235,570.82	10.13%	76,097.45	0.24%	4,226,960.16	9.89%	124,407.70	0.39%
	35,965,614.52		25,326,213.39		33,001,266.77		27,486,745.59		39,266,922.98		28,911,149.16		41,800,911.66		31,336,440.97		42,737,355.37		32,254,784.52	
Δείκτης δομής εξόδων	2019				2020				2021				2022				2023			
	Προϋπολογισμός		Απολογισμός		Προϋπολογισμός		Απολογισμός		Προϋπολογισμός		Απολογισμός		Προϋπολογισμός		Απολογισμός		Προϋπολογισμός		Απολογισμός	
(Δείκτης λειτουργικών δαπανών) Σύνολο εξόδων χρήσης / Συνολικά έξοδα	13,530,539.37	43.07%	11,470,288.91	76.14%	14,183,399.36	50.03%	12,400,115.76	71.77%	17,980,551.09	51.92%	11,857,421.44	68.25%	18,456,673.77	49.57%	14,166,697.20	67.15%	18,121,374.10	47.40%	15,169,907.54	63.87%
	31,416,499.15		15,064,186.89		28,351,182.17		17,277,244.09		34,630,162.48		17,373,077.00		37,235,836.25		21,098,223.37		38,229,650.42		23,752,281.05	
(Δείκτης επενδύσεων) Συνολικό ποσό επενδύσεων/ Συνολικά έξοδα	13,540,293.57	43.10%	894,701.34	5.94%	10,805,019.60	38.11%	1,686,624.89	9.76%	12,780,214.38	36.90%	1,643,404.73	9.46%	14,766,507.55	39.66%	2,572,121.77	12.19%	15,047,496.19	39.36%	3,848,328.11	16.20%
	31,416,499.15		15,064,186.89		28,351,182.17		17,277,244.09		34,630,162.48		17,373,077.00		37,235,836.25		21,098,223.37		38,229,650.42		23,752,281.05	
κτης Υποχρεώσεων) Πληρωμές Π.Ο.Ε./ Συνολικά Έξοδα	1,763,516.19	5.61%	478,283.04	3.17%	979,309.25	3.45%	556,461.17	3.22%	1,106,230.56	3.19%	861,224.79	4.96%	453,832.31	1.22%	1,016,065.01	4.82%	1,664,542.37	4.35%	1,616,512.79	6.81%
	31,416,499.15		15,064,186.89		28,351,182.17		17,277,244.09		34,630,162.48		17,373,077.00		37,235,836.25		21,098,223.37		38,229,650.42		23,752,281.05	

Π 5. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ

Δείκτης οικονομικής επίδοσης	2019		2020		2021		2022		2023		M.O.
Βεβαιωθέντα έσοδα/Προϋπολογισθέντα έσοδα	29,683,771.07	82.53%	31,786,414.12	96.32%	33,197,991.62	84.54%	36,576,297.06	87.50%	37,895,055.79	88.67%	87.91%
	35,965,614.52		33,001,266.77		39,266,922.98		41,800,911.66		42,737,355.37		
Εισπραχθέντα έσοδα/Βεβαιωθέντα έσοδα	25,326,213.39	85.32%	27,486,745.59	86.47%	28,911,149.16	87.09%	31,336,440.97	85.67%	32,254,784.52	85.12%	85.94%
	29,683,771.07		31,786,414.12		33,197,991.62		36,576,297.06		37,895,055.79		
Εισπραχθέντα έσοδα/Προϋπολογισθέντα έσοδα	25,326,213.39	70.42%	27,486,745.59	83.29%	28,911,149.16	73.63%	31,336,440.97	74.97%	32,254,784.52	75.47%	75.56%
	35,965,614.52		33,001,266.77		39,266,922.98		41,800,911.66		42,737,355.37		
Ανείσπρακτες απαιτήσεις /Βεβαιωθέντα έσοδα	4,331,837.45	14.59%	4,271,548.88	13.44%	4,284,832.77	12.91%	5,218,561.97	14.27%	5,585,915.75	14.74%	13.99%
	29,683,771.07		31,786,414.12		33,197,991.62		36,576,297.06		37,895,055.79		
Εισπράξεις οφειλών εντός της χρήσης/Εισπρακτέα υπόλοιπα	228,103.33	0.05%	179,176.19	0.04%	54,440.68	0.01%	94,112.19	0.02%	172,929.85	0.03%	0.03%
	4,228,031.41		4,331,837.45		4,271,548.88		4,284,832.00		5,218,561.97		
Πληρωθέντα έξοδα/Προϋπολογισθέντα έξοδα	15,064,186.89	41.88%	17,277,244.09	52.35%	17,373,077.00	44.24%	21,098,223.37	50.47%	23,752,281.05	55.58%	48.90%
	35,965,614.52		33,001,266.77		39,266,922.98		41,800,911.66		42,737,355.37		
Πληρωθέντα έξοδα/Τιμολογηθέντα έξοδα	15,064,186.89	91.79%	17,277,244.09	94.82%	17,373,077.00	91.85%	21,098,223.37	91.31%	23,752,281.05	86.73%	91.30%
	16,412,457.58		18,221,778.58		18,915,253.65		23,107,030.67		27,387,250.96		
Απλήρωτες Υποχρεώσεις/Τιμολογηθέντα έξοδα	1,348,270.69	8.21%	944,534.49	5.18%	1,542,176.65	8.15%	2,008,807.30	8.69%	3,634,969.91	13.27%	8.70%
	16,412,457.58		18,221,778.58		18,915,253.65		23,107,030.67		27,387,250.96		

Π 6.ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΙΠΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ

Λοιποί Δεικτες	2019	2020	2021	2022	2023	M.O.
Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση/Απλήρωτες υποχρεώσεις	10.00%	10.25%	13.28%	7.99%	4.20%	9.14%

Λοιποί Δεικτες	2019	2020	2021	2022	2023	M.O.
Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους/Απλήρωτες υποχρεώσεις	90.00%	89.75%	86.72%	92.01%	95.80%	90.86%

Λοιποί Δεικτες	2019	2020	2021	2022	2023	M.O.
Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση > 90 ημερών/ Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση	62.68%	34.08%	18.89%	27.58%	45.26%	37.70%

Λοιποί Δεικτες	2019	2020	2021	2022	2023	M.O.
Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Τρίτους από > 90 ημερών/ Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους	50.00%	6.33%	13.39%	16.81%	23.68%	24.72%

Π 7.ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΔΗΜΟΥ ΠΥΡΓΟΥ 2019-2023

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΔΗΜΟΥ ΠΥΡΓΟΥ 2019-2023						
ΧΡΗΣΗ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ	ΔΙΑΓΡΑΦΕΣ /ΠΑΡΑΓΡΑΦΕΣ	ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ	ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ	ΑΝΕΙΣΠΡΑΚΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΟΦΕΙΛΩΝ
2019	35,965,614.52 €	25,720.23 €	29,683,771.07 €	25,326,213.39 €	4,331,837.45 €	228,103.33 €
2020	33,001,266.77 €	28,119.65 €	31,786,414.12 €	27,486,745.59 €	4,271,548.88 €	179,176.19 €
2021	39,266,922.98 €	2,009.69 €	33,197,991.62 €	28,911,149.16 €	4,284,832.77 €	54,440.68 €
2022	41,800,911.66 €	21,294.12 €	36,576,297.06 €	31,336,440.97 €	5,218,561.97 €	94,112.19 €
2023	42,737,355.37 €	54,355.52 €	37,895,055.79 €	32,254,784.52 €	5,585,915.75 €	172,929.85 €

Π 8.ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΔΗΜΟΥ ΠΥΡΓΟΥ 2019-2023

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΔΗΜΟΥ ΠΥΡΓΟΥ 2019-2023					
ΧΡΗΣΗ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ	ΕΝΤΑΛΘΕΝΤΑ	ΤΙΜΟΛΟΓΗΘΕΝΤΑ	ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ	ΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ
2019	35,965,614.52 €	15,066,355.26 €	16,412,457.58 €	15,064,186.89 €	1,348,270.69 €
2020	33,001,266.77 €	17,277,244.09 €	18,221,778.58 €	17,277,244.09 €	944,534.49 €
2021	39,266,922.98 €	17,373,077.00 €	18,915,253.65 €	17,373,077.00 €	1,542,176.65 €
2022	41,800,911.66 €	21,098,223.37 €	23,107,030.67 €	21,098,223.37 €	2,008,807.30 €
2023	42,737,355.37 €	23,752,281.05 €	27,387,250.96 €	23,752,281.05 €	3,634,969.91 €

Π 9.ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΛΗΡΩΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΗΜΟΥ ΠΥΡΓΟΥ 2019-2023

ΧΡΗΣΗ	ΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Γενική Κυβέρνηση	Απλήρωτες υποχρεώσεις προς Τρίτους	Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Γενική Κυβέρνηση > 90 ημερών	Ληξιπρόθεσμες οφειλές προς Τρίτους από > 90 ημερών
2019	1,348,270.69 €	134,812.66 €	1,213,458.03 €	84,502.89 €	606,687.27 €
2020	944,534.49 €	96,848.43 €	847,686.06 €	33,004.18 €	53,698.64 €
2021	1,542,176.65 €	204,724.59 €	1,337,452.06 €	38,682.33 €	179,147.59 €
2022	2,008,807.30 €	160,463.56 €	1,848,343.74 €	44,262.93 €	310,739.87 €
2023	3,634,969.91 €	152,600.40 €	3,482,369.51 €	69,072.48 €	824,510.63 €

Βιβλιογραφία

Αλεξανδρίδης, Μιχαήλ (2004), Χρηματοοικονομική Διαχείριση, Εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική Ε.Π.Ε.

Αποστόλου, Απόστολος (2015), Ανάλυση Λογιστικών – Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, Εκδόσεις Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.

Νικολόπουλος, Κ. Κοσμάς (2004), Οικονομική Διοίκηση και Διαχείριση των Ο.Τ.Α., Έκδοση του ιδίου.

Σολδάτος, Δημήτριος (2001), Δημόσιο Λογιστικό, Εκδόσεις Μ. Δημόπουλου.

Καραγιάνης, Στέλιος (2002), Το Οικονομικό Διαχειριστικό Λογιστικό Σύστημα των Δήμων εφαρμογή της διπλογραφικής λογιστικής μεθόδου, Εκδόσεις Γ.Μ. Καραναστάση

Καραγιάνης, Σ. (2004), Ο οικονομικός προγραμματισμός των ΟΤΑ και ο νέος τύπος Προϋπολογισμού-ΚΥΑ 7028/04, Εκδόσεις Γ.Μ. Καραναστάση

Καράγιωργας, Δ. (1981), Δημόσια Οικονομική 2, Εκδόσεις Παπαζήση.

Καλλιαντάσης, Γ. Δαλιέτου, Μ. και Κοττάκη, Σ. (2009), «Υποστηρικτικό Εργαστήριο για τα Οικονομικά των ΟΤΑ», Αθήνα: Εθνική Σχολή Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Νομοθεσία

Ν.3463/2006 (ΦΕΚ 114/8-6-2006, τεύχος Α). Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας.

Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α/7-6-2010). Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Ν.4714/2020 (ΦΕΚ Α' 148/31-07-2020). Μηχανισμός Αποτροπής Συσσώρευσης Ληξιπρόθεσμων Οφειλών προς τρίτους από τους ΟΤΑ.

Ν. 4555/2018(ΦΕΚ Α' 133/19.07.2018

Υ.Α. 74712/2010 Υπουργική Απόφαση (Φ.Ε.Κ. Β' 2043).

Π.Δ. 80/2016 (ΦΕΚ Α΄145/05.08.2016) Ανάλυση υποχρεώσεων από τους διατάκτες.

ΦΕΚ 2876Β΄/19.11.2011, Έγκριση Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας Δήμου Πύργου , Εκδόσεις Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήνα.

Κ.Υ.Α. οικ.38347/25.07.2018 (ΦΕΚ 3086/27-07-2018 τεύχος Β΄), Παροχή οδηγιών για την κατάρτιση του προϋπολογισμού των δήμων, οικονομικού έτους 2019 – τροποποίηση της αριθμ. 7028/2004 (Β΄253) απόφασης.

ΚΥΑ 46735/2020 (ΦΕΚ 3170/01-08-2020 τεύχος Β΄), «Παροχή οδηγιών για την κατάρτιση του προϋπολογισμού των δήμων, οικονομικού έτους 2021.

ΚΥΑ 55040/2021 (ΦΕΚ 3291/26-07-2021 τεύχος Β΄), «Παροχή οδηγιών για την κατάρτιση του προϋπολογισμού των δήμων, οικονομικού έτους 2022- μερική τροποποίηση της υπ΄ αρ. 7028/2004 (Β΄ 253) απόφασης.

ΚΥΑ οικ. 49039/25.07.2022 (ΦΕΚ 3976/26.07.2022 τεύχος Β'), Παροχή οδηγιών για την κατάρτιση του προϋπολογισμού των δήμων, οικονομικού έτους 2023 - μερική τροποποίηση της υπ΄ αρ. 7028/2004 (Β΄ 253) απόφασης.

Εγκύκλιος 2/18993/ΔΠΔΣΜ/ 28.02.2014, Οδηγίες για την τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων

Εγκύκλιος 2/47972/0026/15.6.2018, Οδηγίες για την τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων

Διαδικτυακοί Τόποι / Ιστοσελίδες

Δήμος Πύργου (2024), παρουσίαση του Δήμου, [on line] Διαθέσιμο στην διεύθυνση: <https://cityofpyrgos.gr/dimos-pyrgoy> [Πρόσβαση 12 Ιουλίου 2024].

ΔήμοςNet (2024), Δαπάνες ΟΤΑ – Έσοδα ΟΤΑ – Προϋπολογισμός – Απολογισμός - Μητρώο Δεσμεύσεων, [OnLine] Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://dimosnet.gr/> [Πρόσβαση 12 Ιουλίου 2024].

Καραγιάνης - Ειδικοί οικονομικοί λογιστικοί σύμβουλοι ΟΤΑ (2024) , Γενικά θέματα Καταχώρηση – Ανάρτηση στη βάση δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών [Online] Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://karagilanis.gr/> [Πρόσβαση 12 Ιουλίου 2024].

ΕΛΣΤΑΤ (2021) Δημογραφικά χαρακτηριστικά 2021. Ανάκτηση από <https://www.statistics.gr/2021-census-pop-hous> [Πρόσβαση 10 Ιουλίου 2024].

Google Maps (2024), [Online] Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <https://www.google.gr/maps> [Πρόσβαση 12 Ιουλίου 2024].

Τρυποσκούφης, Κώστας, (2022) ‘Τα οικονομικά στοιχεία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α βαθμού, Μετα γνώση, 3, σελίδες 4-9. Διαθέσιμο στο: https://www.ekdd.gr/meta-gnosi-volume_3/ [Πρόσβαση 19 Ιουλίου 2024]

Παπαστεργίου, Δημήτριος, (2022). ‘Τα οικονομικά στοιχεία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α βαθμού, Μετα γνώση, 3, σελίδες 10-13. Διαθέσιμο στο: https://www.ekdd.gr/meta-gnosi-volume_3/ [Πρόσβαση 19 Ιουλίου 2024]

Χλέπας, Νικόλαος, (2022). ‘Τα οικονομικά στοιχεία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α βαθμού, Μετα γνώση, 3, σελίδες 14-18. Διαθέσιμο στο: https://www.ekdd.gr/meta-gnosi-volume_3/ [Πρόσβαση 19 Ιουλίου 2024]